

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

«Si un cos bonic no amaga una ànima bonica, s'assembla més a un ídol que a un cos humà»
Brantôme

Any XXVIII • Núm. 1.430 • 2 €

15 • febrer • 2007

Els pares han de controlar tant el contingut com el temps que hi dediquen els seus fills

Conscienciar els joves en l'ús dels videojocs

Es calcula que a l'Estat espanyol hi ha vuit milions i mig de persones aficionades als videojocs, de les quals més de tres milions són menors de 18 anys. Molts pares desconeixen tot el que fa referència a aquest entreteniment. Els joves van per endavant en el coneixement i ús de les noves tecnologies, cosa que situa els progenitors en desavantatge.

Tot i que molts d'ells posseeixen un gran potencial educatiu, alguns videojocs promouen l'agressivitat, la violència, la discriminació, la competitivitat, la sexualitat explícita, etc. Els llums d'alarma s'han encès davant dels possibles efectes nocius que poden provocar en infants i adolescents.

Pàg. 3, 4 i 5

Inaugurada l'obra de Barceló a la catedral de Mallorca

La catedral de Mallorca viu aquests dies un moment històric. L'art contemporani ha entrat a la seu de la mà de Miquel Barceló. El dia 2 de febrer es va obrir oficialment al públic la intervenció de l'artista Miquel Barceló a la capella del Santíssim. L'expectació era màxima, ja que la reforma de la capella suposa l'entrada d'una obra artística contemporània en una de les catedrals més representatives del gòtic mediterrani. La seva construcció data del segle XIV, i amb Miquel Barceló tenim la darrera de les reformes i ampliacions que han configurat el temple tal com el coneixem actualment.

Pàg. 17

Preocupació a la Sagrada Família per les obres de l'AVE

La Sagrada Família és a punt de viure un dels moments més importants de la seva història, ja que segons ha manifestat el seu arquitecte, Jordi Bonet, la intenció és que el temple s'obri al culte d'aquí a uns dos anys i mig.

És amb aquest objectiu que actualment s'està treballant perquè totes les voltes quedin tancades. Però malgrat aquestes bones perspectives, hi ha una preocupació que treu la son a l'arquitecte en cap de la Sagrada Família: el túnel de l'AVE que ha de passar pel carrer de Mallorca i que, segons Jordi Bonet, és tota una temeritat.

Pàg. 18

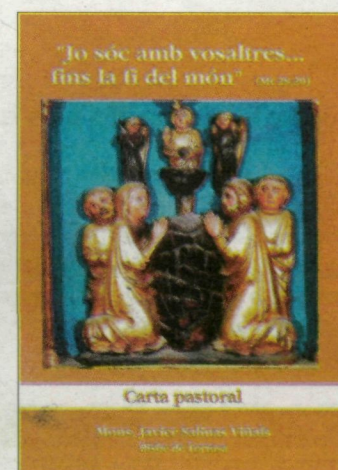

Mor el cardenal Javierre

L'1 de febrer moria a Roma el cardenal Antonio María Javierre, als 86 anys. Nasqué a Siétamo (Osca), era un home intel·ligent, respectuós i amb una forta identitat salesiana. Del 1992 al 1996 va estar al capdavant de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sants. A les exèquies del cardenal Javierre, Benet XVI va llegir passatges d'escrits inèdits del purpurat salesià que manifesten el gran amor de la seva vida: Crist sempre és amb nosaltres a l'Eucaristia.

Pàg. 7

Carta pastoral del bisbe Xavier Salinas

El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, acaba de publicar, amb el títol *Jo sóc amb vosaltres... fins a la fi del món*, una carta pastoral en què ha inclòs el nou Pla de Pastoral diocesà per als propers tres anys. «Un instrument per impulsar, amb la col·laboració de tots, nous camins pastorals a la diòcesi.» El vicari general i encarregat de la Pastoral diocesana, Mn. Josep-Lluís Arín, ha visitat els diferents arxiprestats per lliurar el text i explicar-ne als sacerdots el projecte i els objectius.

Pàg. 22

Setanta-cinc anys en família

La parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona celebra el seu aniversari amb la dedicació de l'església

Pàg. 20 i 21

Sumari

- Pàg. 9 Entrevista a l'arquebisbe metropolita siroortodox d'Alep
- Pàg. 23 Tarragona: actes amb motiu de la festa de Sant Fructuós
- Pàg. 24 Terrassa: trobada diocesana de religiosos a Sant Cugat
- Pàg. 25 Solsona: jornada mariana al santuari de Fàtima de Tàrraga
- Pàg. 31 Barcelona: inici de la restauració de Sant Pere de les Puel·les

Editorial

Futbol i violència

La mort d'un policia a Catània ha revolucionat el futbol italià. Ha estat el detonant que ha provocat una reacció del govern i de la societat perquè la violència relacionada amb l'esport tingui una resposta exemplar, encara que sigui a base d'unes mesures ben poc populars per als amants del *calcio*, però necessàries per evitar nous i desagradables incidents com aquest.

El papa Benet XVI també s'ha pronunciat davant d'aquesta situació que podem catalogar de poc espiritual, però que sens dubte ha commocionat l'opinió pública italiana. El Pontífex va condemnar «tot gest de violència que taqui el món del futbol» i va demanar «als seus protagonistes promoure amb una més gran determinació el respecte a la legalitat afavorint la lleialtat, la solidaritat i la sana competitivitat». El secretari d'Estat de la Santa Seu, el cardenal Tarcisio Bertone, va fer arribar aquestes paraules del Papa a través d'un telegrama enviat al bisbe de Catània. En el mateix telegrama es reflectia la proximitat espiritual del Pontífex envers la viuda i fills del policia assassinat. La imatge d'un d'aquests fills, Alessio, de 9 anys, ha donat la volta al món portant la gorra policial del seu pare.

El futbol, no tan sols a Itàlia, ha aconseguit uns nivells que superen l'àmbit estrictament esportiu, la seva influència en tots els racons de la vida pública és evident, per això les problemàtiques que comporta superen les decisions esportives i requereixen accions jurídiques i legislatives perquè els violents, els tramposos i la gent amb pocs escrúpols desaparegui dels clubs i d'entre els seus seguidors.

Però és que a Itàlia han passat aquests fets violents molt poc temps després de descobrir-se una trama organitzada per alguns dels grans clubs de primera divisió per haver falsejat la competició. El principal club implicat, el Juventus de Torí, va perdre el títol de lliga que havia aconseguit fraudulentament i va ser descendit de categoria, altres clubs històrics també van patir diverses penes menors, però va ser un toc d'atenció perquè aquest temporada ningú no recorri

a enganys per aconseguir objectius esportius guanyats il·lícitament.

Després d'aquell lamentable espectacle ha tornat la violència entre aficions, cosa que no és nova en el *calcio*, però a hores d'ara sembla que el govern de Romano Prodi està disposat a posar fi d'una forma dràstica a aquest tipus d'accions. És més que probable que la lliga italiana es repregui amb molts estadiis buits i que només es permeti l'entrada als camps de futbol amb prou mesures de seguretat, que en aquest moment són molt pocs, a més a més es proposen diverses mesures per frenar a la violència dels grups més radicals.

En la lliga espanyola també hem assistit a diversos episodis de violència protagonitzats per individus que tenen a veure ben poc amb l'esport i que aprofiten l'excusa del futbol per desenvolupar les més baixes passions humanes, com és l'agressió al contrari, arribant a la mort, o la defensa de les ideologies polítiques més nefastes, com el nazisme. Alguns clubs espanyols s'han pres seriosament el tema, i lluny d'afavorir els seus seguidors més radicals, com en altres temps, els tenen molt més vigilats, i recorren a controls exhaustius a les entrades dels estadiis, a càmeres de seguretat i a sancions importants als qui no se saben comportar a les grades.

A l'antiga Roma es va encunyar aquella expressió de «pa i circ», una fórmula que als governants els va funcionar per no revoltar els seus súbdits. Si tenien el mínim per menjar i distraccions com el circ, no hi hauria revoltes ni revolucions contra el poder establert. Per a alguns sociòlegs, el «circ» del nostre temps és el futbol, la forma de tenir distreta una part de la societat, que només llegeix premsa esportiva, programes de futbol a la ràdio i la televisió i que utilitza aquest esport com a vàlvula de fuga per a totes les seves frustracions i fracassos. Esperem que tots aquests esdeveniments ajudin a fomentar una societat que sigui una mica més que «pa i circ», on es defensin els valors com el joc net, el respecte al contrari, la justícia i la preocupació pels problemes dels altres.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Consuelo Chaves, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Carles Sánchez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Guillem Ferrer, MENORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Antoni Mirabet i Cristina Orduña, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors externs: Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan Antoni Mateo, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 100,94 €

Gibraltar i Portugal: 104,75 €

Resta d'Europa: 169,86 €

Amèrica i Àfrica: 202,57 €

Àsia i Oceania: 270,37 €

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Si un cos bonic no amaga una ànima bonica, s'assembla més a un ídol que a un cos humà»

(Brantôme. Historiador francès. 1540-1614)

Al nostre culte a la bellesa externa actual i exagerat, culte utilitari per a infinitat d'anuncis i festivals, per a passarel·les i «concursos de bellesa», té importància nul·la la bellesa interna, la de l'ànima, atents els jutges d'aquests concursos exclusivament als encants i possibilitats comercials de l'aspecte exterior. Brantôme, a més de la frase anterior, també va encunyar aquesta altra: «La bellesa és el signe de costums bons i dolços, com una flor bonica ho és del fruit bo i bonic.» Frase que apel·la a la «bellesa integral», és

a dir, «al fons i a la forma». Us imagineu un poema els versos del qual fossin mètricament impecables, però el contingut dels quals fos menyspreable? Aquest poema seria desestimat en un concurs literari seriós i exigent. L'extraordinari filòsof alemany Hegel (1770-1831) apel·lava a la «bellesa integral» que, com a tal, hauriem de conrear tots els éssers humans quan va escriure el següent: «El que és bonic és essencialment espiritual, la qual cosa s'exterioritza materialment i es presenta en l'ésser material.»

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Educar en l'ús dels videojocs

■ La seva irrupció a la vida familiar suposa un gran repte per als pares

La indústria dels videojocs s'està convertint en la més poderosa del món dins de l'àmbit del lleure, perquè produeix més ingressos que els que generen plegats el sector cinematogràfic i el musical. Es calcula que a l'Estat espanyol hi ha

vuit milions i mig de persones aficionades als videojocs, de les quals més de tres milions són menors de 18 anys. Tot i que molts d'ells posseeixen un gran potencial educatiu, alguns videojocs promouen l'agressivitat, la violència, la dis-

criminació, la competitivitat, la sexualitat explícita, la injustícia, etc. Els llums d'alarma s'han encès davant dels possibles efectes nocius que poden provocar en nens i adolescents. Saben els pares a què juguen els seus fills?

Els videojocs suposen una nova forma de concebre l'entreteniment, en un «entorn» de gran atractiu visual on l'usuari passa de simple espectador a protagonista de l'acció. La imatge, el so i fins i tot les sensacions passen a ser interactives i cobren vida en aquest «món digital». El mercat dels videojocs està en ebullició constant; gairebé tots els mesos apareixen novetats, cada vegada més sofisticades, amb un alt índex de realisme, de més qualitat gràfica i sonora, i amb grans possibilitats per al jugador. Els videojocs són avui molt més que un instrument per al lleure; també són un negoci, un objecte de recerca i un fenomen social.

Molts pares no saben a què juguen els seus fills. Un dels principals factors és el desconeixement per part de molts progenitors de tot el que es refereix a l'àmbit dels videojocs. Els joves van per endavant en el coneixement i ús d'aquestes noves tecnologies, cosa que situa els progenitors en desavantatge. L'escletxa generacional és enorme i són pocs els que juguen o veuen els videojocs que tenen els seus fills. La indústria europea del *software* d'entreteniment ha elaborat el codi d'autoregulació PEGI (Pan European Game Information), que estableix una classificació per edats per als videojocs, adreçat als pares.

El contingut violent dels videojocs

És normal que als nens els agradin els videojocs d'acció i aventura. Però alguna cosa no va bé quan la

Els videojocs, un passatemps inofensiu?

«diversió» es basa en algun tipus d'abús contra éssers humans (matar, torturar, colpejar, insultar...). Una de les qüestions que més preocupen dels videojocs és, per tant, la violència. Des de fa uns quants anys se senten veus que asseguren que, a causa de la temàtica violenta de molts d'ells, el seu ús pot afavorir l'aparició i el desenvolupament d'una conducta agressiva en els joves.

La Universitat de Potsdam (Alemanya) ha demostrat en un estudi recent que els videojocs de caràcter violent poden ser nocius per a la personalitat dels usuaris, perquè predisposen a l'agressivitat i a l'ansietat, alhora que

nom de l'entreteniment, trivialitzen la sexualitat humana, és perversió; i molt més quan es tracta de programes adreçats a nens i adolescents», afirma el Sant Pare. I afegeix el següent: «Com es podria explicar aquest «entreteniment» als nombrosos joves innocents que realment són víctimes de la violència, l'exploació i l'abús? Pel que fa a aquest tema, faríem bé de reflexionar sobre el contrast entre Crist, que «prenia en braços els nens i els beneïa tot imposant-los les mans» (Mc 10,16), i aquell que «escandalitzà un d'aquests petits més li valdria que li lliguessin al coll una roda de molí» (Lc 17,2).» (M.A.C.)

Establir «les regles del joc»

Sens dubte, el segle XX i, per herència, el començament del segle XXI, ha estat l'època de la història de la humanitat que més canvis ha patit, en l'àmbit tecnològic, de comunicació, de desenvolupament del benestar social, d'infraestructures, etc. Aquests avenços s'han succeït de forma vertiginosa. Sense haver-nos donat temps d'entendre el funcionament del fax, ja som a l'època del *wireless*. Ara els nens gairebé neixen sabent fer servir el ratolí d'un PC i fent fotos digitals. Als 12 anys ja dominen Internet i tenen telèfon mòbil, intercanvien informació a través del xat i ens ensenyen com es juga a futbol a través del comandament a distància.

Els avantatges d'aquesta allau d'informació i «modernitat» ja els podem gaudir tots els dies: reservar entrades per Internet per al cinema, rebre documents importants en dècimes de segons al correu electrònic o parlar per videoconferència gra-

tis amb un amic que es troba a l'altra banda del planeta. Deixant de banda, però, la part pràctica de totes aquestes eines que faciliten el nostre treball i la nostra comunicació, és el moment de centrar-nos en els més joves.

Les estadístiques confirmen que la major part del temps de lleure dels joves s'inverteix en els videojocs i que aquests han estat el regal estrella del Nadal passat. El videojoc, com a tal, no suposa una cosa negativa o positiva; s'han de tenir presents dues premisses, però: el contingut del joc i el temps que se li dedica.

Gran varietat temàtica

Hi ha una gran varietat temàtica al mercat dels videojocs. Hi ha jocs que potencien les habilitats motores (per exemple, els esportius o els de precisió); altres fomenten el joc en equip (com els d'es-

ports, concursos o d'estratègia); alguns, a més, augmenten la cultura, els coneixements o les habilitats de cadascú (els jocs musicals, els de càlcul, els puzzles, etc.). L'important, al cap i a la fi, és atendre a l'explicació que, per llei, ha d'aparèixer a la caràtula del joc o, en el seu defecte, cercar la informació a Internet.

La senyalització que, també per llei, ha d'aparèixer a la caixa no sempre és la més adient. Així que haurem d'emprar tots els mitjans al nostre abast per assegurar-nos de la compra que fem. Un cop ens hem assegurat que els continguts són adequats per a l'edat de l'usuari, cal establir un temps de joc.

El videojoc es caracteritza per una sèrie de factors que el fan «viciós», és a dir, el jugador ha d'establir-ne els límits, perquè «passar de pantalla», «pujar de nivell», «créixer en els negocis» o «superar l'amic» són raons que porten a descontro-

lar el temps que es passa davant de la pantalla prement el botó. Així que, un cop més, els pares han d'establir les «regles del joc». S'aconsella jugar en equips o amb més d'un jugador (per torns, per exemple), en un lloc comú de la casa i durant un temps fixat prèviament.

El món del videojoc és tan inabastable com interessant, però no podem deixar que els joves triïn ells mateixos, perquè el mercat molts cops es decanta per jocs violents o de contingut sexual. Sens dubte, el videojoc és un nou repte per a pares i educadors que, si volen que els seus fills creixin en valors, haurien de prendre les regnes del tema dedicant temps i esforç. Però educar consisteix en això, oi?

Mar Pons

Coordinadora dels grups d'anàlisi de programes de Teleespectadors Associats de Catalunya

«Ego Sum», el primer videojoc catòlic

■ Combina a la perfecció l'entreteniment i l'evangelització

Ego Sum ha passat a la història per haver estat el primer videojoc catòlic del mercat audiovisual. Va ser dissenyat per la Fundació Maranatha, amb seu a Gdansk (Polònia), el 2002. D'aleshores ençà, milers d'infants i adolescents s'han endinsat en la Palestina de l'any 30 a la recerca de Jesús. El seu èxit rau en el

fet que combina a la perfecció l'entreteniment i l'evangelització. Fins i tot el papa Joan Pau II va reconèixer la validesa d'aquesta iniciativa i va atorgar en el seu dia una benedicció especial als qui hi juguessin una partida. Els drets per a la versió en llengua espanyola d'*Ego Sum* els té Ediciones Levántate.

possible permetre que els seus fills gaudeixin de les tecnologies modernes sense por dels continguts que de vegades ofereixen.» I afegeix que «continua sent una eina molt popular per a les classes de Religió als col·legis i un dels regals preferits per a la Primera Comunió, per Nadal, aniversaris, fi de curs o com a premi en molts concursos».

L'argument del videojoc és senzill. El protagonista es diu Felipe, un noi contemporani que, en sentir una història commovedora narrada pel seu pare, sent un gran desig de conèixer la vida de Jesús. En el seu afany, porta a terme un viatge extraordinari en l'espai i en el temps.

Després d'assistir a un concert del grup catòlic Arca de Noè, Felipe entra en una església i és transportat a la Palestina de l'any 30, on el seu àngel de la guarda l'anima a cercar Jesús. Per això haurà de ser guiat per alguns personatges de la Bíblia (Zebedeu, els pescadors del llac Tiberiades, la samaritana...), els quals li donaran consells al llarg del seu itinerari. A més, haurà de resoldre nombrosos enigmes, superar proves d'habilitat, etc. No cal dir que el jugador s'encarnarà en Felipe per viure aquesta aventura fascinant.

«*Ego Sum* és un joc per a ordinador en tres dimensions que pretén complir amb la seva vocació d'entreteniment sa, sense elements de violència, i d'esperit evangelitzador alhora. Des del principi, aquestes característiques marquen la gran diferència entre aquest videojoc respecte d'altres que hi ha al mercat. Es tracta d'una iniciativa que forma part de la resposta a la vocació universal dels seglars catòlics d'unir-se a la tasca evangelitzadora i educativa de l'Església servint-se per a això dels mitjans de comunicació contemporanis», explica Artur Mrówczyński-Van Allen, director d'Ediciones Levántate.

Mrówczyński va decidir adquirir els drets per a la versió en castellà d'*Ego Sum* i fer-se'n càrrec de la distribució perquè de seguida es va adonar que era un producte pioner que fomentava els valors educatius i espirituals enfront de l'apologia de la violència que fan molts videojocs actuals. Ho argumenta així: «Des que vaig conèixer aquesta iniciativa de la Fundació Maranatha, que té ubicada la seu a la meua ciutat natal, Gdansk, em va semblar una ocasió estupenda oferir aquest joc en la versió espanyola. Sóc catòlic, pare de sis fills i també —com molts en la meua situació— conscient de la necessitat que tenen els joves d'avui de viure "en el món de la informàtica", però sense perdre la seva identitat com a cristians.»

Acostar-se a la persona de Jesús

Segons el director d'Ediciones Levántate, el balanç d'aquests anys de distribució del videojoc a l'Estat espanyol ha estat «excel·lent». «Sabem —afirma Mrówczyński— que *Ego Sum* ha ofert a desenes de milers d'infants i de joves una oportunitat estupenda d'acostar-se a la persona de Jesús d'una manera actual i atractiva. Així mateix, ha demostrat als pares que és

«Ego Sum», un videojoc amb valors.

«*Ego Sum* és un joc per a ordinador que pretén complir amb la seva vocació d'entreteniment sa i d'esperit evangelitzador»

Els herois cristians guanyen la partida

Les associacions de consumidors han alertat sobre el temps que els infants i els adolescents passen davant de l'ordinador i de la videoconsola. Així mateix, denuncien l'agressivitat extrema que impera en molts videojocs. La solució a aquest problema sembla que ha arribat de la mà dels videojocs de contingut cristià, una moda que està superant totes les expectatives als Estats Units i que podria arribar aviat a Europa.

A *Catechumen*, ambientat al segle I, el jugador assumeix el paper d'un cristià que té la missió d'alliberar els seus companys empresonats per soldats romans. Armat només amb la seva fe i les «espases espirituals», l'heroi del joc no mata els romans, sinó que «els fa obrir els ulls» i els rescata «de la foscor» i de Satanàs perquè «rebin el perdó dels seus pecats». Dins de les catacumbes, el jugador aplega papirs amb trossos de la Bíblia que augmenten el seu poder davant dels atacs. El fet que els soldats caiguin de genolls en ser derrotats i que no saltin a miques és molt significatiu davant de l'agressivitat promoguda per altres videojocs.

Un altre videojoc és *The Bible Game*, una mena de «trivial» que inclou unes 1.500 preguntes, combinades amb minijocs, basades en alguns dels passatges més coneguts de l'Antic Testament com la Creació, Jonàs i la balena, la torre de Babel, la lluita de David contra Goliat o el pas de Moisès pel mar Roig. Poden participar-hi entre un i quatre jugadors, ja que està pensat per jugar-lo en família. A *Ominous Horizons* l'heroi es trasllada a l'Alemanya de l'any 1455 per salvar de la destrucció la impremta de Gutenberg i la seva primera impressió de la Bíblia. Per la seva part, *Saints of Virtue* consisteix en un viatge «al regne del cor» en què cal derrotar enemics com els set pecats capitals.

També cal destacar *Food-Force*, un videojoc desenvolupat pel Programa Mundial d'Aliments de Nacions Unides per ensenyar als infants els reptes logístics d'entregar ajuda alimentària en una gran crisi humanitària.

Aquest videojoc va destinat fonamentalment a infants d'entre 7 i 14 anys, «si bé convida també a participar en el joc els pares o avis en companyia dels nens». *Ego Sum* té una atmosfera lluminosa, sense agressivitat ni tenebrisme, amb un nivell de gràfics molt realistes i un bon so ambiental. El jugador, que pot fer servir la Bíblia per aconseguir pistes durant el joc, s'identifica amb el protagonista, ja que «es troba en situacions que el conviden a prendre decisions d'acord amb una experiència cristiana de la vida». Les cançons —amb lletres en espanyol cantades per un grup d'infants d'un orfenat del Perú— constitueixen una part molt significativa de l'«ambientació» del videojoc i han estat compostes pel grup musical Arca de Noè (*Arca Noego*, en polonès), de Robert Friedrich.

Un joc que ajuda a evangelitzar

La revista *Cauces de la Intercomunicación*, editada pel Departament de Pastoral i Catequesi de l'Institut Superior de Ciències Religioses de la Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra, va qualificar en un estudi *Ego Sum* com «una possibilitat magnífica d'evangelitzar els infants del nostre entorn amb un joc alhora formatiu i apassionant».

Artur Mrówczyński comenta que «els infants que juguen amb *Ego Sum* aprenen maneres positives de comportar-se: veuen que si ajudes el qui ho necessita, això es grava al teu cor. D'aquesta manera, madura en els infants la disposició a identificar-se amb l'experiència de vida cristiana».

Davant de l'omnipresència cada vegada més gran dels productes multimèdia en la vida dels infants i dels adolescents, molts pares se senten desconcertats davant d'una realitat que els genera desconfiança. «El món modern necessita també cristians capaços de parlar l'idioma dels joves. És una responsabilitat que no podem eludir. És la tasca que el Sant Pare ens encomana des de fa temps. Què fer, aleshores? Posar-nos mans a l'obra i oferir un ventall de continguts (portals a Internet, videojocs, programació de televisió...) que corresponguin als conceptes cristians d'educació i que siguin alhora atractius per a un espectre ampli del públic», considera Mrówczyński.

El director d'Ediciones Levántate informa que «des de fa un temps, estem elaborant, juntament amb Enginyeria Tècnica d'Informàtica de Sistemes de la Universitat Catòlica de Múrcia (UCAM), el projecte d'*Ego Sum II*, un videojoc que reculli el testimoni d'aquesta primera experiència de l'«evangelització de la imaginació» que ha estat i que continua sent encara el primer videojoc catòlic: *Ego Sum*».

Per a més informació: Ediciones Levántate, c/ Almuñecar, 2, 1r B - 18006 Granada, tel. 958 805 396, a/e: info@levantate.org, web: www.levantate.org (M.A.C.)

L'ENTREVISTA

Dr. Jordi Busquet, codirector de la «Guia multimèdia: consells per a les famílies i els educadors sobre els videojocs infantils i juvenils»

«Volem orientar les famílies en la selecció i posterior compra dels videojocs»

Dr. Jordi Busquet Duran, doctor en Sociologia i llicenciat en Ciències Econòmiques, és professor titular de la Facultat de Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull (URL). Ha estat el codirector, juntament amb Silvia Morón, de la *Guia multimèdia: consells per a les famílies i els educadors sobre els videojocs infantils i juvenils*,

publicada recentment per la Fundació Blanquerna i Abacus Cooperativa, amb el suport de la Càtedra Ethos de la URL. La iniciativa, pionera a tot l'Estat espanyol, s'ha dut a terme a partir d'un estudi fet pel grup de recerca Violència i Comunicació de la Facultat de Comunicació Blanquerna, coordinat pel mateix Dr. Busquet.

—Quins han estat els motius que han impulsat l'elaboració d'aquesta guia?

—En l'espai de lleure dels infants i adolescents, els videojocs tenen un paper cada cop més important. Aquesta guia neix d'una necessitat expressada per socis, generalment pares i educadors, d'Abacus Cooperativa —una empresa amb trenta-vuit anys d'experiència al servei de l'educació, la cultura i el cooperativisme— de rebre més informació sobre els productes multimèdia. Segons una enquesta duta a terme per Abacus, el 77% dels pares i mares enquestats afirmaven desconèixer els continguts dels jocs multimèdia dels seus fills. D'aquesta situació es dedueix que el desconeixement de la mecànica d'aquest tipus d'entreteniment genera una desconfiança que es tradueix en prohibició o permissivitat, i, per tant, en l'actitud de no tutelar el moment del joc. Una altra de les causes que contribueix a la desconfiança és la insuficient informació que conté el mateix producte, que fa que alguns compradors no puguin valorar-ne prou, en termes educatius, l'ad-

quisició. Això provoca que sovint el criteri de selecció i la decisió de compra es traslladi finalment al menor.

—Quin va ser el pas següent?

—Abacus Cooperativa va formular a la Fundació Blanquerna la voluntat de realitzar un estudi per aconsellar als pares en la seva decisió de compra d'un videojoc. Per la seva banda, la Fundació Blanquerna ens va demanar als responsables del grup de recerca Violència i Comunicació que elaboréssim aquesta guia. I de seguida vam posar fil a l'agulla.

—Com ha estat la realització d'aquest projecte?

—El nostre equip de treball és interdisciplinari, constituït per Silvia Morón (llicenciada en Pedagogia), Rosa Àuria Munté (llicenciada en Humanitats), Daniel Aranda (doctor en Comunicació Audiovisual) i jo mateix. Hem tingut un any per elaborar-la. Estem força satisfets del resultat aconseguit. Aquesta guia, de la qual s'han editat 50.000 exemplars, és pionera a tot l'Estat espanyol. A més, dins d'aquest mateix grup de recerca, tenim intenció

—Com es poden classificar els videojocs?

—Tot i que hi ha un cert prejudici que identifica el joc com una forma de perdre el temps, nosaltres partim de la base que el joc constitueix un element d'aprenentatge. Hem dividit els videojocs en dos blocs: els que tenen un objectiu educatiu (aprendre a comptar, fer exercicis que posen en pràctica l'observació...) i els que tenen una funció bàsicament lúdica (videojocs de carreres de cotxes, futbol, lluites, etc.). Aquests darrers són els que poden suscitar una certa inquietud o preocupació entre els pares. També es poden classificar en gèneres: els jocs arcade (que requereixen un ritme ràpid de joc), els de simulació, els estratègics i la reproducció dels jocs de taula. El nostre equip

de treball ha fet, conjuntament amb Abacus Cooperativa, una tria molt selectiva del que ens han semblat les propostes més interessants tenint en compte quins són els nostres referents culturals i les preferències de les famílies. També s'ha tingut en compte la producció multimèdia pròpia del nostre país.

—Expliqui'ns el que ofereix la guia.

—La guia fa una selecció de cinquanta jocs multimèdia, amb una avaluació de les seves característiques (pel que fa a la qualitat educativa i als recursos gràfics i sonors) des d'una òptica comprensible per a les famílies. Ofereix elements crítics perquè siguin els pares els que decideixin sobre els videojocs adients per als seus fills. La informació que aporta la guia va orientada a la classificació del producte segons criteris d'edat, els valors formatius explícits o implícits i les possibilitats de realització en solitari o acompanyat per adults, entre d'altres. També ofereix uns consells i recomanacions en forma de decàleg.

Reportatge:

Miquel Àngel Codina

més endavant de fer un estudi sobre l'ús que els infants i adolescents fan dels videojocs i veure com incideixen, positivament o negativament, en la seva formació.

—Quin és l'objectiu fonamental de la guia?

—D'una banda, orientar les famílies en la selecció i posterior adquisició d'aquests productes i, de l'altra, ajudar-les a establir certs límits en les pautes d'ús i consum dels videojocs dels seus fills. De la mateixa manera que els pares han d'acordar amb els infants i joves l'acompliment de les seves responsabilitats: fer els deures, col·laborar a la llar..., cal també establir l'ús del temps i de l'espai a l'hora de fer servir els materials multimèdia. És recomanable que les famílies revisin acuradament els continguts i les propostes dels videojocs, es deixin aconsellar per persones que en tenen un millor coneixement i, fins i tot, juguin prèviament amb el videojoc que volen comprar. La guia és, per tant, una eina imprescindible per tenir informació en el maremagum de videojocs que hi ha avui dia al mercat.

Consells i observacions

1. Per fer una bona tria, cal tenir en compte els interessos i valors dels pares respecte de l'educació i de l'ús del temps d'oci dels fills, uns interessos que han d'estar en consonància amb els criteris de cada nucli familiar.
2. Tots els infants són diferents. Cal revisar acuradament els continguts i propostes del producte per tal d'ajustar-lo a les característiques específiques dels fills. L'edat i la maduresa dels infants i adolescents no sempre coincideixen.
3. El material multimèdia per a infants i joves es pot dividir convencionalment en dues categories principals: els jocs amb una finalitat pedagògica (que ja estan dissenyats perquè els infants aprenguin i exercitin diverses habilitats) i els jocs amb una finalitat bàsicament lúdica.
4. És important seguir les indicacions de classificació per edats del codi europeu PEGI. Hi ha videojocs que aparentment són inofensius (que no contenen escenes que poden resultar inadequades), però que expressen unes intencions que contravenen els valors familiars.
5. Abans de decidir comprar un videojoc, cal analitzar-lo conjuntament amb els fills i contrastar-ne interessos i valors.
6. Abans de realitzar la compra, pot ser interessant entrar en contacte amb el videojoc mitjançant el lloguer o coneguts/familiars que el tinguin. Jugar-hi prèviament pot ser una bona opció de contrast abans de realitzar l'adquisició.
7. En cas de dubte, cal contrastar opinions amb els professionals especialitzats de cada establiment de venda, que poden orientar els pares en els aspectes específics dels productes.
8. L'ús del videojoc (sobretot per part dels infants) necessita l'acompanyament d'un adult. Són els adults de la família els que han d'acompanyar els infants en les primeres interpretacions del videojoc.
9. Cal pactar, sobretot amb els adolescents, el temps d'ús dels materials multimèdia, com també de qualsevol altre recurs cultural o de lleure i entreteniment.
10. La presència d'aparells de televisió o multimèdia a les habitacions dels infants i joves afavoreix un consum lliure i indiscriminat. És bo que els adults estableixin certes limitacions en l'ús d'aquests materials multimèdia.

LLOGUERS • ALQUILERES

LOCATIONS • RENTS • ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

GESTIO

immobiliària

www.gestiogandia.es

93 451 50 00

FINQUES GANDIA - DIPUTACIÓ, 193 -

189 - 08011 BARCELONA

Pelegrinatges i viatges 2007

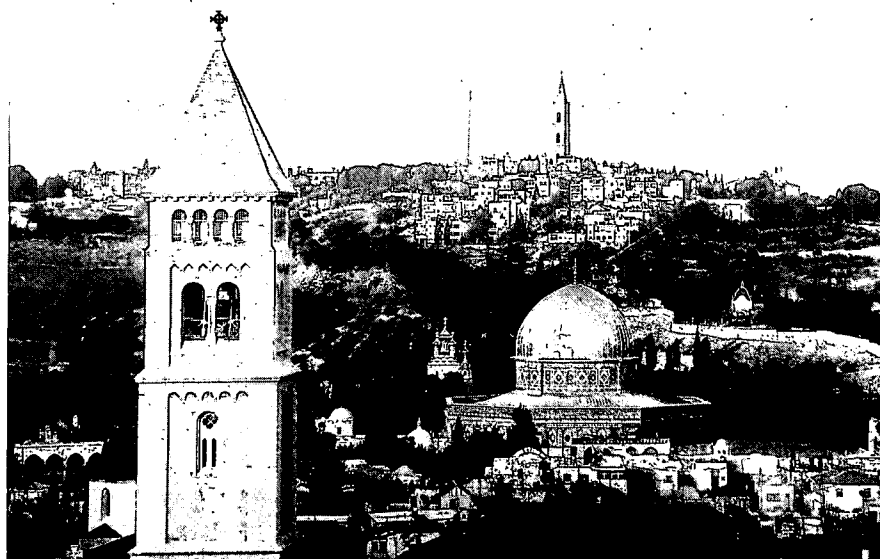
Fe, Cultura i Esplai

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

*Especial solidaritat
amb els nostres germans*

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 14 al 21 de maig

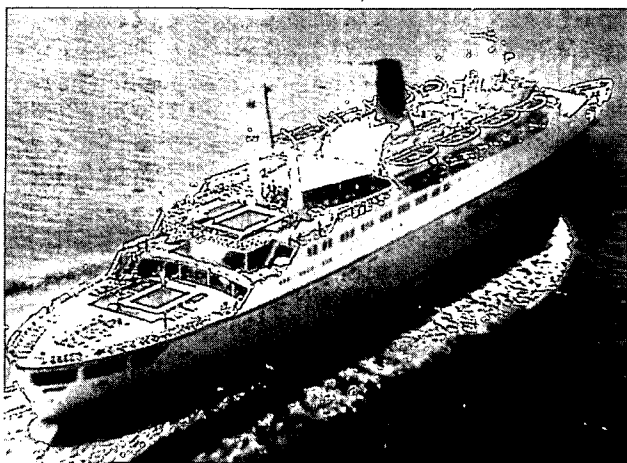
Panoràmica de Jerusalem facilitada per un pelegrí de l'associació Amics de Catalunya Cristiana.

Data límit d'inscripció: 20 de març

De l'11 al 18 de juny

ATENES i creuer per les illes gregues

*“una incursió
al món clàssic,
bressol
del saber
humanístic”*

Data límit d'inscripció: 9 de març

Del 2 al 14 d'agost

Viatge als ESTATS UNITS (Costa Oest)

Califòrnia
Gran Canyon

Amb estada al
Parc Nacional
del Colorado

Data límit d'inscripció: 2 de maig

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

INSCRIPCIÓ I RESERVA

Per tal de garantir una bona organització us preguem que feu la vostra inscripció i reserva de places abans de la data límit establerta per a cada viatge.

• Horari d'atenció: matins de 9.00 h. a 14.00 h.
Telèfon de l'entitat: 934 092 700

c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona, **Tel. 934 092 700 - Fax 934 092 701**

Vaticà

església en el món

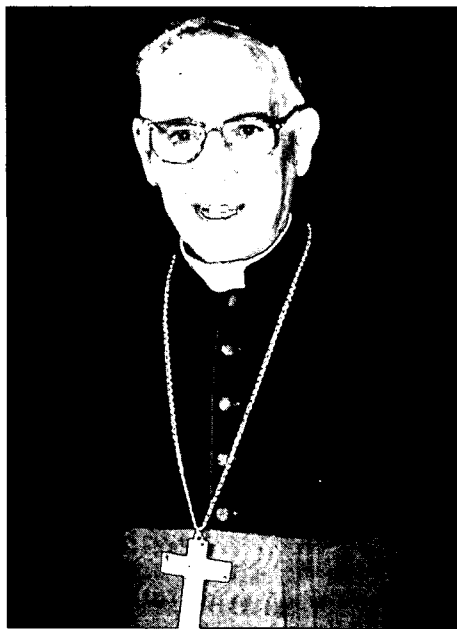
Dol per la mort del cardenal Javierre

■ Benet XVI presideix el funeral pel purpurat

CIUTAT DEL VATICÀ.— El dia 1 de febrer va morir a Roma, a l'edat de 86 anys, el cardenal Antonio María Javierre Ortas, prefecte emèrit de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sacraments. Nascut a Siétamo (Osca), va rebre l'ordenació sacerdotal com a salesià l'any 1949. Doctor en Teologia Sagrada va ser durant 25 anys professor de Teologia Fonamental al Pontifici Ateneu Salesià de Torí, del qual va ser també rector magnífic del 1971 al 1974.

Durant aquests anys el Pontifici Ate-neu va ser elevat al grau d'Universitat Pontifícia amb seu a Roma. Són significatives les aportacions del cardenal en temes de Teologia Fonamental. També va desenvolupar una intensa activitat en el camp de l'ecumenisme. Arquebisbe des de l'any 1976, va ser creat cardenal per Joan Pau II l'any 1988. Va cobrir el càrrec de prefecte de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sacraments del 1992 al 1996. En saber la notícia de la mort del cardenal Javierre, Benet XVI va enviar un telegrama a Pascual Chávez Villanueva, rector major de la Societat Salesiana de Sant Joan Bosco, i un altre telegrama al germà del difunt, José María Javierre Ortas, sacerdot diocesà.

L'endemà del traspàs, el Papa va presidir a l'altar de la càtedra de la basílica vaticana el funeral per Antonio Javierre. La cerimònia va ser especialment significativa per l'homilia, durant la qual el Pontífex va llegir alguns escrits inèdits del cardenal. Benet XVI va demanar als presents que fessin seves les paraules del diari espiritual d'Antonio Javierre: *Misericordias Domini in aeternum cantabo* («Senyor, cantaré tota la vida els teus favors»). El Sant Pare també va llegir alguns fragments de cartes que el difunt havia adreçat a Joan Pau II. Per exemple, quan el cardenal va rebre el nomenament de prefecte, va escriure: «Compteu, Santedat, amb el meu esforç sincer per dur a terme la tasca que m'heu encomanat. La

El cardenal Javierre, una vida lliurada a l'Església.

imagino gravitant completament al voltant de l'EUCARISTIA», «escrit amb majúscules», va subratllar Benet XVI, que va remarcar com era de fonamental el

sagrament eucarístic per a la vida i la tasca de Javierre Ortas. No endebades, va fer notar el Sant Pare, l'escut que el representava era una barca amb timoner lligada a dues columnes, on la barca significa l'Església, el timoner, el Papa i les dues columnes, l'Eucaristia i la Mare de Déu.

«El cardenal Javierre va voler que la seva existència personal i la seva missió eclesial fossin un missatge d'esperança. Per mitjà del seu apostolat, i seguint l'exemple de sant Joan Bosco, es va esforçar per comunicar a tots que Jesucrist sempre és amb nosaltres», va dir el Pontífex. El seu lema com a eclesiàstic era *Ego vobiscum sum*, extret de l'Evangeli de Mateu: «Jo sóc amb vosaltres, dia rere dia, fins a la fi del món.»

Al final de les exèquies, Francisco Vázquez Vázquez, ambaixador d'Espanya a la Santa Seu, va declarar a *Catalunya Cristiana* que estava molt dolgut per la mort del cardenal Javierre, el qual coneixia molt bé personalment. «Sempre es va portar molt bé amb mi», va dir Vázquez a aquest setmanari.

Marta Nin

Discurs del Papa per a la Jornada Mundial de la Vida Consagrada

CIUTAT DEL VATICÀ.— Joan Pau II va instituir fa deu anys la Jornada Mundial de la Vida Consagrada i la va fer coincidir amb la festa de la Presentació de Jesús al temple. Un cop més, el dia 2 de febrer d'enquany milers de religiosos i religioses d'arreu del món es van reunir a la basílica vaticana per participar a la solemne concelebració eucarística presidida pel cardenal Franc Rodé, prefecte de la Congregació dels Instituts de Vida Consagrada i de les Societats de Vida Apostòlica. En acabar la missa, el Papa es va adreçar als presents manifestant que avui «més que mai» el món necessita el testimoni d'homes i dones consagrats. Benet XVI va demanar «que Déu regni en les nostres voluntats, en els nostres cors, en el món». Segons el Pontífex, en els religiosos i religioses «abruta una única set d'amor, que només Déu pot apaivagar» i són aquests testimonis de la presència del Senyor en «un món sovint desorientat però cada cop més a la recerca d'un sentit».

Els homes i les dones que fan vot de pobresa, obediència, castedat i es consagren a Déu són en el món d'avui, diu el Papa, un «senyal de contradicció» perquè viuen en oposició al que és «la lògica del món, tal com gairebé sempre la presenten els mitjans de comunicació», però, alhora, davant del coratge de tots aquells que es deixen «conquerir» per Jesucrist «sense reserves», hi ha molta gent «assedegada de veritat» que «queda colpida i se sent atreta per qui no dubta a donar la vida, la pròpia vida, per allò en què creu». El Sant Pare va donar gràcies a Déu perquè «el suprem i fidel testimoni d'amor a Déu i als germans» de moltes persones consagrades, algunes de les quals fins i tot màrtirs, «continua suscitant en l'ànim de molts joves el desig de seguir

Jesucrist per sempre, de manera íntima i total».

Les dificultats no són poques per a aquells homes i dones que decideixen seguir el camí d'una vida religiosa, per això, Benet XVI va voler confortar les persones consagrades subratllant «la certesa que el Senyor ens condueix a bon terme, malgrat les nostres debilitats. Aquesta certesa ha de ser-vos un consol, i us ha de preservar de la temptació del desànim davant les inevitables dificultats de la vida i els múltiples reptes de l'època moderna».

En referència a la processó il·luminada pels ciris de la festa de la Presentació de Jesús al temple, que se celebrava aquell mateix dia, el Papa va dir que «Jesucrist, veritable llum del món, resplendeix en la nit de la història i il·lumina qui busca la veritat», i tot seguit va exhortar els consagrats i consagrades a cremar amb aquesta flama i fer-la «resplendir amb la vostra vida, perquè per tot arreu brilli un fragment del fulgor irradiat per Jesús, esplendor de veritat». Benet XVI va cloure el seu discurs convidant els religiosos i religioses a «proclamar que Déu és Amor i que és dolç estimar-lo». Actualment hi ha al món més d'un milió de persones consagrades en els cinc continents: 836.000 dones i 196.000 homes. A Occident es viu avui dia una gran crisi de vocacions sacerdotals i religioses. El Sant Pare va tornar a fer referència a la vida religiosa durant l'Àngelus del dia 4 de gener, dos dies després de la Jornada Mundial de la Vida Consagrada. Segons Benet XVI, una de les causes principals de la davallada de vocacions és la crisi que pateix la família en alguns països: «Un clima familiar serè, il·luminat per la fe» afavoreix que sorgeixin vocacions al servei de l'Evangeli. (M.N.)

Suspès «a divinis» el bisbe del Paraguai presentat a candidat polític

ASUNCIÓN.— Amb un decret signat pel prefecte de la Congregació vaticana per als Bisbes, el cardenal Giovanni Battista Re, ha estat suspès a divinis Mons. Fernando Armino Lugo Méndez, bisbe emèrit de San Pedro, per haver-se presentat com a candidat a la presidència de la República del Paraguai a les eleccions del 2008. Segons aquesta decisió, el bisbe continua mantenint l'estat clerical, tot i que no podrà exercir el ministeri. Això impediria la seva candidatura política, perquè la Constitució paraguaiana no permet que un ministre de culte pugui ser president.

En la seva carta, el cardenal confessa el dolor per la decisió d'entrar en política del bisbe malgrat l'amonestació canònica precedent. La petició no ha estat acceptada, perquè com recorda el cardenal Re en el seu escrit, «l'episcopat és un servei acceptat lliurement per a sempre».

Com que després de l'anunci de la seva entrada en política, el bisbe no ha canviat d'opinió, «amb dolor sincer» el cardenal Re compleix amb el deure d'infligir al bisbe «la pena de la suspensió a divinis».

El decret prohibeix al prelat exercir el ministeri sagrat, és a dir, «posar en execució tots els actes de potestat d'ordre i de govern i l'exercici de totes les funcions i drets inherents al·l'ofici episcopal». Alhora, «amb aquesta sanció penal», s'estableix que el bisbe «roman en l'estat clerical i continua estant obligat als deures que hi són inherents, tot i que suspès en l'exercici del ministeri sagrat». És a dir, es prohibeix la seva entrada en política. (Zenit)

J.M. Bonet

VITRALLS des de 1923

Vitralls emplomats

Restauracions

Gravats a l'àcid

Vitralls amb formigó

Astúries, 6 - 08012 Barcelona
Tel. 932 182 399 - Fax 932 183 098

E-mail: info@vitrallsbonet.com
www.vitrallsbonet.com

Vaticà

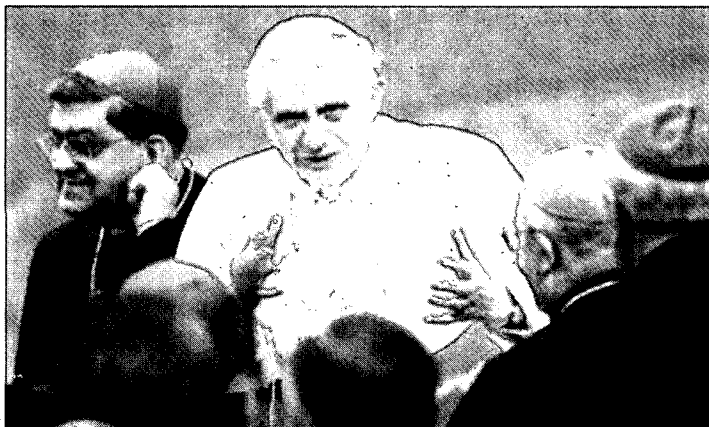
La Santa Seu farà una reflexió mundial sobre la Paraula

CIUTAT DEL VATICÀ.— En preparació del Sínode de bisbes del món sobre la Paraula de Déu, que se celebrarà del 5 al 26 d'octubre del 2008, la Santa Seu farà una reflexió mundial sobre aquest argument. Aquesta consulta es realitzarà a través del document dels *Lineamenta* (orientacions), que anirà acompanyat per un qüestionari final, i s'enviarà per ser respost a les conferències episcopals, als sínodes de les Esglésies catòliques orientals, als organismes de la Cúria romana i a la Unió de Superiors Generals de les congregacions i dels ordes religiosos.

Així ho ha anunciat un comunicat emès per la Secretaria General del Sínode dels Bisbes, després de la reunió del Consell de preparació de la propera assemblea sinodal, que va tenir lloc del 24 al 25 de gener. A la trobada, guiada pel secretari general del Sínode, l'arquebisbe Nikola Eterovic, hi van participar cardenals, arquebisbes i bisbes de la Cúria romana i pastors dels diferents continents. El Consell va comptar, a més, amb la contribució d'experts en diferents disciplines teològiques.

La Paraula de Déu en la vida i en la missió de l'Església és el tema que ha triat Benet XVI per a aquest Sínode. «Els participants en la sessió coneixien ja l'esborrany

final del text, redactat segons les indicacions del mateix Consell expressades en reunions precedents, i això ha permès un estudi més conscient i ampli dels darrers afegits que cal oferir al text», afirma el comunicat. «Pel que fa a la composició general, el text examinat ha rebut una bona acollida—revela la Secretaria del Sínode dels Bisbes—. Durant la fecunda discussió col·legial, que reflecteix la variada experiència dels pastors de les Esglésies particulars i dels que desenvolupen el seu ministeri a Roma al servei del Sant Pare, han sorgit diferents suggeriments orientats a millorar el text i a facilitar-ne la

El Papa vol que els bisbes reflexionin sobre la Paraula.

consulta.» Benet XVI va rebre en audiència els membres del Consell i els va dirigir un discurs en què va confessar que espera que aquest Sínode serveixi per redescobrir «la importància de la Paraula de Déu en la vida de cada cristià». El Consell tornarà a reunir-se el 21 i el 22 de gener del 2008 per aprovar el primer esborrany de l'*Istrumentum laboris*, «document que recollirà en una síntesi ordenada les respostes als *Lineamenta* que arribin de l'Església universal, i esdevindrà l'autèntic orde del dia de la futura assemblea sinodal», explica el Consell. (Zenit)

El Papa exigeix que la violència no embruti l'esport

CIUTAT DEL VATICÀ.— Benet XVI va enviar un telegrama de condol, a través del cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat, a l'arquebisbe Salvatore Grisina, de Catània (Itàlia), amb motiu de l'assassinat de l'inspector de policia italià Filippo Raciti, de 38 anys, casat i amb dos fills. L'agent de la unitat mòbil de la Policia de Catània va resultar mort en concloure el partit de futbol Catània-Palerm de la Sèrie A italiana el 2 de febrer. El Pontífex, abans de tot, va manifestar «la seva proximitat espiritual a l'esposa i els fills de la víctima, així com als ferits i a la policia d'estat que intenta, amb altres forces d'ordre, mantenir la seguretat dels ciutadans». El Bisbe de Roma, «mentre reafirma la seva ferma condemna per qualsevol gest de violència que embruti el futbol, exhorta els seus protagonistes a promoure una determinació més gran un esperit de legalitat, i afavorir la lleialtat, la solidaritat i la competició sana». (Zenit)

ITALIA

Primer aniversari de l'assassinat d'Andrea Santoro

ROMA.— Ara fa un any el missioner Andrea Santoro va ser assassinat mentre resava a l'església de Trebisonda (Turquia), de la qual era rector. El gest de l'agressor va ser fruit de l'onada de violència que es va desencadenar l'any passat arran de la publicació en alguns diaris occidentals d'unes vinyetes satíriques sobre Mahoma. Diferents iniciatives han tingut lloc per recordar la figura d'aquest sacerdot italià. L'editorial San Paolo ha publicat un llibre d'Augusto d'Angelo titulat *Don Andrea Santoro. Un prete tra Roma e l'Oriente*. El volum va ser presentat al Capitoli per Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant Egidi. Aquest llibre s'afegeix a un

altre títol publicat per l'editorial Emi: *Andrea Santoro. Una porta sempre aperta*, de Valentino Savolti.

D'altra banda, el cardenal Roger Etchegaray, president emèrit del Justícia i Pau, va celebrar una missa de commemoració per aquest màrtir cristià a l'església de la Transfiguració de Roma, parròquia on Andrea Santoro va exercir durant molts anys. A Trebisonda, el cardenal Ruini, bisbe vicari de la diòcesi de Roma i president de la Conferència Episcopal Italiana, va presidir una missa a la mateixa església turca on va tenir lloc el crim i va qualificar el sacerdot assassinat de «testimoni fidel del Senyor Jesús fins al vessament de la seva sang». (M.N.)

INDIA

El bisbe del Caixmir rep el premi Mahatma Gandhi

NOVA DELHI.— Mons. Celestine Elampassery, bisbe de Jammu-Srinagar, ha rebut el premi Mahatma Gandhi per la seva notable contribució a la societat, de manera particular per les seves iniciatives de pau, pel treball de progrés i desenvolupament cultural i moral realitzat a la regió del Caixmir. La cerimònia de lliurament del premi va tenir lloc el 30 de gener a la ciutat de Jammu. En lliurar la condecoració, el primer ministre va recordar que per primer cop s'assigna a un líder catòlic. Va tenir paraules d'elogi per la presència i les activitats de la comunitat catòlica al Caixmir, i va recordar la tasca del bisbe, frare

franciscà caputxí que ha dedicat tota la seva vida i missió pastoral a la difícil situació de conflicte en què es troba l'àrea del Caixmir, compresa entre l'Índia i el Pakistan.

«És un moment important per a l'Església al Caixmir. Els nostres esforços per contribuir a la pacificació i a la reconciliació, fets juntament amb les autoritats civils i associacions, reben avui un important reconeixement públic. El missatge i la filosofia de Mahatma Gandhi sobre el valor intrínsec de tot ésser humà són més actuals que mai», va dir Mons. Elampassery. (Fides)

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places benèfiques per ajudar persones amb pocs recursos econòmics.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat.

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

S. E. GREGORIOS YOHANNA IBRAHIM, ARQUEBISBE METROPOLITA DE L'ESGLÉSIA SIROORTODOXA D'ALEP

«Sense diàleg no pot haver-hi bones relacions ecumèniques»

Bon amic de la Comunitat de Sant Egidi, el metropolita Gregorios Yohanna Ibrahim, cap de l'Església siroortodoxa d'Alep, va visitar recentment Barcelona per participar en la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Va portar amb ell el valuós testimoni

ecumènic que es viu actualment a la segona ciutat més gran de Síria, on onze Esglésies cristianes —tres eparquies ortodoxes, sis eparquies catòliques i dues comunitats protestants— comparteixen fraternalment la fe en Jesucrist en un territori de majoria musulmana.

—L'Església siroortodoxa és una de les onze Esglésies cristianes presents a Alep... Com es viu l'ecumenisme en un context tan plural?

—Com no podia ser d'una altra manera, l'ecumenisme per a nosaltres té un paper molt important, essencial, en la nostra vida cristiana. Al mateix temps, resulta fonamental per fer possible la presència de cristians no únicament a Alep ni a Síria, sinó a totes les regions del Pròxim Orient. Encara que només siguem el 5% de cristians a la zona, som molt actius i tenim un lloc reconegut a la societat. A través de la nostra presència, de les nostres escoles, institucions i altres activitats socials i humanes, intentem donar testimoni de vida cristiana.

—Com valora l'estat de les relacions ecumèniques i el diàleg entre els diversos líders cristians?

—Molt satisfactoriament, ja que hi ha unes relacions i un diàleg fluid. El diàleg s'inicia entre els caps religiosos, no únicament cristians, sinó també islàmics. A aquest nivell, donem exemple a la gent perquè ells facin el mateix. Realment estem contents de poder treballar plegats, de fer aquest diàleg de vida i donar exemple als altres. Sense diàleg no hi ha relació. És el principi. El diàleg ens obliga a reconèixer-nos l'un a l'altre i a escoltar-nos. A partir d'aquí, la relació serà possible, sempre des de l'amistat. Les bones relacions entre les Esglésies comencen amb el diàleg.

—Segons explica, Alep és un autèntic paradís de l'ecumenisme i fins i tot del diàleg interreligiós... és exportable aquest model a la resta del món?

—Jo crec que sí, que pot ser un exemple concret de treball ecumènic i de diàleg interreligiós. Si hi ha fe i voluntat de diàleg no té per què haver-hi problemes. Quan tot això està ben equilibrat, les relacions tendeixen a ser bones. A més, crec que Alep no únicament pot ser un model del

Església siroortodoxa d'Antioquia

L'origen del Patriarcat siroortodox d'Antioquia, al qual pertany l'arquebisbat d'Alep, es remunta al segle I. L'Església d'Antioquia va ser la primera Església cristiana establerta fora de Palestina, fundada per l'apòstol Pere cap a l'any 34. Va servir com a centre de la missió de sant Pau, segons queda establert en els Fets dels apòstols. Va ser un dels grans centres de la cristianitat en els primers segles i el primer lloc on els seguidors de Jesús van ser anomenats «cristians». Després va arribar la divisió i, com a conseqüència, el cisma l'any 451, amb motiu del Concili de Calcedònia. Actualment el Patriarcat siroortodox compta amb dos milions de membres, escampats en comunitats al Líban, Síria, l'Iraq, l'Índia, a la província turca de Mardin, i entre immigrants d'Europa i dels Estats Units. L'actual patriarca d'Antioquia, amb seu a Damasc, és H. H. Moran Mor Ignatius Zakka I Iwas.

veritable treball ecumènic, sinó també del veritable diàleg interreligiós. La relació entre les Esglésies cristianes i els caps religiosos musulmans és òptima. No tenim por del futur perquè creiem que a través de les nostres activitats i del diàleg podem mantenir una convivència fructífera.

—Les diferències amb l'islam, en alguns casos profundes, són obstacle per al diàleg?

—Sí que ho són, sobretot en l'ordre teològic. En l'àmbit de la teologia no hi ha encara prou preparació perquè aquest diàleg es desenvolupi satisfactoriament. És un obstacle, certament, però això no treu que les nostres relacions puguin ser bones. Al mateix temps, no podem obviar que hi ha també el moviment fonamentalista, que no entén que cristians i musulmans puguin viure i treballar plegats. De vegades posen dificultats, però afortunadament no són molts. La majoria de cristians i de musul-

mans creuen avui en el diàleg.

—Això vol dir que a Síria, país de majoria musulmana, no es produeix

cífica entre religions en la vida quotidiana?

—Sí, certament. Abans hi havia més problemes perquè no podíem resar junts, visitar l'església de l'altre, celebrar matrimonis mixtos... Ara això ha canviat. Avui el matrimoni mixt és molt normal i la participació dels uns i dels altres en les celebracions de les altres Esglésies és molt normal. També fem activitats conjuntes en els àmbits de joventut, dona, infants, família... Al mateix temps, les escoles pertanyents a les Esglésies estan obertes a tots els cristians i també a tots els musulmans.

—Somia amb la comunió algun dia de les Esglésies cristianes?

—Sí, clar, i no crec que esgui tan llunyana com algú pot pensar. Tot està preparat per això. Quan diem que la fe és una, quan comprovem que no hi ha diferència pel que fa a cristologia i sagraments, això vol dir que la comunió està ben a l'abast. És real. Només cal concretar el tema de jurisdicció, però la comunió ja s'ha assolit.

—Suposo que es refereix a l'Església ortodoxa i catòlica, però què passa amb els protestants?

—En aquest cas les circumstàncies són diferents. El diàleg s'ha iniciat però el camí és una mica més llarg. Els elements comuns són menors amb les Esglésies protestants. Serà més complicat...

Samuel Gutiérrez

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 202,57 €** ☐
Àsia i Oceania: 270,37 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Espanya

Mons. Blázquez convida a «recórrer plegats els camins que condueixen a la pau»

■ En nom de l'Església demana perdó a les víctimes del terrorisme

BILBAO.— El bisbe de Bilbao, Mons. Blázquez, va instar el 3 de febrer els milers d'assistents a la concentració convocada per la diòcesi a recórrer plegats el camí de la pau i es va comprometre a no estalviar esforços per a aquesta causa major. A més, va instar ETA a desaparèixer definitivament i sense contrapartides; als polítics, a prioritzar la recerca de la pau i, en nom de l'Església, va recordar totes les víctimes i va demanar perdó «en la mesura de la nostra responsabilitat moral».

La catedral de Bilbao va acollir una concentració multitudinària sota el lema «Mou-te per la pau. Zure pausoa bakerako hauspoa», en què el bisbe Ricardo Blázquez va llegir el comunicat central en un escenari situat sota el gran cartell de la campanya i davant de la pancarta que al matí havia estat feta servir en la «globada per la pau», manifestació juvenil i festiva que des de fa anys recorre el centre de la capital biscaïna. L'acte, presentat per la periodista Udane Goikoetxea, va comptar a l'escenari amb la presència del bisbe auxiliar Carmelo Echenagusia i de representants de diferents organitzacions diocesanes i va incloure al final una pregària llegida pel monjo cistercenc Isaac Totorika i l'escolta del cant *Bake Mina* («Anhel de pau»).

En la seva allocució, el bisbe de Bilbao va començar recordant que «la present acció es va pensar en circumstàncies diferents de les actuals. L'atemptat terrorista del dia 30 de desembre, que va posar fi a la vida de dues persones i va causar una enorme destrossa, va constituir un cop dur a l'esperança. La seva ona expansiva va colpejar les fibres més pregoneres de la nostra societat». També va tenir un recordatori per a totes les víctimes de la violència: «Jesús crucificat ens obre els ulls del cor per descobrir-hi la prolongació de la seva creu en la nostra història de violència, especialment tràgica en els centenars de persones a les quals els ha estat arrabassada la vida... L'ombra de la creu s'estén també a totes les persones convertides de subjecte en objecte; objecte d'assassinats, mutilacions, amenaces, extorsions, humiliacions, difamacions, burles. Sempre que una persona és maltractada i

Mons. Blázquez va llegir el comunicat central.

ferida en la seva dignitat és convertida en víctima i els cristians hi veiem el rostre del Crucificat.»

Fe cristiana i amor a la societat

La part central del document, i de la concentració a la plaça de la catedral va incloure algunes conviccions en relació amb la pau, inspirades en la fe cristiana i «en l'amor a la nostra societat». En la primera d'elles, va assenyalar que «els cristians, a través de la pregària, de la paraula i de les obres, volem continuar sent pacificadors. Agraïm les iniciatives

que es fan des de fa temps a les nostres comunitats». En la segona, va estendre el compromís a la resta de la societat: «Tots els ciutadans, personalment i associats, segons la nostra responsabilitat específica, estem cridats a col·laborar en aquesta tasca preciosa i fonamental. La família, l'escola, els mitjans de comunicació social, les comunitats cristianes, tenim una tasca ineludible.»

Va manifestar que estava convençut que «el pas primer i primordial en el camí de la pau és l'eliminació de la violència terrorista per tots els mitjans legítims al nostre abast», i va exigir a ETA que «desaparegui definitivament i totalment, sense dilacions ni contrapartides. La dignitat de les persones i de la nostra societat desembarcarà que la seva existència i persistència no té cap justificació moral, política ni religiosa». I a continuació, va demanar als representants polítics que «la recerca de la pau sigui un objectiu fonamental. La unitat en els principis morals i la convergència en els procediments enfortirà la confiança de la societat en l'eradicació del terrorisme». També cal destacar que, en nom de l'Església, va demanar una altra vegada perdó a les víctimes en dir que «reconeixem que les víctimes del terrorisme formen part de la memòria d'un horror del qual no som del tot innocents, ni com a ciutadans d'aquest país ni com a membres d'aquesta Església local de Biscaia. En la mesura de la nostra responsabilitat moral, demanem una vegada més perdó».

Una ovació general va tancar la concentració que coronava el gest diocesà d'enguany i que havia estat programada i convocada fa tres mesos. (C.C.)

Religiosos per la pau

MADRID.— «La pau és a les nostres mans» diu el lema que recull la iniciativa promoguda per diferents ordes i congregacions religioses de mantenir trobades mensuals de pregària per la pau. Aquestes trobades, elaborades de manera senzilla i obertes a tothom, recullen la inquietud dels religiosos per l'increment de la violència al món i per l'absència de la pau desitjada. Es duen a terme els segons divendres de cada mes a l'església madrilenya de «les Apostòliques», al carrer de Santa Engràcia, 11, de 19.30 a 20.30 hores. En els pròxims mesos, les religioses de l'Assumpció, els Missioners Combonians, els Germans de La Salle i les Mercedàries de Bérriz, entre d'altres congregacions, s'ocuparan de la seva organització. Cadascuna d'aquestes trobades mensuals estarà centrada en diferents temes, com *La dona, víctima de la violència i artesana de reconciliació* o *Les religions per la pau*. (Ivicon)

Les parròquies d'Oliva troben feina per a més de 2.000 immigrants

VALÈNCIA.— Les parròquies de la localitat valenciana d'Oliva han proporcionat en els darrers set anys feina a més de dos mil immigrants a través d'una borsa de treball dirigida per religioses Carmelites de la Caritat, en la qual col·laboren més de cinquanta voluntaris. La borsa de treball, creada conjuntament per les Càritas parroquials d'Oliva, integra també cases particulars i empreses d'hostaleria, neteja i construcció. Fins ara més de cinc mil immigrants, majoritàriament romanesos, bolivians i equatorians, han estat atesos pels serveis que ofereixen les Càritas parroquials a les parròquies de Sant Roc i de l'Assumpció de la Mare de Déu.

En la iniciativa, els immigrants reben cursos trimestrals de cura i atenció de persones grans, habilitats socials, gastronomia espanyola, primers auxilis, planificació familiar i classes de castellà per afavorir-ne la inserció social i laboral. Les parròquies també gestionen una botiga de roba de segona mà per atendre les necessitats econòmiques dels immigrants als quals es proporciona menjar i roba. A més, també han obert recentment un banc d'hores solidàries per als voluntaris que disposin d'hores lliures i vulguin dedicar-les a ajudar els més necessitats. (AVAN)

Campanya de Càritas Valladolid contra la violència domèstica

MADRID.— Després dels bons resultats obtinguts en la primera fase, Càritas diocesana de Valladolid ha decidit posar en marxa la II Campanya de Prevenció i Intervenció en Situacions de Violència Domèstica, una iniciativa que es porta a terme en col·laboració amb l'Ajuntament de Valladolid amb el lema «Sense por», i que estarà vigent fins a finals del 2007. Es tracta d'una campanya a través de la qual s'ofereix atenció multidisciplinària a qualsevol persona afectada per tota

mena de maltractament produït en l'àmbit familiar. Amb aquesta campanya, Càritas Valladolid pretén unificar les accions que es fan a favor de les persones més vulnerables davant de la violència domèstica per poder prestar-los una atenció més global. Per això s'incideix de forma especial en la prevenció, perquè, com assenyalen els responsables, «entenen que la violència domèstica no és un tema privat sinó que ens afecta a tots». Per aquesta raó, afegeixen, «creiem que les primeres actuacions s'han

de basar en l'educació igualitària, a fomentar el respecte i a aprendre a resoldre els conflictes des de la comunicació i el diàleg». Càritas planteja la intervenció amb les persones afectades en l'àmbit social i psicològic, mitjançant un treball d'acompanyament i d'orientació envers aquells recursos específics (jurídics, policials, sanitaris) que siguin necessaris. Així mateix, es pretén oferir a aquestes persones un espai on, a través de grups d'autoajuda, puguin compartir la seva experiència i trencar l'aïlla-

ment típic d'aquestes situacions.

Al mateix temps que llença aquesta campanya contra el maltractament, Càritas Valladolid ampliarà, amb el suport econòmic de la Fundació «la Caixa», la seva oferta de places per a dones en les seves cases d'acollida gràcies a la remodelació i adaptació d'una tercera casa, que permetrà millorar el treball d'acompanyament i de suport social a les adolescents i a les dones embarassades amb dificultats socials especials. (C.C.)

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Barcelona

Reptes ètics per al nou any

El Sant Pare plantejà amb gran claredat els principals reptes ètics per al 2007 en el discurs que pronuncià el passat 8 de gener al Cos Diplomàtic acreditat davant la Santa Seu. Aquesta tradicional audiència del començament d'any als diplomàtics i les paraules del Sant Pare són un bon observatori per detectar els problemes que preocupen l'Església i el món.

Un d'aquests és el problema de la fam. Fou la primera qüestió plantejada per Benet XVI. Hem celebrat —diuenge passat— la jornada anual que els catòlics dediquem a aquest fet, que constitueix l'inici d'una campanya d'ajudes al desenvolupament que de fet dura tot l'any en la forma de finançament de projectes concrets de desenvolupament, dels quals es fa un seguiment per tal que compleixin els objectius indicats pels seus mateixos promotors.

«L'escàndol de la fam —digué Benet XVI— que tendeix a agreujar-se, és inacceptable en un món que disposa de béns, de coneixement i de mitjans per poder-lo resoldre.» Per això, el Sant Pare va insistir en la

urgència d'eliminar les causes estructurals de les disfuncions de l'economia mundial i corregir els models de creixement que semblen incapaços de garantir el respecte al medi ambient i un desenvolupament integral per avui i sobretot per a l'avenir. Cal que els països pobres, que sovint tenen moltes riqueses naturals, puguin beneficiar-se dels fruits dels seus propis béns. El retard en el compliment dels compromisos contrets en aquest sentit per la comunitat internacional és un motiu de preocupació greu. Les mesures d'ajustament estructural sovint perjudiquen sobretot les poblacions més vulnerables.

Un altre repte plantejat pel Sant Pare per aquest any és el dels armaments. En aquest àmbit hi ha una crisi progressiva de les negociacions sobre les armes convencionals i també sobre les armes de destrucció massiva i, d'altra banda, un augment dels costos militars a escala mundial. El Sant Pare va dir que les qüestions de la seguretat són avui més greus pel fet del terrorisme «que cal condemnar amb fermesa». «Demano també —va afegir— a tots aquells que en el continent europeu són

temptats pel terrorisme que cessin tota activitat terrorista, ja que aquests comportaments, que fan prevaler la violència cega i provoquen la por en la població, constitueixen un camí sense sortida.»

Sobre els moviments migratoris de milions de persones que fugen de la violència o cerquen unes condicions de vida més dignes, indicà que «és il·lusori pensar que els fenòmens migratoris poden ser bloquejats o controlats simplement amb la força. Les migracions i els problemes que creen han de ser afrontats amb humanitat, justícia i compassió».

Un altre repte al qual va fer referència el Pontífex és el dels atemptats contra la vida des de la concepció fins a la mort natural. Aquests atemptats afecten fins i tot regions en les quals el respecte a la cultura de la vida és tradicional, com l'Àfrica, on hi ha l'intent de trivialitzar l'avortament de forma subreptícia. Va lamentar les amenaces contra l'estructura natural de la família, fonamentada en el matrimoni d'un home i una dona, «i els intents de relativitzar-la donant-li el mateix estatut que altres formes d'unió radicalment diferents». Tampoc no va oblidar altres formes d'agressió contra la vida, que es cometien de vegades a l'emparedat d'una investigació científica «que no tindria altre límit que les seves pròpies possibilitats».

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

La penitència quaresmal

El proper dimecres, 21 de febrer, començarà la Quaresma, aquest temps privilegiat de peregrinació interior cap a aquell que és la font de la misericòrdia. Ens prepararem, prenent exemple del mateix Jesús, per a reviuire la Pasqua, el misteri de la seva passió, mort i resurrecció. I l'Església ens recordarà la importància i la necessitat de preparar-nos com Jesús, amb el dejuni, amb el sacrifici.

Quan sentim aquestes expressions —sacrifici, penitència, dejuni, abstinència...— n'hi ha molts que arronsen el nas, com si es tractés de coses passades, com si féssim referència a realitats ja superades que no tenen res a veure amb l'home modern. Té sentit parlar avui de sacrifici? Pot l'home dels nostres dies escoltar sense escandalitzar-se que cal la penitència per purificar el cor i retornar cap a Déu?

Joan Pau II va preguntar en una ocasió a la mare Teresa de Calcuta: «Què és per a vostè el sacrifici?» I ella

li va contestar: «Donar fins que faci mal.» Donar fins que «notem» a la nostra pell que estem fent alguna cosa pels altres. Aquest és el sentit que té avui el sacrifici: les obres de misericòrdia. Donar pa, consol, ajuda, temps, afecte... tot allò que els altres necessiten, passant per sobre de la nostra comoditat, del nostre benestar material, i sense perdre de vista que el mateix Crist es va identificar amb els necessitats i ens va dir que allò que els fèiem, ni que fos donar un got d'aigua, ho fèiem a ell mateix (cf. Mt 25,40).

Allò que és l'esport per al cos ve a ser el sacrifici per a l'esperit. Molts dels nostres contemporanis, potser nosaltres mateixos, estem immersos en una carrera per millorar la salut, l'aspecte extern, i som capaços de fer grans sacrificis a l'hora dels àpats, i ens privem d'allò que ens sembla que no ens convé. Els sacrificis que, en forma de dejuni i abstinència, l'Església ens demana en aquest temps quaresmal vénen a ser com aquells exerci-

cis de gimnàstica que mantenen en forma l'esperit. Si no aprenem a negar-nos res no tindrem l'experiència de les necessitats dels altres ni augmentarem els reflexos per acudir a resoldre aquestes necessitats quan se'n presenti l'ocasió de fer-ho.

No oblidem tampoc que a l'hora de privar-nos de coses no hem de pensar solament en el menjar o el beure, sinó especialment en el dejuni i l'abstinència d'allò que ens està de més: no tant dels quilos com de l'egoisme, la mandra, l'excés de sensualitat... Això és el que Jesús ens diu en el sermó de la muntanya quan explica que les obres penitencials són el dejuni, l'almoïna i l'oració (cf. Mt 6,1-18). Per això és tan recomanable en aquest temps que tots acudim al sagrament de la penitència, perquè Déu, amb la seva gràcia, ens netegi de les nostres mancances.

Així, alleugerits en l'esperit de tot allò que ens separa de Déu i dels altres, arribarem a la Pasqua amb un cor purificat per celebrar el triomf del Ressuscitat.

Missatgers de la Bona Notícia

www.catalunyacristiana.com

Més de 25 anys al teu costat

opinió

Punt de vista

Eduard Canals i Casas, c.m.f.
Claretà

Pere Casaldàliga: una veu compromesa

Amb aquest títol, al Palau Robert, es pot visitar aquests dies, del 16 de gener a l'11 de març, una exposició sobre la personalitat i obra d'aquest català i missioner claretà, ara bisbe emèrit de São Félix do Araguaia.

Com a condeixeble seu durant tota la carrera eclesiàstica, m'ha agradat visitar aquesta exposició a casa nostra. Val a dir que el bisbe Pere ha viscut la seva vida missionera i ha fet el seu treball pastoral, com a bisbe, lluny de Catalunya. I, doncs, pot ser que sigui per a molts poc conegut, tot i que la nostra Generalitat li ha concedit fa poc el Premi Internacional Catalunya.

Considero que per a la gent d'Església aquesta exposició preparada per «Araguaia amb el bisbe Casaldàliga» ajudarà molt a conèixer la vida d'aquest missioner claretà, arriscat en la defensa de les causes que, segons ell, «valen més que la seva vida».

I celebro que precisament aquesta exposició s'hagi fet al començament d'aquest any 2007, quan els missioners de sant Antoni M. Claret celebren el bicentenari del naixement del nostre fundador, i el bisbe Pere va complir els 40 de servei a l'Evangeli a terres americanes.

Per als qui el vam tractar els anys dels seus estudis i formació en la congregació missionera, no ens ha estranyat ni vingut de nou que el Pere de la nostra joventut hagi fet el camí que ha fet en el seu servei arriscat a l'Evangeli. Tenia un model engrescador en aquest altre missioner català i fundador de la congregació missionera claretiana.

Nascuts tots dos —Claret i Casaldàliga— vora el Llobregat, i a tocar Sallent i Balsareny, les pàtries respectives de tots dos, podem afirmar que els dos bisbes semblen dos germans bessons en el seu esperit eclesial i apostòlic, o si voleu, que Pere, el bisbe missioner del Brasil, ha tingut

un bon model i exemple en l'arquebisbe Claret, el seu Pare fundador, que també va «fer les Amèriques», com a bisbe missioner a Cuba, que va defensar les mateixes «causes», i va sofrir les mateixes conseqüències i persecució i atemptats contra la seva vida, essent greument ferit a Holguín, per defensar la dignitat de negres i esclaus i afavorir la promoció de la gent del camp amb la creació de granges, com les cooperatives agrícoles d'ara al Mato Grosso.

Ni Claret ni Casaldàliga han fallat en «la seva fidelitat a l'Evangeli», tots dos han estat «bisbes servidors i pobres». Claret va morir exiliat a la força a Fontfreda (França). Pere morirà, exiliat voluntàriament, al seu estimat Mato Grosso.

Encara voldria remarcar altres aspectes que agermanen aquests dos bisbes, l'un del segle XIX i l'altre, del segle XX. Tots dos han estat apòstols de la ploma, el bisbe Pere amb les seves cartes pastorals compromeses, i la seva poesia que l'ha consagrat com a poeta. I el bisbe Claret amb una munió d'escrits apostòlics que el van obligar a fundar la històrica Llibreria Religiosa, i va omplir Catalunya

amb els seus llibres, dels quals voldria remarcar *El camí dret i segur*, que es va fer tan popular i es trobava a les lleixes de qualsevol masia catalana.

Podem considerar que aquesta exposició del Palau Robert, «Pere Casaldàliga, una veu compromesa», a més de ser un homenatge merescut al nostre company i germà de congregació, el bisbe emèrit, missioner del Mato Grosso, és també un reconeixement a sant Antoni M. Claret en el bicentenari del seu naixement, per haver estat el pare espiritual del bisbe Pere i de tants altres missioners claretians, escampats per tot el món, fidels a les mateixes «causes» del bisbe Pere, «veus compromeses» en les causes del Regne de la pau, de la justícia i de l'amor.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

L'edat d'or

Recordo com la literatura dels meus anys d'estudiant solia parlar de l'edat d'or. Era una època passada que lluitava especialment per una sèrie d'autors de categoria i que, d'alguna manera, podien ser considerats espill de tots els que es volien dedicar a les arts literàries.

A aquest record se m'hi ha superposat el discurs del Quixot invitat a un sopar de cabrers. En efecte, al capítol XI de la primera part del llibre, després que el Quixot hagué satisfet el seu estómac, prengué un grapat de glans amb la seva mà, i, tot mirant-les atentament, va començar a dir: «Dichosa edad y siglos dichosos aquellos a quien los antiguos pusieron el nombre de dorados, y no porque en ellos el oro, que en nuestra edad de hierro tanto se estima, se alcanzase en aquella venturosa sin fatiga alguna, sino porque entonces los que en ella vivían ignoraban estas dos palabras de tuyo y mío...»

L'edat daurada fou també, en la literatura antiga, un tema recurrent. Hesíode, Virgili, Ovidi... parlaven d'uns temps feliços en els quals fluïen rius de llet i mel arreu. La causa era perquè llavors la gent era bona.

Fa pocs dies que un escriptor de la nostra terra escrivia arran d'un pintor i escriptor modernista: «Està bé recordar els grans noms del passat, la història no és una idea ni una ideologia, sinó un salvi's qui pugui com és el present. L'única edat d'or resideix en el futur, enyorem més l'esperança, gaudir-la, més que no pas els records, a fi de comptes inexorables, com una mansió buida.»

On vull anar a parar amb la meua disquisició? A no daurar els temps passats, especialment els de la pròpia joventut ja llunyana. Hem d'assumir i valorar el nostre passat. No n'hem pas de tenir vergonya. Tanmateix no es pot parlar del passat com un moment immillorable. Cada època té les seves dificultats. I cada temps va avançant cap a un altre temps que va construint l'ara. L'ara que, tenint sempre el mateix nom, no para de teixir futur. Un professor meu de teologia ens solia dir seriosament que l'Església no estava pas ancorada en cap passat d'or, sinó que considerava tots els temps com un do de Déu i que la santificació recolzava en un temps que sempre és el nostre. He escrit aquestes coses a propòsit d'una conversa recent amb un sacerdot que, tot i ser gran, vol respondre al voler de Déu a cada instant. Que Déu l'hi concedeixi a ell i a mi! Que no oblidem mai que els fets passats reclamen col·locar-se en el futur de cada dia!

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capella del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Henna i els tatuatges

Tenia un flascó etiquetat amb el nom d'aquest article, al costat d'altres productes que apareixen a la Bíblia. Aparentment, aquesta substància no s'esmentava en les traduccions que jo utilitzava. Al Càntic dels Càntics (1,14) vaig llegir raïm de flors de xiprer, arbre que conec, però no me'n puc imaginar un pom floral, com a objecte d'adornament, admiració o regal. En traduccions castellanes apareixia *alheña*, nom desconegut per a mi. Vaig anar al diccionari i vaig saber que és el nom, en castellà pur, de la popular henna (en expressió científica: *Lawsonia inermis*). En terres cananees, la henna estava emparentada amb la deessa de l'amor.

Aquest comentari anterior i tota la resta pot semblar diletantisme, així és que justificaré el meu interès, ja que intento treure suc a qualsevol qüestió que aparegui en el text sagrat. Si aquesta planta és coneguda en el món bíblic, si apareix en un text amatori, com el Càntic dels Càntics, això vol dir que a les festes, en l'adornament, en la cosmètica ordinària, era d'ús comú. Amb això, el Llibre Sagrat és menys enigmàtic del que molts pensen.

La henna creix d'una manera espontània al Sàhara. Amb les seves fulles seques i triturades es fa una solució que s'utilitza per aconseguir, amb facilitat i sense dolor, uns tatuatges d'una certa durada. No són perpetus, ja que el pigment s'incrusta a les capes superficials i no fereix l'epidermis. Tatuat-se està de moda, però, encara així, la gent no es tatua, generalment, amb indiferència. És a dir, a ningú no se li acut interrogar una noia perquè s'hagi enfosquit el contorn dels ulls amb un cosmètic o perquè s'hagi pintat les ungles. Però, davant d'un tatuatge, ens preguntem i en preguntem quin significat té?, i quan te'l vas fer?, ja que el dibuix, o les paraules, suposen un cert compromís amb alguna cosa o amb algú. El tatuatge amb henna no és perpetu i es converteix en molts ambients en decoració de gran part del cos, especialment de les mans de la núvia, en moments previs al casament. No és perpetu, però evoca el tatuatge agressiu practicat amb agulles i introduint colorant a la pell. A la Bíblia aquesta última modalitat apareix en dos moments. Al Levític (19,28) se n'estableix la prohibició, però, pel context, sembla que és per no atribuir-li poders màgics nigromàntics.

En segon lloc, és al profeta Isaïes (49,16). Diu Déu a Israel que el porta gravat als palmells de les mans. A Israel o a Jerusalem, o apropiant-nos-el, a l'Església o a nosaltres mateixos, els fidels. El Senyor ens porta gravats a les seves mans, per això no oblida mai l'afecte que ens té. No es tracta de cap adornament, que amb el temps pot desaparèixer. L'amor de Déu és total i perpetu. D'aquí la il·lusió que ha d'omplir la nostra vida i la responsabilitat que exigeix, si volem ser conseqüents. Entre els cristians coptes és costum que, a una edat capaç de reflexió, com a expressió de vocació, qui escull Crist es tatua, a prop del canell, una petita però visible creu. Segons el costum d'aquesta Església, teològicament molt encertat, el dia del baptisme es rep també la Confirmació i l'Eucaristia. És just, doncs, que, més tard, es faci un gest d'acceptació lliure i responsable. I recordeu que la majoria dels coptes viuen a Egipte, on pateixen dificultats, encara que es considerin els pobladors més antics d'aquest lloc, descendents de la civilització faraònica. Tatuat-se la creu és exposar la seva vida per Jesús, un gest molt bell.

Finestra a la vida

Victòria Molins, S.T.J.

Dues cares de la pau

Fa uns dies vaig retallar una fotografia de *La Vanguardia* per posar-me-la davant dels ulls durant una estona. És un recordatori continu del que passa en molts llocs del nostre món, malgrat que sovint ho oblidem. La fotografia la tinc present encara que no la tingués a sobre de la meua taula de treball. És massa esfereïdora. Cinc nens palestins, entre els deu i els tres anys, estan ajupits a terra sobre una catifa. Es tracta d'un funeral. Però no és un funeral qualsevol. Davant d'ells, embolicat en una flassada, un nen d'uns dos anys jau mort. Es diria que dorm. Però, la cara dels nens que l'envolten i, sobretot, la frase de sota ho diu tot: «Niños palestinos en el funeral del niño de dos años muerto el viernes en un tiroteo entre seguidores de Hamas y Al Fatah.»

Estàvem celebrant, precisament, la setmana de la pau. En moltes escoles es fan actes significatius per educar els nens i les nenes en aquest valor tan necessari.

Amb la imatge dels nens palestins gravada als ulls, vaig assistir a un d'aquests actes en una de les nostres escoles.

L'espectacle em va commoure: centenars de nens i nenes de diferents edats s'aplegaven al pati. Els alumnes més grans «apadrinaven» un nen o una nena de preescolar i els parlaven de com podien ells fer la pau sense barallar-se amb els amics, estimant tothom...

Cada cicle havia escrit un manifest a favor de la pau al món i de la pau a les seves vides.

Mentre entonaven una cançó amb el tema, centenars de mans es van alçar amb pancartes fetes a l'escola: les dels més petits eren mans retallades en blanc; les dels primers cicles de primària eren coloms i les dels més grans mostraven la paraula *pau*.

Rostres d'alegria d'uns nens benestants que es manifestaven per la pau al món. Ells només saben de guerres per la televisió o les pel·lícules, però el seu somriure i la seva alegria infantil em va portar, sense voler, a la imatge que tenia gravada des de feia uns dies: els nens palestins davant el cadàver d'un altre nen que no ha conegut mai la pau. Aquells marrecs han après massa aviat la realitat amarga d'una vida que es pot acabar abans de tenir capacitat per protestar davant la situació que els ha tocat viure.

És per això que avui, la meua finestra a la vida mira més enllà de la nostra realitat propera i quotidiana, per acostar-se al dolor infantil del món. Potser ens hem acostumat a les imatges dels telenotícies i no hi donem cap importància.

Ja poden parlar d'«alto el foc», de treves, d'intercanvis de presoners... De tot això en van plenes les notícies. Però, hi ha massa interessos polítics que dificulten els processos de pau a molts llocs del món.

Potser l'única veritat respecte de qualsevol procés de pau està en aquelles paraules del Mahatma Gandhi: «No hi ha camí per a la pau, la pau és el camí.»

Zoom

Eduard Brufau

El 31 de gener passats s'inaugurava al Palau Robert l'exposició *Montserrat, un lloc únic*. A la fotografia podem veure el Pare abat, Josep Maria Soler, el Pare majordom del monestir, P. Ignasi Fossas, i el director de Publicacions de l'Abadia, el P. Josep Massot, en un moment de la inauguració. L'exposició mostra el tresor natural, cultural i religiós que Montserrat és avui dia per a tot Catalunya.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

El retrovisor

No hi ha futur sense passat, però el passat, segons com es visqui, pot comprometre el futur. Hi ha mirades enrere que bloquegen i impedeixen el desenvolupament posterior. La dona de Lot es va convertir en estàtua de sal. Es va abstrèure en el passat i es va congelar per sempre. Ensenyar a mirar el passat no és una tasca gens fàcil. Terapeutes i psicòlegs s'entesten a aconseguir-ho per als seus clients. Les ferides d'antany rebroten en cada problema nou o circumstància que s'hi relaciona. I dol. I hi ha recargolament de dolor. I molt sofriment, si no inconsciència i ignorància.

Els professors d'autoescola recorden constantment els seus alumnes que no han de girar mai el cap per mirar enrere. El retrovisor fa aquesta funció. Girar-se augmenta el perill perquè es perden les referències de progrés i d'avanç. La pèrdua de control o un xoc fortuït tenen més possibilitats de produir-se sense gairebé adonar-nos. En canvi, el retrovisor és una altra cosa. Permet mantenir els ulls mirant endavant a la vegada que escrutar els moviments que passen darrere. No podem avançar un cotxe sense saber si en ve un altre a tota velocitat amb el risc de xocar-hi.

Del passat, ens sorgeixen històries, fantasmes, experiències, ferides... Cal tenir-les presents sense aferrar-nos-hi. Cal veure-les venir sense deixar de mirar endavant. Valorar-les justament sense sobredimensionar-les de manera que impedeixin qualsevol progrés ni minimitzar-les de manera que no evitin qualsevol conflicte.

Reconciliar-nos amb el passat és una tasca indispensable per viure amb satisfacció el present. Instal·lar-nos en el que va passar acostuma a ser una font d'amargura i mostra de la incapacitat d'obrir-nos a possibilitats noves. Tot es contempla des de les ferides rebudes i si no cicatritzen el sofriment està garantit. Perdem objectivitat. L'odi i la venjança apareixen camuflats en perjudici, sobretot, del protagonista que els alimenta. Una de les primeres vegades que vaig fer servir la comparació del retrovisor per indicar camins de superació del que s'ha viscut va ser en un centre penitenciari. Els interns, m'ho va semblar, van ser sensibles al plantejament. El seu passat els havia provocat estar privats de llibertat, però molts d'ells tenien somnis de futur.

En aquests moments hi ha una particular sensibilitat social per afrontar el passat. Tasca important, però arriscada. Si no l'afrontem amb mentalitat de retrovisor, pot fer molt de mal. Són massa visibles les intencions de reescriure la història en els projectes de memorial democràtic o similars. Un judici històric, sigui de l'època que sigui, s'ha de contextualitzar. La ignorància, la mentida i la reconstrucció falsa dels fets contribueixen a caure en la llei del pèndol. La visió dels vencedors no coincideix amb la visió dels vençuts, però la victòria no dona la raó sinó que només demostra el poder i la força. Afrontar de manera parcial la història, tant en temps com en lloc, només permet extraure conseqüències esbiaixades. Els que tenen més història, tenen més passat i per això poden ser més manipulats. Cal trencar els tòpics. No equival ser antifranquista a ser demòcrata. Hi va haver enemics de Franco que volien instaurar la dictadura i la revolució. L'Església va tenir la Inquisició, que va ser un gran error històric, però en el seu context molts preferien les seves presons més humanitàries que les presons civils, que no eren precisament paradisos vacacionals, fet que s'oblida.

Posar els ulls al retrovisor sense clavar-los-hi implica donar prioritat a les tasques de futur. Cal purificar el passat, cal cicatritzar les ferides rebudes, cal restablir dignitats i honors, però amb humilitat i veritat. Sense reescriure la història. Sense falsejar-la. Sense manipular-la. Sense convertir-la en una arma llancívola. Curiosament, en el nostre país volem donar lliçons als altres i no hem estat capaços d'afrontar els nostres fantasmes del passat. Mirem el retrovisor del cotxe aliè i som incapaços de dirigir la vista sobre el propi. Així ens va.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

CARTES DEL LECTOR

Una petició

Estic elaborant les biografies dels seminaristes de Barcelona presumptes màrtirs de la persecució religiosa del 1936-1939. A fi de completar la biografia del seminarista Manuel Miranda Bongera, tonsurat, que exercia de sagristà i catequista d'infants a la parròquia de Santa Maria de Jesús de Gràcia i que, en esclatar la persecució religiosa, va ser detingut i va desaparèixer, agrairia que qualsevol que en tingui informació o que disposi d'una fotografia es dirigeixi a Mn. Àlvar Pérez i Marquès, església de Sant Joan Baptista, plaça de Sant Joan Baptista, s/n - 08870 Sitges, tel. i fax: 938 948 626. També interessaria poder contactar amb algun familiar

Mn. ÀLVAR PÉREZ i MARQUÈS
Sitges

Els drets dels infants

Fa pocs dies, una persona amiga em deia: «Jo estimo molt els meus néts, alguns dies els tinc a casa per facilitar el treball o un petit esbarjo als seus pares; m'agrada estar amb els menuts, però reconec que em cansen, tenia més humor i aguant quan els meus fills eren petits.» Això ens va portar a comentar: com pot ser que una persona de 67 pugui tenir prou

aguant per ajudar i educar dos infants?, jugar i córrer darrere seu?, com els podrà aconsellar en plena adolescència com una bona mare, si ella ja tindrà més de 80 anys?

La naturalesa és sàvia, no la violentem, respectem-ne el ritme. Estimem de veritat els infants, ajudem-los perquè tots els seus drets siguin respectats per tothom, i ensenyem-los també a viure els seus deures.

M. DOLORS PUIG i USTRELL
Terrassa

La pau

La pau és una realitat, malgrat que estem vivint una manifestació de violència, de maltractaments i de venjances en ple segle XXI. La nostra cultura hauria de manifestar-se d'una altra manera. La pau no és només absència de guerres, sinó un estat que cada persona ha de procurar fomentar amb els qui conviu i tracta. Per què no aprofundim, cadascú en el seu interior, per ser més amables, alegres i menys murris?

És un deure de les persones fer feliços els altres i us asseguro que tornar bé per mal produeix més alegria que el contrari. Els cristians sabem que tot té

un valor i ens han ensenyat que fer el bé no és de ximpls, sinó que omple d'alegria. Intentem canviar el món a base de provar-ho? La gràcia del cel no ens faltarà.

Els cristians i els que no en són podem canviar les petites parcel·les dels nostres barris i ens sentirem satisfets d'haver-hi col·laborat perquè el món sigui millor.

M. COLOMER
Barcelona

Sant Francesc de Sales

Som les Germanes de la Visitació de Santa Maria, conegudes a l'Estat espanyol com a Saleses. Estem preparant-nos amb un tridu per a la celebració del quart centenari de la fundació del nostre orde, que serà el 2010. Aquest any 2007 està dedicat al nostre fundador, sant Francesc de Sales. Volem aprofundir en els seus escrits i donar-los a conèixer. Volem llençar aquest petit tret de vida que defineix bé com era: en ser nomenat bisbe, va escollir com a lema «Ni més, ni menys». No els sembla encertat? Ajudeu-nos a donar gràcies a Déu per tenir-lo com a fundador. Volem que aquestes breus línies us hagin desvetllat la curiositat per aquest sant, fundador de l'orde de la Visitació, doctor de l'Església, escriptor i patró dels periodistes.

MONESTIR DE LA VISITACIÓ
Barcelona

Crucifix a les escoles

El crucifix, més que un símbol cristià

Fa un any, el pare d'un alumne del col·legi públic Macías Picaveas de Valladolid va sol·licitar la retirada de símbols religiosos (crucifixos) de les aules. Davant de la negativa del consell escolar del centre i de la Junta de Castella i Lleó, va portar el cas als tribunals, que aviat emetran la seva sentència.

Sens dubte, es tracta d'un abús contra la majoria, que són demòcrates de tota la vida. En el fons, aquest cas és la punta de l'iceberg del fonamentalisme laicista que impera al nostre país.

Fa uns dies, llegia una anècdota que s'atribueix al professor Enrique Tierno Galván. Aquest senyor va ser escollit alcalde de Madrid encapçalant la llista electoral del Partit Socialista. Quan va anar a ocupar el despatx oficial a l'Ajuntament, damunt de la taula de treball hi havia un crucifix. Un dels acompanyants del senyor Tierno va suggerir l'oportunitat de treure'l. El «vell professor» va dir: «Deixeu el crucifix on és. És un símbol de pau.»

Tierno Galván, agnòstic reconegut, va considerar que la separació entre Església i Estat no l'obligava a treure el crucifix de l'Ajuntament de Madrid, com demanaven altres del seu partit, ja que es tracta d'un record d'un home just que va ser víctima dels poderosos de la terra. El crucifix, més que un símbol cristià.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

Els molesta un home just?

Com sabem, dos pares d'alumnes d'un col·legi públic de Valladolid van denunciar davant de la Conselleria d'Educació la presència de crucifixos a les aules. I és que des de fa un temps no s'aturen en la seva batalla contra la imatge religiosa a l'escola, al més pur estil totalitari i sota una capa de democràcia que no accepten. Veiem que no suporten que la seva figura, la de Crist, puguin contemplar-la els infants i que el seu exemple d'amor i de pau arribi al seu cor tendre.

Els dos pares van sol·licitar-ne la retirada perquè entenien que «ataca la llibertat de consciència i és una discriminació, drets fonamentals que cal garantir». Però el consell escolar del centre s'hi va pronunciar en contra. Les Corts de Castella i Lleó han declarat que els «crucifixos no són obstacle per a la convivència a l'escola».

Els no accepten les decisions majoritàries del consell escolar i de les Corts i han acudit als tribunals. Davant de tanta insistència i irracionalitat cal preguntar-nos: per què consideren Crist com un enemic públic?, els molesta un home just?, els molesta que es vegi a l'escola el que és evident: que només a Occident, on va arrelar l'evangeli de llibertat, d'amor, de solidaritat, de justícia... pel qual Ell va donar la vida, han sorgit realitats com la democràcia?

JAUME CATALÁN DÍAZ
Girona

Un símbol idoni

Davant de la insistència a exigir la retirada dels crucifixos de les escoles apel·lant a drets democràtics, em sembla interessant saber com han reaccionat a Itàlia. El Consell d'Estat italià ha defensat recentment l'exposició del crucifix als llocs públics en considerar que de cap manera no representa un motiu de discriminació. Ha de continuar a les aules dels col·legis no perquè sigui «un objecte de culte», sinó perquè «és un símbol idoni per expressar l'elevat fonament dels valors civils (tolerància, respecte recíproc, valoració de les persones, afirmació dels seus drets) que tenen un origen religiós, però que són valors que delineen la laïcitat de l'Estat».

Un element clau de la sentència és que distingeix el significat del crucifix en un lloc de culte —on, evidentment, és religiós— i a les escoles públiques o als tribunals, on té un significat civil, històric i cultural. Per què aquí a alguns els costa tant comprendre-ho?

VALENTÍN ABELENDA
CARRILLO
Salt

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Tenir cura de la fe

—Tinc un bon amic que està perdent la fe. Se m'ha confiat, ple d'angoixa, creient que jo el podria ajudar. I el cas és que no només no l'ajudo sinó que estic jo mateix en perill de perdre la meua fe perquè no em sento capacitat per respondre les seves preguntes. Podria recomanar-nos algun llibre que ens ajudés?

—Em diu que està preocupat per una persona que passa per una crisi de fe o que l'ha perduda. Això és bo, ja que manifesta una gran caritat per part nostra ajudar en la fe dels nostres germans. També que els dubtes d'aquesta persona fan que trontolli la seva pròpia fe. Això ja no és tan bo! Potser en realitat el que li passa és que li manquen coneixements i arguments per donar una resposta raonada als dubtes que li presentin. I això no vol dir que vostè perdi la fe, simplement vol dir que vostè té una fe poc reflexionada i estudiada i que convé dedicar més temps a la formació de la fe. El llibre que em demana per al seu amic li serà ben útil a vostè mateix. La seva consulta posa en evidència una gran necessitat dels catòlics avui: una formació seriosa, íntegra i justa en la fe. Cal estudiar amb bons llibres i bons mestres per capacitar-nos a donar raó de la nostra esperança a qui ens ho demani. Mentre no s'asseu aquesta capacitat cal ser prudents i no exposar-nos a l'error. Vull dir que no hem d'entaular converses sobre arguments que no dominem. Cal adreçar les persones que passen per una crisi a persones competents que els atendran com cal i els donaran les explicacions que vostè no es veu amb cor de donar. Altrament sí que es pot posar en perill la pròpia fe. De la mateixa manera que cal enviar un malalt a un metge o especialista per la seva guàrdia, i no fer un mateix de metge si no en té els coneixements necessaris, cal actuar amb prudència amb aquells que qüestionen la fe. També tenir en compte que en moltes crisis no es tracta només d'una dimensió intel·lectual, sinó que s'hi impliquen aspectes vitals molt variats. En aquest sentit sí que podem ajudar les persones: fer-los costat, interessar-nos efectivament pels seus problemes, resar per elles i fer-los palès la nostra sincera estimació. Això ho podem i ho hem de fer sempre. I moltes crisis es resolen a aquest nivell. A part d'això, fer saber a la persona que nosaltres no li podem donar la resposta als dubtes que ens planteja i que estem disposats a acompanyar-la a trobar algú que sí que la podrà ajudar. Donarem més seguretat amb aquesta humilitat que no pensant que ho podem aclarir tot. Pel que fa als llibres, recomano en primer lloc el Catecisme de l'Església catòlica i també alguns llibres de teologia fonamental no gaire complicats d'autors catòlics de confiança com són A. Léonard, V. Messori, J. A. Sayés i Francesc Torralba. Llibres que trobareu en una bona llibreria religiosa i que poden ser una bona ajuda per superar molts dubtes que es plantegen. I si creu que li és d'ajut no dubti a venir a visitar-me i l'atendré amb molt de gust personalment, a vostè i al seu amic.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

La Quaresma és un temps

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

L'oportunitat oferta

D'aquí a pocs dies començarà el cicle pasqual de la litúrgia, després de les setmanes passades de temps ordinari. El dia 21 serà el dimecres de cendra, i el dia 25 el primer diumenge de Quaresma, el dia quarantè abans del Triduum Pasqual. Dos començaments, perrons històrics, d'un mateix «temps» de tradició litúrgica i ascètica.

Per als cristians que cerquen de viure la seva condició de fills de Déu i membres de l'Església, el temps quaresmal no és una banalitat o una temptació farisaica. La litúrgia, en les lectures i en les pregàries, s'encarrega cada dia d'advertir contra aquestes temptacions i desviacions. El temps quaresmal és —com tantes vegades es repeteix amb les paraules del profeta, recollides per l'Apòstol—, «el temps/hora favorable, el dia de la salvació» (Isaïes 49,8; 2 Corintis 6,2). La Quaresma és l'oportunitat anyal de la renovació de la nostra vida cristiana; és el «temps per penedir-nos», com diu una antifona del dimecres de cendra. La paràbola de la figuera que es deixa encara un temps per

veure si dóna fruit (evangeli del tercer diumenge de Quaresma, cicle C) ens ajuda a comprendre com el temps de Quaresma és una oportunitat que ens dóna la misericòrdia de Déu.

«Venerable sagrament quaresmal»

Aquesta formulació ens ve del text llatí de la col·lecta i de l'oració sobre les ofrenes del primer diumenge de Quaresma, i és d'una gran importància per a la comprensió de la Quaresma. Anomenar-la «sagrament», o «misteri», vol dir que està entre les realitats visibles i tangibles que porten a una acció de la gràcia de Déu, sense que això vulgui dir que s'hagi de situar la Quaresma com a tal entre els sagraments de l'Església. I, tanmateix, la Quaresma participa de la sacramentalitat de dos sagraments: el baptisme i la penitència. L'itinerari de la iniciació cristiana inclou el «temps de purificació i il·luminació», que és de fet la primera Quaresma dels candidats al baptisme, i l'itinerari penitencial inclou el reconeixement dels propis pecats a la llum de la Paraula

de Déu, l'acusació, el penediment i la satisfacció, tot com un retorn als orígens baptismals.

Els textos litúrgics defineixen aquest sagrament quaresmal en les seves diverses dimensions. Ens parlen, d'entrada, de temps de dejuni, d'abstinència, de misericòrdia envers els germans necessitats; més en general, de temps d'asceti, de lluita, d'exercitació de l'esperit... És l'aspecte visible, immediat. Però, alhora, ens diuen explícitament que aquest temps no és quelcom que s'esgoti amb aquestes pràctiques fetes només externament. L'avís sobre la necessitat d'interioritat, de veritat en les accions, és constant, com ho és també la petició de la gràcia de Déu per continuar en els bons propòsits (vegeu col·lecta del divendres després de cendra, i moltes altres).

Així entrem en allò de més profund de la Quaresma: l'Esperit Sant és el qui treballa la nostra purificació, Ell ens converteix dels nostres pecats i ens els perdona. La Quaresma és el tempus praecipuum («temps principal») establert per Déu per purificar els seus fills (vegeu prefaci II de Quaresma). És el *tempus acceptabile...*

datum divinitus («temps favorable... donat divinament»): per curar el món malalt amb la medicina de la moderació (vegeu himne ferial de l'ofici de lectures de Quaresma). La Quaresma no és només un esforç voluntarista dels cristians, sinó el temps d'acollir i col·laborar amb la gràcia de l'Esperit Sant, que és la que purifica els cors i ens porta a la plenitud de la filiació divina a la qual estem cridats. Per això el temps quaresmal és temps d'assiduitat en l'escolta de la Paraula de Déu, temps de celebració dels sagraments de la Penitència i de l'Eucaristia, temps de caritat i generositat que testimonien la consciència d'ésser nosaltres mateixos agraciats per Déu.

El prefaci del primer diumenge de Quaresma afirma que Jesús volgué consagrar amb els seus quaranta dies de dejuni en el desert l'observança quaresmal. Tots els evangelis que expliquen el dejuni de Jesús fan notar que l'acció de l'Esperit Sant «el conduïa pel desert» (vegeu Lluc 4,1). La temptació només es podia vèncer amb la profunda comunió amb el Pare, la força de l'Esperit, l'obediència a la Paraula. «Crist va prendre de tu, per a ell, la temptació, i et va donar, d'ell a tu, la victòria» (Sant Agustí).

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

FEBRER

23

- ☐ Nascut a Esmirna, actual Turquia, cap a l'any 69
- ☐ Convertit per sant Joan evangelista
- ☐ Bisbe de la seva ciutat natal, un dels més importants del segle II
- ☐ Martiritzat cap a l'any 155

Pertanyent a una família benestant de la ciutat d'Esmirna, Policarp es va convertir al cristianisme arran de la predicació de sant Joan evangelista. També va estar en contacte amb altres personalitats cristianes destacades de l'època. Així, l'any 107, pocs anys després de ser nomenat bisbe de la seva ciutat, va poder establir contacte amb sant Ignasi d'Antioquia, que passava per Esmirna escortat, camí de Roma, on havia de morir martiritzat.

En aquella època, al segle II, es va iniciar un debat intern dins de l'Església al voltant de la data oficial de celebració de la Pasqua. A Roma, i en general a occident, els cristians es decantaven per fer-la caure sempre en diumenge —que és tal com ho fem avui— mentre que en moltes comunitats d'orient la celebraven el dia catorze del

Sant Policarp

mes hebreu de Nisan, s'escaigués o no en diumenge. L'any 154, amb gairebé 85 anys, Policarp, com a bisbe d'Esmirna i representant de les diverses comunitats d'Àsia Menor, va ser l'encarregat de defensar aquesta segona postura davant del Papa. La reunió, però, no va ser prou fructífera i no es va arribar a cap acord concret, si bé anys més tard s'imposaria la manera de fer romana.

En arribar a Esmirna després de la seva trobada amb el Papa, Policarp es va trobar amb una revolta popular contra els cristians, i ell i altres persones van ser detingudes i conduïdes a l'estadi per ser executades. Segons la tradició, sant Policarp va ser llençat a les flames, però com que aquestes no li feien cap mal els botxins el van acabar matant amb l'espasa.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial 2)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

FEBRER

18. Diumenge

VII de durant l'any, Verd. Lectures: 1 Samuel 26,2-7-9.12-13.22-23 / Salm 102 / 1 Corintis 15,45-49 / Lluc 6,27-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Simó, b.; Eladi, b.; beat Fra Angèlic, prev.; beat Francesc de Regis Clé, prev. i mr.; Santes, Bernadeta Soubirous, vg.

19. Dilluns

Fèria, Verd. Lectures: Eclesiàstic 1,1-10 / Salm 92 / Marc 9,14-29

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gabí, prev. i mr.; Conrad de Piacenza, erm.; Jordi, monjo; beat Àlvar de Còrdova, rev.; Santes, beata Elisabet Picenardi, rel.

20. Dimarts

Fèria, Verd. Lectures: Eclesiàstic 2,1-11 / Salm 36 / Marc 9,30-37

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nemesi i Potasi, mr.; Eleuteri, b.; beat Maurici Proeta, rel.; Santes, Amada, rel.

Comença el temps de Quaresma

21. Dimecres

Dimecres de Cendra, Morat. Lectures: Joel 2,12-18 / Salm 50 / 1 Corintis 5,20-6,2 / Mateu 6,1-6.16-18

ALTRES CELEBRACIONS: *Festa de la Misteriosa Llum de Manresa.* Sants, Pere Damià, b. i doctor; Claudi, mr.; Dositeu, monjo.

22. Dijous

La Càtedra de Sant Pere (F), Blanc. Lectures: 1 Pere 5,1-4 / Salm 22 / Mateu 16,13-19

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Margarida de Cortona; Elionor, reina.

23. Divendres

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 58,1-9a / Salm 50 / Mateu 9,14-15 (Es pot commemorar: *Sant Policarp*)

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Marta d'Astorga, vg. i mr.; beata Rafaela d'Ibarra.

24. Dissabte

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 58,9b-14 / Salm 85 / Lluc 5,27-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Modest, b.; Sergi, monjo i mr.; Edilbert, laic; Santes, Primitiva, vg.; beata Josepa Naval i Girbés, rel.

Lectures bíbliques

Diumenge VII de durant l'any

Lectura primera

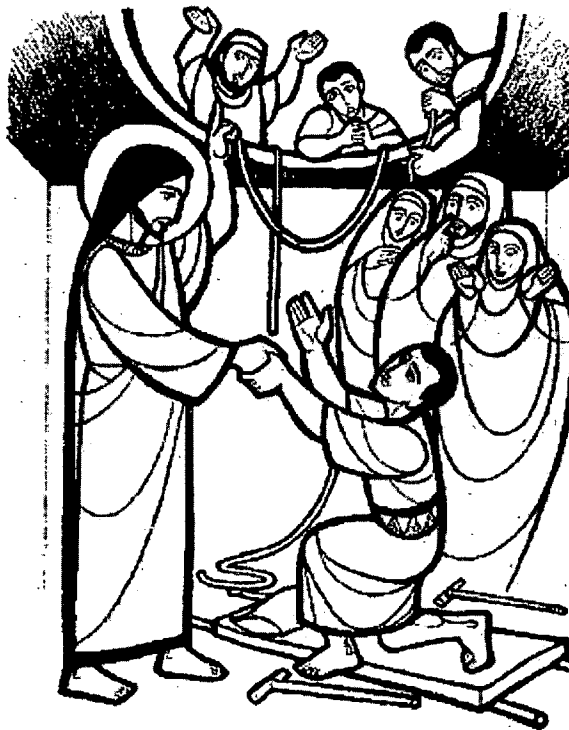
1Sa 26,2-7-9.12-13.22-23

Déu t'havia posat a les meves mans, però jo no t'he volgut fer res de mal

Lectura del primer llibre de Samuel:

En aquells dies, Saül amb tres mil homes d'entre els millors guerrers d'Israel, baixà al desert de Zif a buscar-hi David. David i Abisai entraren de nit al campament de Saül, i el trobaren dormint, ajagut al centre de tots. Tenia la llança clavada a terra vora el seu capçal. Tot al voltant jeien Abner i els altres homes. Abisai digué a David: «Avui Déu ha fet caure el teu enemic a les teves mans. Ara mateix el clavaré a terra d'una llançada. No en caldran pas dues.» Però David li contestà: «No el matis pas. Qui quedaria net de culpa si amb les seves mans feia res de mal a l'Ungit del Senyor?» Llavors David agafà la llança i el gerro d'aigua que Saül tenia vora el capçal i se n'anaren. Ningú no ho veié, ni se n'adonà, ni es despertà.

Tothom dormia. El Senyor havia fet caure sobre ells un son profund. David passà a l'altra banda i s'aturà un tros lluny, dalt la muntanya. Els separava una bona distància. David cridà: «Aquí tinc la llança del rei. Que vingui a buscar-la un dels teus homes. I que el Senyor recompensi aquell de nosaltres que és de debò magnànim i lleial; avui el Senyor t'havia posat a les meves mans, però jo no he volgut fer res de mal a l'Ungit del Senyor.»

Salm responsorial

102

Beneix el Senyor, ànima meva,
del fons del cor beneix el seu sant nom.
Beneix el Senyor, ànima meva,
no t'oblidis dels seus favors.

R. El Senyor és compassiu i benigne.

Ell et perdona les culpes
i et guareix de tota malaltia;

rescata de la mort la teva vida
i et sacia d'amor entranyable. **R.**

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, ric en l'amor.
No ens castiga els pecats com mereixíem,
no ens paga com deuria les nostres culpes. **R.**

Llença les nostres culpes lluny de nosaltres
com l'Orient és lluny de l'Occident.
Com un pare s'apiada dels fills,
el Senyor s'apiada dels fidels. **R.**

Lectura segona

1Co 15,45-49

*Abans érem semblants a l'home fet de pols,
després serem semblants a l'home que és del cel*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, quan Déu modelà Adam, el primer home, es convertí en un ésser animat, però el darrer Adam es convertí en Esperit que dóna vida. No va ser primer el cos espiritual, sinó el cos animat. El cos espiritual vingué després. El primer home, fet de terra, era de pols. Però el segon home és del cel. Tal com era el de pols són tots els de pols, i tal com és el del cel seran tots els del cel. Abans érem semblants a l'home fet de pols; després serem semblants a l'home que és del cel.

Al·leluia

Jn 13,34

*Us dono un manament nou, diu el Senyor;
que us estimeu els uns als altres
tal com jo us he estimat.*

Evangelí

Lc 6,27-38

Sigueu compassius com ho és el vostre Pare

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «A vosaltres que escolteu, jo us dic: Estimeu els enemics, feu bé als qui no us estimen, beneïu els qui us maleeixen, pregueu per aquells que us ofenen. Si algú et pega en una galta, para-li l'altra. Si algú et pren el mantell, no li neguis el vestit. Dóna a tothom qui et demani, i no reclamis allò que és teu als qui t'ho hagin pres. Feu als altres allò que voleu que ells us facin. Si estimeu els qui us estimen, qui us ho ha d'agrar? També els pecadors estimen aquells que els estimen. Si heu fet bé als qui us en fan, qui us ho ha d'agrar? També ho fan els pecadors. Si presteu diners als qui de cert us els tornaran, qui us ho ha d'agrar? També els pecadors presten diners als pecadors quan saben que els recobraràn. Però vosaltres heu d'estimar els enemics, heu de fer bé i de prestar sense esperar de rescabalar-vos: llavors la vostra recompensa serà gran i sereu fills de l'Altíssim, que és bo amb els desagrats i amb els dolents.

Sigueu compassius com ho és el vostre Pare. No judiqueu i Déu no us judicarà. No condemneu, i Déu no us condemnarà. Absoleu, i Déu us absoldrà. Doneu i Déu us donarà. Us abocarà a la falda una bona mesura, atapeïda, sacsejada i curullà fins a vessar. Déu us farà la mesura que vosaltres haureu fet.»

Mallorca

diòcesis

L'art contemporani entra a la seu de Mallorca

■ Mons. Jesús Murgui va ressaltar la figura del Crist ressuscitat que presideix la capella del Santíssim

PALMA.— La seu de Mallorca viu aquests dies uns moments històrics. L'art contemporani ha entrat a la seu de la mà de Miquel Barceló. El dia 2 de febrer es va obrir oficialment al públic la intervenció de l'artista Miquel Barceló a la capella del Santíssim de la seu. L'expectació era màxima, ja que la reforma de la

capella suposa l'entrada d'una obra artística contemporània en una de les catedrals més representatives del gòtic mediterrani. La seva construcció data del segle XIV, i amb Miquel Barceló tenim la darrera de les reformes i ampliacions que han configurat el temple tal com el coneixem actualment.

3.000 convidats. 190 periodistes d'arreu del món. Autoritats polítiques, culturals i socials. Assistència dels Reis d'Espanya. Tot era poc per mostrar al gran públic la reforma de la capella del Santíssim, també coneguda com de Sant Pere. El resultat són tres mil quilos d'argila i dos mil d'esmalt que recreen el passatge de la multiplicació dels pans i els peixos. És aquesta la darrera de les intervencions en un temple gòtic del segle XIV que s'ha anat configurant al llarg dels segles. Així ho va explicar l'artista felanitxer Miquel Barceló als Reis d'Espanya, als quals va guiar per la simbologia i els detalls de la magnífica ceràmica després de la benedicció de la capella.

La celebració eucarística va ser presidida pel bisbe de Mallorca, Mons. Jesús Murgui, amb l'assistència dels Reis d'Espanya. Hi van assistir els personatges més destacats de l'escena política: en representació del govern central hi va participar Magdalena Álvarez, ministra de Foment. Quant a autoritats il·lenques, encapçalaven la llista de convidats el president del govern de les Illes, Jaume Matas; la presidenta del Consell de Mallorca, Maria Antònia Munar; el delegat del govern, Ramon Socas, i la batlessa de Palma, Catalina Cirer. Tots ells acompanyats pels més de 3.000 convidats, entre els quals hi havia representants de les institucions socials, culturals i polítiques.

A les 11.30h, els Reis van ser rebuts per representants de la Fundació Art a la Seu i les primeres autoritats de les Illes. A l'interior de la seu els esperaven Mons. Jesús Murgui, el degà-president del Capítol, Mn. Joan Darder, i el vicari general, Mn. Lluç Riera, vestits amb ornaments litúrgics. Va començar així la concelebració litúrgica. En l'homilia, Mons. Murgui va fer un repàs pels 700 anys d'història de l'edifici, que han deixat aportacions dels estils més variats. En concret, es va fixar en el caràcter marcadament eucarístic de la catedral de Mallorca, tema que presideix cada un dels tres absis: la capella del Corpus Christi i l'impressionant retaule barroc de Jaume Blanquer; el gran presbiteri, reformat per Antoni Gaudí, i ara la capella del Santíssim, amb l'obra de l'artista Miquel Barceló: «De bell nou en la nostra llarga història, l'art, i l'art contemporani, entra en la nostra catedral per ajudar a expressar i viure la fe. Hi ha de nova planta els elements necessaris per a

Autoritats assistents a l'acte.

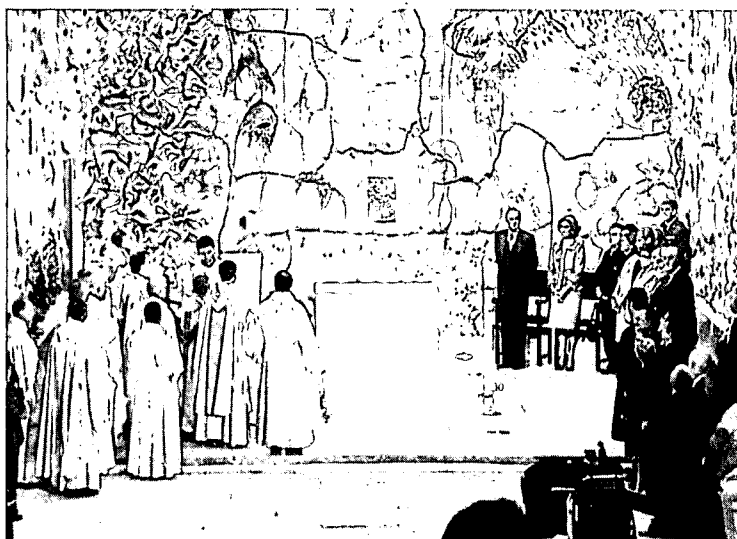
la celebració eucarística. I la centralitat de l'Eucaristia tracta d'estar pedagògicament mostrada en les parets per la confluència de tota casta d'aliments, els fruits de la terra i de la mar, que fan reconèixer al cristià participant i adorador que només hi ha un Pa per a la vida del món.»

Així mateix, el bisbe va ressaltar la figura del Crist ressuscitat que presideix la capella, «a penes entrevist, perquè, com a l'Eucaristia, només el podem copsar amb els ulls de la fe, que ens obren a una realitat més important que "allò que es veu" en l'exterior». En les paraules del prelat va haver-hi també un espai per a l'agraïment, en primer lloc als membres del Patronat de la Fundació Art a la Seu, les institucions de la qual han fet possible el finançament de l'obra; i finalment, va recordar dos personatges cabdals en aquest projecte que ja no hi són: el bisbe Teodor Úbeda, mort el maig de 2003, i el canonge Pere-Joan Llabrés, gran impulsor de la intervenció de Barceló a la seu: «Per a tots implor les benediccions i els dons de l'Altíssim. I també per als qui vindran, perquè la història de la seu continua».

Acabada la missa i impartida la benedicció, el bisbe Jesús, els Reis i les primeres autoritats es van dirigir cap a la capella del Santíssim. Era el moment de més expectació de la celebració. Allà els esperava l'artista Miquel Barceló, ja que, tal com havia decidit dies abans, no va acudir a l'Eucaristia per la seva condició d'ag-

nòstic. A un costat es van situar les autoritats il·lenques; a l'altre, el Capítol Catedral, el Consell Episcopal i familiars de l'artista. El ritu de benedicció es va iniciar amb una oració, seguida per l'aspersió amb l'aigua benedicida i l'encensada de l'altar.

A continuació van prendre la paraula representants de la Fundació Art a la Seu. Avel·lí Blasco, rector de la UIB, va introduir els dos parlaments que van donar per tancat l'acte de benedicció. En primer lloc va prendre la paraula Josep F. Conrado de Villalonga, que va recordar el cúmul de dificultats a les quals s'ha enfrontat Art a la Seu: «La humilitat del desaparegut bisbe Teodor Úbeda, que va haver de

El bisbe de Mallorca va beneir la capella.

demanar ajuda a altres institucions, va propiciar que el projecte arribés a bon port.» Amb aquesta negociació, naixeria la Fundació Art a la Seu, que és fruit de l'acord de bisbat, govern, empresaris i la Universitat. Segons Conrado, l'art permet als feels d'entendre la fe amb imatges, «i eternitza el missatge de fe al llarg dels segles».

Per la seva part, el president del govern

va recordar els sis anys intensos de treball artístic, «durant els quals ha anat creixent l'expectació social entorn d'una intervenció unitària sense precedents». En el seu discurs, va agrair el suport de la societat civil, i va recordar les paraules de Santiago Rusiñol i Miquel dels Sants Oliver respecte del símbol arquitectònic mallorquí que és la seu. «La catedral és l'únic monument religiós gòtic que inclou una mostra contemporània d'aquestes característiques, i aquest fet fa singular la nostra seu.»

Una reforma amb història

Tot va començar el 29 d'agost del 2002. En aquesta data, i després de contactes amb la Universitat, el Capítol Catedral i el bisbat, se signa un contracte entre l'artista i el bisbe. També aquesta data marca una fita crucial per a l'obra: es crea la Fundació Art a la Seu, que s'encarregarà de cercar finançament i de donar suport administratiu a la intervenció. Actualment, el Patronat està integrat pel bisbat de Mallorca, el govern de les Illes Balears, Fundatur, la Universitat de les Illes Balears, el Consell de Mallorca, l'Ajuntament de Palma i el Capítol de la seu.

El projecte ha suposat la creació d'una superfície ceràmica d'aproximadament 300 metres quadrats que cobreixen gairebé tots els murs de la capella gòtica. Per revestir la capella de terracota, ha estat necessària l'aplicació de tècniques especials, així com la creació de tota una infraestructura adequada per a la realització de l'obra. En aquest sentit, s'ha construït un forn capaç d'acollir les enormes peces que s'havien de coure i assolir les altes temperatures requerides. S'han emprat uns tres mil quilos d'argila i dos mil d'esmalt per donar color al fang.

El conjunt recrea la iconografia evangèlica de la multiplicació dels pans i els peixos, juntament amb les noccs de Canà. Tot plegat conforma un simbolisme eucarístic focalitzat entorn del Crist ressuscitat que presideix la capella. De fet, entrar dins aquesta obra ens transporta al món imaginari de la mar i la superfície d'un hort mitjançant dos mil fragments modelats per l'artista.

Malgrat tot, els veritables protagonistes de la jornada eren els ciutadans, que finalment van poder donar la seva opinió sobre la reforma duita a terme per Barceló a l'absis dret de la seu de Mallorca. En conjunt, la majoria dels assistents van quedar impressionats per la magnitud del laboriós treball de l'artista mallorquí. Molts eren els qui comentaven l'harmonia visual que s'ha produït amb aquesta intervenció. Així i tot, la massiva afluència de públic va dificultar als visitants una visió completa dels set anys de treball.

Cristina Sánchez

Barcelona

«Correm el perill que el temple s'esquerdi»

■ Jordi Bonet, arquitecte en cap de la Sagrada Família, alerta del risc de les obres de l'AVE

Mai no diries que Jordi Bonet i Armengol té 81 anys quan el veus pujar i baixar escales, i moure's amb tanta desimboltura entre les obres de la Sagrada Família. Mai no ho diries quan els sents parlar tan apassionat i engrescat d'una construcció pionera en l'arquitectura mundial,

pensada per perdurar mil anys; un temple amb una capacitat per a 10.000 fidels i que és un Evangeli esculpit en pedra obert a la ciutat i al món. L'arquitecte en cap de la Sagrada Família, que dirigeix un equip de 24 arquitectes, no pensa ni de bon tros en la jubilació («Mentre hi hagi sa-

lut...») i només somia en el moment que el temple s'obrirà al culte, cosa que podria fer-se realitat d'aquí a uns dos anys i mig. Això si el projecte del Ministeri de Foment de passar el túnel de l'AVE pel carrer de Mallorca no acaba esguerrant-li els plans...

—Quin és l'estat actual de les obres?

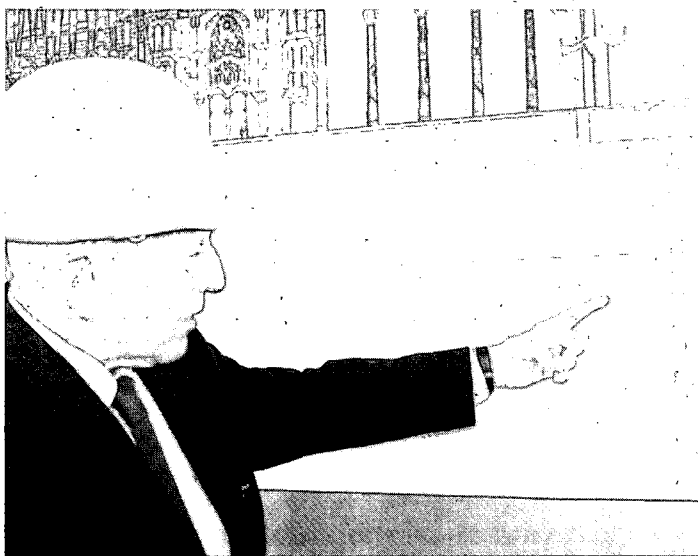
—Com que la intenció és que el temple s'obri al culte d'aquí a uns dos anys i mig, actualment treballem perquè totes les voltes quedin tancades. Pel que fa a la façana principal, la de la Glòria, ens trobem al voltant d'uns 35 metres per damunt del carrer de Mallorca i esperem que d'aquí a uns pocs mesos comencem a tancar les voltes de 30 metres; en el cas del creuer, estem treballant entre 60 i 65 metres per fer les voltes; que estan força avançades, amb la intenció que d'aquí a un any ja s'hagin clos; pel que fa a l'absis, estem a l'alçada dels 30 metres, però és aquí on ens hem trobat amb el problema dels fonaments. Com que la Sagrada Família no es construeix d'acord amb el primer projecte del temple, fet per l'arquitecte Francesc de Paula Villar, la cripta que ell va construir no es va fer amb uns fonaments que poguessin aguantar ni de bon tros el projecte que després faria Antoni Gaudí. Les cobertes de l'absis i, per tant, de la cripta havien d'arribar com a màxim a uns 50 metres, mentre que en el projecte de Gaudí, que passa del projecte Villar de només un campanar a divuit, assoleixen els 120 metres. Per tant, era raonable que un dia o altre n'haguéssim de reforçar els fonaments. I ara ha arribat el moment de fer unes obres que podrien allargar-se fins a finals d'enguany.

—Abans de fer-les, però, calia trobar un lloc per al culte...

—Exacte, ara hem pogut traslladar el culte des de la cripta fins al transsepte de la Passió; a l'espai que queda just entrant des de la façana de la Passió i on cap tanta gent com a la cripta, és a dir, unes 500 persones. També hi ha un petit espai que serveix de capella per a la missa de cada dia amb una capacitat per a unes seixanta persones.

—El túnel de l'AVE és el que més l'amoina?

—Voler passar el túnel de l'AVE arran dels nostres fonaments ha preocupat també el Ministeri de Foment, perquè saben i s'adonen que la Sagrada Família no és un edifici qualsevol. Per això van decidir construir un mur de protecció. Però així com de vegades és pitjor el remei que la malaltia, en aquest cas també passa una cosa semblant. En primer lloc, perquè hem de tenir en compte que la Sagrada Família no ha de durar cinquanta anys o cent; n'ha de durar mil. Quan els nostres arquitectes i col·laboradors em pregunten quant de temps ha de durar la Sagrada Família, jo els dic que com a mínim mil anys, i per això hem d'evitar que pugui passar res. D'altra banda, el subsòl aquí és suficient i

El Dr. Jordi Bonet mostra el dibuix del túnel de l'AVE i del mur de protecció.

125 anys de la primera pedra

El dia de Sant Josep d'enguany es commemoren els 125 anys de la col·locació de la primera pedra del temple expiatori de la Sagrada Família i la intenció és que, coincidint amb l'aniversari, es pugui inaugurar la il·luminació de la façana de la Passió. Entre els actes que tindran lloc hi haurà una jornada de portes obertes, una trobada d'experts en què abordaran l'entorn de la Sagrada Família, una exposició... L'aniversari acabarà amb una celebració eucarística dedicada a tots els qui han treballat al temple al llarg d'aquests anys. Finalment, també hi haurà un acte de caire més íntim per als treballadors de l'obra i que recupera la tradició de peregrinar a Montserrat. El 20 d'abril, doncs, es farà de nou aquesta peregrinació, que aplegarà unes 150 persones.

està calculat per aguantar la Sagrada Família, però no per patir més agressions com la que suposaria fer-hi passar un túnel de dotze metres de diàmetre per un carrer de vint metres d'amplada, i que travessa, a més, un terreny on hi ha sorra, margues i aigua. Encara que hi construeixin una protecció, ignorem exactament el que pot passar sota terra, perquè cal tenir en compte això que els tècnics anomenem vicis ocults del sòl; a banda del fet que a Barcelona també hi ha petits terratrèmols... No podem dir, per tant, que la seguretat sigui total. Hi ha uns tècnics que diuen que no passarà res, però no ens els podem creure perquè estem tips de sentir-ho i, malaura-

dament, després veiem que sí que passen coses. Quina confiança podem tenir?

—En què consisteix la protecció que volen fer?

—És un mur pantalla que, perquè en tingueu una idea, es construirà amb el doble de formigó que s'ha emprat per fer els fonaments de la Sagrada Família. A més, provocarà el bloqueig de les obres i de les visites ben bé durant dos anys. Per què hem d'embolicar-nos passant per un edifici que està declarat bé de la humanitat i que pot patir uns danys irreparables, quan encara ho podem evitar? És tota una temeritat.

—Les obres podrien repercutir en l'obertura al culte?

—Evidentment. Cal pensar que ens taponarien les quatre entrades d'obres que tenim al carrer de Mallorca, una de les quals —al xamfrà de Mallorca amb Marina— és per on entra la sorra, el ciment i la grava que se subministra a l'estació de formigonat on fem els formigons especials que no podem fer enlloc més. Només ens quedarà un accés per entrar els materials i, pel que fa als turistes, què passarà amb tots els autocars que cada dia vénen aquí i que

des per culpa de les obres.

—Però quin és el principal perill per a la Sagrada Família?

—Senzillament, que el temple s'esquerdi i que les voltes comencin a caure a trossos. Hi ha gent que té ganes de fer temeritats... Espero que prevaldrà el seny i que no es farà aquest disbarat.

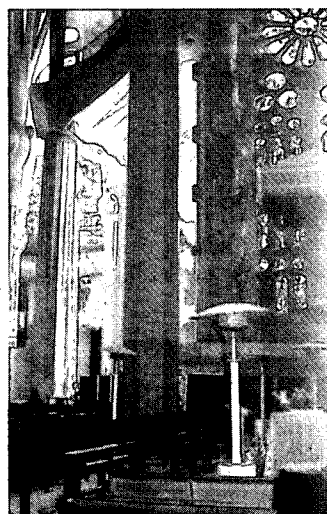
—Per culminar l'obra, però, hi ha un altre escull amb l'Administració...

—Fa pràcticament trenta anys, pensant que la Sagrada Família no s'acabaria mai, es va donar llicència per construir un edifici davant de la façana de la Glòria en un espai que segons el plantejament ha de ser zona verda, però que tard o d'hora ha d'anar a terra. Ara estem treballant, com sempre, al nostre solàr, però del que no hi ha dubte és que a l'Ajuntament hi ha uns plànols presentats per Gaudí, a finals del 1916, on donava unes solucions que no van entendre ni els tècnics ni els polítics de l'època i que impliquen cobrir el carrer de Mallorca amb un pont que desembocaria en una plaça d'uns 200 metres que arribaria fins a la Diagonal. No podem deixar sense resoldre l'entorn del monument que té més visitants de la ciutat i que serveix de reclam al món; a Singapur, per exemple, la propaganda per venir a Europa es fa amb una gran pancarta on apareix la Sagrada Família.

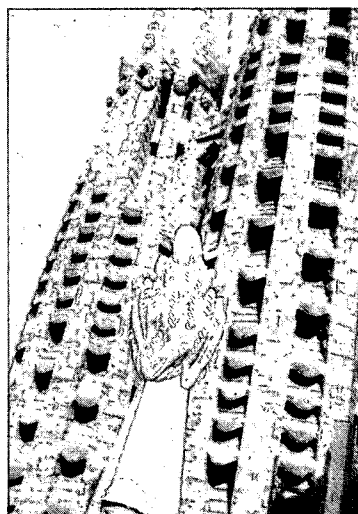
—Així el portal major, per ara, quedarà penjat per damunt del carrer...

—Mentre no es faci el pont, quedarà

penjat cinc metres. L'escultor Josep M. Subirachs ja està treballant en les portes de bronze del portal major (6x9 metres). Penseu que a la façana de la Glòria hi haurà vuit columnes (símbol de les benaurances) que aguantaran els quatre campanars (dedicats a sant Pere, sant Pau, sant Jaume el major i sant Andreu) i que donaran pas a set portes dedicades a les set peticions del

El culte s'ha traslladat al transsepte de la Passió.

Hi ha més d'una vintena de pinacles que simbolitzen el fruit eucarístic.

ara ja tenen problemes de mobilitat?

—Què fa el Patronat de la Sagrada Família per evitar-ho?

—Hem presentat unes al·legacions al Ministeri de Foment, acompanyades de la signatura de més de 120 professors d'escoles d'arquitectura i d'enginyeria d'arreu del món, però no som els únics, perquè aquest túnel pot provocar molèsties a més de 50.000 persones. Hi ha gairebé 3.000 cases que poden patir esquer-

Parenostre, als set sagraments i a les set obres de misericòrdia (set de corporals i set d'espirituals). Al portal major destacarà la frase en català «El nostre pa de cada dia, doneu-nos, Senyor, el dia d'avui», però les peticions estaran escrites en unes 40 llengües més, entre les quals destaca l'arameu, la llengua amb què Jesús va dir el Parenostre; el grec, el llatí, l'hebreu, el castellà, l'anglès...

Carme Munté

Donem més

Ho fem millor

Ens avancem

Primers a Espanya, Líders al Món

www.roca.es

Roca

La parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona celebra el seu aniversari amb l

Setanta-cinc anys en fa

El 28 de gener estava marcat en vermell als calendaris dels feligresos de la parròquia de la Miraculosa. Després de molts preparatius arribava el gran dia. La comunitat parroquial portava les millors gales per commemorar el seu 75è aniversari. El lema escollit per a aquest aniversari, «La

Parròquia: 75 anys en família (1932-2007)», posava de manifest una efemèride, sinó que continua fent història. Una fita més de l'església parroquial, presidida per l'arquebisbe de Barce

El 1932 es fundava aquesta parròquia a Barcelona, al barri de l'Eixample, sota el pontificat del bisbe Manuel Irurita. Setanta-cinc anys després, la comunitat parroquial continua molt viva. El 28 de gener tots els feligresos van voler estar presents en l'eucaristia de dedicació del temple. Una església plena a vessar donava mostra de la importància de l'ocasió. Els primers bancs eren plens de nens i nenes. Els petits tenien molt clar que es tractava d'un dia especial i que ells també contribuïen a escriure la història de la parròquia.

Tots els grups parroquials van participar en una celebració vibrant i molt rica en expressió i continguts. Per a la majoria, era la primera vegada que assistien a una missa de dedicació i l'expectació se'ls llegia a les cares. Els més grans, emocionats per viure aquest moment a la seva parròquia de tota la vida; els més joves, amb la il·lusió de ser testimonis d'una nova etapa.

L'arquebisbe va pronunciar una homília molt sentida en què va recordar als fidels que «el Senyor ens ha donat el do de la vida, al servei de Déu i dels germans, i el do de la fe. El do de la fe és la vida en Déu dels fills i les filles de Déu, i és per a tota l'eternitat». Mons. Martínez Sistach advertia que «som pecadors», encara que no en tinguem gaire consciència perquè ens atensem poc a Déu: «Si som a prop de Déu, ens reconeixem com a pecadors. L'home i la dona han estat creats per donar culte i lloança a Nostra Senyor. Per això ens reunim a la parròquia.» Segons el prelat, «necessitem convertir-nos. Venim a la parròquia a trobar-nos amb el Senyor d'una manera especial: sortim de nosaltres mateixos i et posem a tu, Senyor, al centre de la nostra existència».

L'arquebisbe Lluís va fer una crida a redescobrir la identitat del temple. Així, deia als feligresos: «Aquesta església és presència de Transcendència en la nostra societat, en una Barcelona molt secularitzada.» En aquest sentit, el prelat va poder comprovar com a la comunitat de la Miraculosa hi ha ganes de ser un signe per al barri. El pastor de l'Església barcelonina va destacar que «consagrem l'església per celebrar-hi la fe, per donar gràcies a Déu i per agafar forces per a la setmana». Així, va subratllar que «l'altar és la taula del Cos i la Sang de Crist. És la taula de l'aliança nova i eterna. Aportem a l'altar tot el que hem anat donant a Déu».

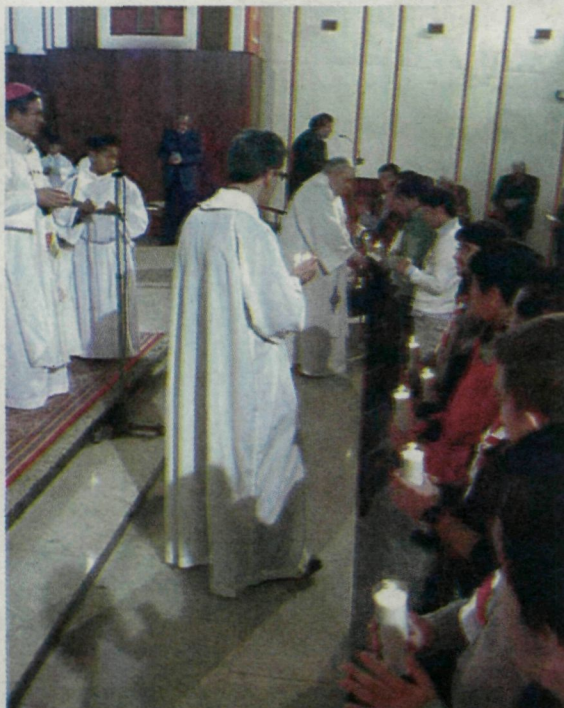
A la comunitat de la Miraculosa hi ha una presència important de fidels procedents, sobretot, d'Amèrica Llatina i de les Filipines, integrats en la vida parroquial. Mons. Lluís Martínez Sistach no va ignorar aquesta realitat i va assenyalar que

L'arquebisbe va ungir l'altar.

Un altre dels moments de la litúrgia de dedicació va ser l'encensament.

Dotze joves van portar les espelmes.

«provenim de diferents indrets, però quan ens apleguem al voltant de la Paraula i de la Taula, ens unim mútuament perquè participem en l'únic banquet eucarístic». L'arquebisbe, que va pronunciar l'homília en català i en castellà, va remarcar que «som pedres vives de l'Església, doneu-ne gràcies a Déu, participeu en el culte litúrgic cada diumenge, sentiu-vos actius i responsables d'aquesta comunitat parroquial!». I conclouia: «Celebreu 75 anys. Mireu enrere i doneu-ne gràcies a Déu. Sentiu la parròquia! Valoreu la parròquia, com a comunitat local que acull!»

Dedicació de l'església

Després del credo s'iniciava pròpiament la litúrgia de la dedicació de l'església parroquial. Era el moment que tots esperaven. La setmana anterior a la celebració, Mn. Jaume González Padrós (rector de Sant Llorenç i professor de la Facultat de Teologia de Barcelona i de l'Institut de

Litúrgia de Barcelona) havia impartit una xerrada sobre *Significat espiritual i sacramental de la dedicació de l'església parroquial*, perquè els fidels poguessin viure més bé l'eucaristia d'aquest dia 28.

La litúrgia va començar amb el cant de les lletanies dels sants. Seguidament l'arquebisbe va llegir la pregària de dedicació. Al temple no se sentia ni una mosca i tots els ulls estaven pendents del que s'hi esdevenia. Després de la pregària es va procedir a la unció de l'altar, que va dur a terme l'arquebisbe, i de les dotze creus col·locades en dotze columnes de la nau per significar que l'església dedicada és imatge de l'Església de Déu, edificada sobre els apòstols. Aquesta acció la van desenvolupar el rector, Mn. Xavier Pagès, i el vicari, Mn. Enric Ribas. Després de la unció va tenir lloc l'encensament de l'altar i de l'església. Finalment, va arribar el moment de la il·luminació de l'altar i de l'església. Dotze joves i adolescents de la parròquia van ser els encarregats de col·locar sengles espelmes repartides per tot el temple.

Diferents símbols transmetien tot el significat del que s'estava celebrant. La cerimònia es va desenvolupar a la perfecció i es va viure en un ambient molt càlid. Una mirada a la nau central i a les capelles laterals del temple oferia un mosaic d'edats i de procedències dels fidels: una veritable família. Un cop finalitzada la litúrgia de la dedicació, la celebració va prosseguir amb la litúrgia de l'eucaristia. Mons. Martínez Sistach no va voler acabar la missa sense buscar la complicitat dels més petits. Per això, els va agrair públicament «que us ha-

gueu portat tan bé. Quan sigueu més grans i recordeu aquesta celebració dels 75 anys cadascun de vosaltres podreu dir: "Jo hi era."».

Ja a la sagristia, es va dur a terme la signatura de l'acta de dedicació de la parròquia i tots els que van voler van poder saludar l'arquebisbe, que es va mostrar especialment proper als joves. De fet, la joventut és un dels apartats en què centra la seva atenció el Pla Pastoral, i Mons. Martínez Sistach no va voler perdre l'ocasió de departir una estona amb els nois i les noies de la parròquia. Fora del temple, l'arquebisbe va visitar l'exposició commemorativa que es va organitzar pels 75 anys i que recollia els objectes més representatius i valuosos, entre ells dos calzes, la custòdia ostensori i la Vera Creu. La mostra, organitzada per l'historiador i arxiver parroquial Borja Hidalgo Calleja, era un viatge pel temps on es van poder contemplar peces tèxtils, imatges, orfèbreria i objectes litúrgics, llibres i documents, projectes de vidrieres i fotografies. I al costat del més antic, el més nou: el concurs de dibuix infantil, on els nens i les nenes van reflectir en els seus treballs, de forma imaginativa, com veïen la parròquia.

Mons. Martínez Sistach va presidir la celebració.

a dedicació de l'església

amília

que la comunitat no únicament celebrava
n aquest camí: l'eucaristia de dedicació
ona, Mons. Lluís Martínez Sistach.

En aquest dia ple d'emocions encara hi havia espai per a més: la recuperació de la cripta, anteriorment reconvertida en teatre. Durant un any s'han desenvolupat feines de sanejament dels locals parroquials, que han permès recuperar la cripta en el seu aspecte original. El dia va acabar amb un magnífic concert-oració a càrrec d'Elena Andrés, que va presentar el disc *Gustar a Dios*. Una forma diferent de fer pregària que va entusiasmar els feligresos i que va resultar un final de festa perfecte per a una gran família que continua fent història.

Reportatge:

Rosa María Jané Chueca

Fotos: Agustí Codinach

Un nombrós públic va assistir a la xerrada de Mn. González Padrós.

Elena Andrés, al centre, va oferir un concert-pregària.

Temple de comunió

La tarda del 21 de gener la parròquia ja va començar a escalfar motors amb vista a la celebració. El primer plat va ser la conferència de Mn. Jaume González Padrós sobre el significat de la dedicació de l'església. La xerrada va començar amb una reflexió sobre què és l'església: «No és una sala. És un espai sagrat perquè hi ha un sagrat cristià. El sagrat cristià és una sacralitat de comunió, de trobada de Déu amb el seu poble. És per definició un espai simbòlic, un lloc on les coses, tant per la seva qualitat, forma, art o localització, ens parlen. Tot ens parla i ens transmet una presència, perquè l'església està construïda per ser un lloc de comunió amb Déu i de comunió fraterna.» El ponent va posar en relleu que al temple tot ha de formar una unitat coherent, «tot ha d'estar ordenat i cooperar a la magnífica expressió còsmica de la Redempció».

Mn. González va destacar que els fidels han d'estimar la seva església i considerar-la «com un signe de l'Església espiritual que estan obligats a estimar i a expandir». I afegia: «L'Església és l'esposa gloriosa de Jesucrist. En una parròquia cal viure l'esponsalitat amb Crist. Tot ens ha de remetre, quan entrem a l'església, a l'Espòs. Quan entrem, la percepció espiritual ha de ser tangible.»

Per al conferenciant, l'església «és afortunada perquè és l'indret on Déu es troba amb els homes, és el tabernacle de la comunió. És un temple fet amb pedres vives. La pedra angular és Crist. L'església ha de ser significativa i remetre a una realitat que no és la d'aquest món. A la parròquia ha de brillar la llum divina».

Com a segon plat de la tarda, no menys saborós, va tenir lloc la presentació del llibre *Història de la parròquia Mare de Déu de la Medalla Miraculosa. 75 anys en família (1932-2007)*, de Borja Hidalgo, historiador i arxiver parroquial. L'obra, editada en castellà i en català, i prologada per Mons. Lluís Martínez Sistach, fa un recorregut per la història de la parròquia, des de l'any 1932 fins a l'actualitat. El seu autor ha passat un any investigant a l'arxiu parroquial i a l'hemeroteca municipal, parlant amb antics rectors, recollint el testimoni de feligresos, i el resultat ha estat un llibre que recull la vida quotidiana de la parròquia, la història de les diferents activitats pastorals, la formació i l'evolució dels diferents grups i moviments que tenien seu o que formaven part de la comunitat, testimonis, fotografies, etc.

Aquesta història està dividida en vuit capítols i ofereix els antecedents històrics de la devoció a la Medalla Miraculo-

Borja Hidalgo, autor de la història de la parròquia.

sa, del barri on s'ubica, els orígens de la parròquia, les circumstàncies durant la postguerra, les etapes dels diferents rectors i la descripció artística del temple i dels objectes més interessants que s'hi conserven. Com deia l'autor: «I fins aquí arriba el llibre. Això significa que la història de la parròquia està tancada? No, ni de bon tros, ja que avui mateix estem fent història, i la continuarem fent.»

Mn. XAVIER PAGÈS, RECTOR DE LA MIRACULOSA

«La nostra família parroquial és una comunitat viva»

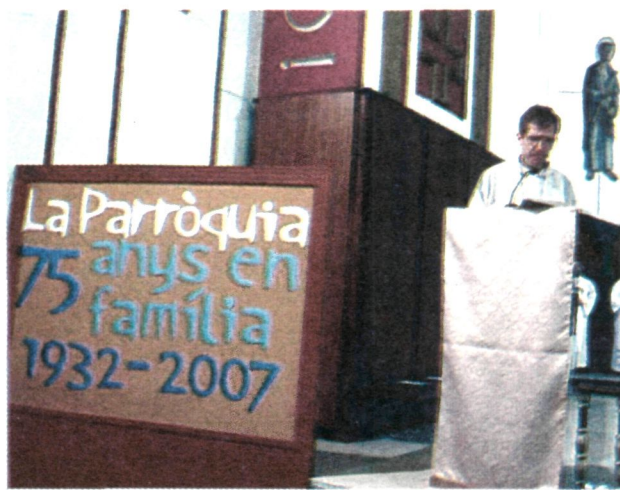
—Com s'ha viscut aquest aniversari?

—Gràcies a Déu, hem pogut viure intensament i amb molta il·lusió aquest esdeveniment important per a la nostra parròquia: els 75 anys de la seva fundació, ja que va ser erigida el 25 de gener del 1932. Ho hem celebrat amb diversos actes participats i viscuts amb el goig i el caliu d'una festa de família. El cim de la celebració ha estat una missa solemne presidida pel nostre Sr. Arquebisbe, amb la dedicació de l'església parroquial. Cal saber que hem fet ara la dedicació, ja que vam constatar que anteriorment no s'havia dedicat l'església, ni s'havia consagrat l'altar. Com ens va dir el Sr. Arquebisbe, ara ha estat una bona ocasió per fer-ho i hem pogut ser testimonis d'una celebració única en la nostra història que, si Déu vol, anualment recordarem com una solemnitat pròpia de la nostra vida parroquial.

Molta gent, gratament sorpresa, no s'esperava una celebració tan viscuda i ben preparada. Va ser una cerimònia llarga, però a tots, fins als més petits que estaven als primers bancs, ens va passar el temps volant. Vam esdevenir més conscients que, setmanalment o alguns diàriament, entrem en un espai sagrat.

—Setanta-cinc anys en família. Com és la família de la Miraculosa?

—Per a aquesta efemèride, hem escollit el lema: «La

El lema va presidir tota la jornada.

Parròquia: 75 anys en família», donat que tots els qui som de la parròquia formem una gran família. Amb aquest aniversari, hem volgut fer ressò i potenciar un dels objectius que ens proposa el Pla Pastoral diocesà: «Donar una atenció preferent a la pastoral familiar. És a la família on s'inicia la transmissió de la fe...» La nostra família parroquial és, gràcies a Déu, com es titula el

butlletí parroquial, una «comunitat viva». Desitjaríem que encara ho fos més, en nombre i qualitat, però Déu n'hi do. Com que som una família de famílies, tenim membres de totes les edats. Sobretot, és característic de l'Eixample, tenim un àmbit nombrós de gent gran, alguns d'ells malalts o que ja no poden sortir de casa. Procurem atendre'ls i visitar-los amb la comunió domínical. També hi ha un altre àmbit que està creixent, el de famílies joves d'immigrants, que procurem acollir i atendre, cercant que se sentin integrats a la nostra comunitat. Podem donar gràcies que hi ha una bona col·laboració i que entre tots ho procurem fer tot.

—Aquesta celebració suposa un nou impuls per tirar endavant, on es fixa la mirada?

—En cloure el Jubileu de l'any 2000, Joan Pau II ens convidava a «recordar el passat amb agraïment, viure el present amb intensitat i mirar cap al futur amb esperança». Doncs així, si Déu vol, seguirem fent camí, tot esperant i demanant al Senyor que per intercessió de la seva Mare, sota l'advocació de la Medalla Miraculosa, faci de tots nosaltres una autèntica família de fills i filles de Déu que creixem en anhels de santedat, que és la vocació dels que tenim el goig de formar part d'aquesta gran família, i esdevinguem ferment d'evangelització i vida cristiana enmig del nostre barri.

Tortosa

«Jo sóc amb vosaltres... fins a la fi del món»

■ El bisbe Xavier Salinas ha escrit una carta pastoral en què inclou el nou Pla de Pastoral diocesà

TORTOSA.— El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, acaba de publicar, amb el títol *Jo sóc amb vosaltres... fins a la fi del món*, una carta pastoral en què ha inclòs el nou Pla de Pastoral diocesà per als propers tres anys. «Un instrument per impulsar, amb la col·laboració de tots, nous camins pastorals a la diòcesi.» El vicari general i encarregat de la Pastoral diocesana, Mn. Josep-Lluís Arín, ha visitat els diferents arxiprestats per lliurar el text i explicar-ne als sacerdots el projecte i els objectius.

En la salutació introductòria al text de la carta i del Pla Pastoral, el bisbe Xavier Salinas es planteja la qüestió: «Amb quina garantia somiem una Església que pugui ser percebuda en la vida concreta com a signe i instrument de la salvació de Déu?» I recorda que «això demana un esforç de tots, però no podem fer res sense l'ajuda del Senyor... una renovació espiritual, teològica i pastoral». És la dimensió espiritual, fonament de tot, ja que marca com a punt de partença i d'acció el Senyor que ens invita a «calar les xarxes» i que és el qui actua en el camp de l'Església i del món.

En la mateixa salutació, el bisbe reconeix l'activitat pastoral que porten a terme les parròquies, els moviments i les associacions diocesanes. Així doncs, per què un

Pla Pastoral diocesà? «Perquè és necessari que tots tinguem uns punts de referència comuns en l'acció pastoral.»

Ja en la carta pròpiament dita i com a plantejament general de tots els suggeriments, objectius i propostes que es faran, es presenta l'afirmació de Pau VI a *L'Evangelii nuntiandi*, 14: «L'Església existeix per evangelitzar.» D'aquí concreta que aquest és un temps d'innovació pastoral que «necessita una confiança en l'acció de l'Esperit i en una tasca educadora i de creixement», ja que el moment que vivim és «temps de canvi d'horitzó cultural... El procés de secularització avui va adquirint

"Jo sóc amb vosaltres... fins a la fi del món" (Mc 28,20)

Carta pastoral

Mons. Xavier Salinas Vifañals
Bisbe de Tortosa

Portada de la carta pastoral.

un significat més radicalment laicista».

Aquesta realitat demana noves formes d'acció com el catecumenat i de coordinació pastoral entre parròquies, unitats de pastoral, promoció de grups parroquials de laics... Però sobretot el que demana aquest temps és «la unitat d'acció» seguint el paradigma que ja va marcar la *Novo millennio ineunte*, 29: «El programa ja existeix. És el de sempre, recollit per l'Evangelium i la tradició viva.» Tot això demana un esforç més gran de coordinació en la renovació espiritual, doctrinal i pastoral.

Ja dins del marc que estableix en l'escrit, Mons. Salinas entra a desenvolupar i presentar el Pla Pastoral amb un objectiu general: «Un esforç més gran de coordinació entre tots els recursos pastorals disponibles i promoure la renovació doctrinal, espiritual i pastoral.» Aquest tema el presenta dividint l'acció en objectius prioritaris i objectius permanents.

Dels primers en presenta quatre: 1) formació del clergat que pretén «un nou estil pastoral nascut d'una espiritualitat més centrada en l'Evangelium, fruit d'una aproximació més directa als textos bíblics i a les ensenyances de l'Església»; 2) creació, enfortiment i seguiment d'unitats de pastoral; 3) grups de formació de laics amb un tema en comú durant el temps de la Quaresma; 4) «mostrar la humanitat de l'Evangelium» en la celebració d'una trobada diocesana el 15 d'abril a Tortosa.

Els objectius permanents, aquells que són de sempre i que no podem oblidar mai, es concreten en dos: 1) continuar desenvolupant la pastoral d'iniciació cristiana, ja que «constitueix el camí fonamental en el procés de la transmissió de la fe i en l'acció missionera de l'Església», destacant de manera preferent l'Eucaristia dominical; 2) la caritat en les seves diferents

vessants: l'atenció als malalts i ancians i l'acollida i l'acompanyament dels immigrants.

En el mateix llibret on es publica aquesta carta pastoral i el Pla diocesà de Pastoral, Mons. Xavier Salinas publica una segona carta pastoral amb motiu del bon ritme del procés de beatificació dels màrtirs diocesans i amb la intenció que aquesta acció sigui de tota la diòcesi, perquè tots s'hi impliquin i s'adonin del sentit i del signi-

«Amb quina garantia somiem una Església que pugui ser percebuda en la vida concreta com a signe i instrument de la salvació de Déu?»

ficat d'aquest treball. El títol és *Testimonis de la fe, intercessors de la pau*. I el bisbe Salinas es posa en continuïtat del treball que va iniciar ja fa anys a la diòcesi tortosina el bisbe Moll i que van continuar els successors: els bisbes Ricard M. Carles, Lluís Martínez Sistach i Xavier Salinas.

Però, quin sentit té avui parlar d'aquells que van morir per Crist amb el perill de retreure algunes situacions difícils? El bisbe Salinas parla del «significat moral i espiritual en l'hora present», que és el que

El bisbe destaca l'exemple dels màrtirs cristians.

porta l'Església a fer-ne memòria i a reconèixer el valor del seu martiri també avui. I en concret, la carta pastoral parla de «la seva confiança en Déu» i presenta com a clau de memòria dels màrtirs el perdó i la reconciliació dels quals ells van ser destacats portadors.

Tot això porta a una invitació a la pregària per demanar l'ajuda de Déu per mitjà de la seva intercessió tenint-los com a exemple de vida en la nostra de cada dia.

Víctor-Manuel Cardona

Tibidabo us informa

1. Temps de Quaresma

El temps de Quaresma és una oportunitat per participar a l'Adoració Perpètua del Tibidabo.

Misses dies feiners: 8, 12, 17 i 19 hores.

Rosari, Vespres i Benedicció a les 18 hores.

Tots els divendres de Quaresma a les 18 hores Via-crucis.

2. Recés de Quaresma

Dissabte, 24 de febrer, a les 10 hores.

Comença el Recés de Quaresma per a tots els adoradors diürns i nocturns, familiars i amics del Temple del Tibidabo. Temps de preparació, pregària, reflexió i convivència.

3. Il·luminació del Temple

Hi ha persones que col·laboren perquè el Temple estigui il·luminat totes les nits. Tu també pots contribuir a fer possible aquesta realitat. Envia el teu donatiu al Temple del Sagrat Cor de Jesús del Cim del Tibidabo.

4. Viatges i Peregrinacions

Terra Santa, 16 al 23 d'abril 2007.
Escòcia, 2 al 9 de juliol 2007.

Informació:

Temple del Tibidabo 934 175 686

Viatges Magister 934 879 423

Places limitades.

5. Museu d'Icones

S'ha obert en el Temple del Tibidabo un Museu d'Icones que podreu visitar a fi de reflexionar i pregar a través de les imatges.

6. Dijous Eucarístics

Tots els dijous de l'any es fa una Hora Santa de 21,15 a 22,15 hores. Moment privilegiat per l'oració i reflexió.

7. Bíblia i Vida

El Temple del Tibidabo, els dissabtes de 10 a 11 hores (quinzenalment), organitza una reflexió sobre la Bíblia per a totes les persones que vulguin reflexionar i profunditzar sobre la Paraula de Déu. Consulteu el telèfon: 934 175 686.

Tarragona

Diversitat d'actes amb motiu de la diada de Sant Fructuós

■ S'ha presentat el CD de la banda sonora de «La passió de sant Fructuós»

TARRAGONA.— La festivitat de Sant Fructuós, bisbe, i els seus diaques Auguri i Eulogi, màrtirs dels primers temps del cristianisme a Tarraco, s'ha viscut intensament enguany amb la celebració de diferents actes religiosos, culturals i de reconeixement.

La presentació del CD va tenir lloc a l'Ajuntament.

El dia 20 de gener, vigília de Sant Fructuós, es va presentar a l'Ajuntament de Tarragona el CD de la banda sonora de *La passió de sant Fructuós*, interpretada per la Schola Cantorum i l'Orquestra dels Amics de la Catedral i editada per l'Associació Cultural Sant Fructuós. L'acte va ser presidit pel president de la Diputació de Tarragona, Joan Aregio, i per Mn. Miquel Barbarà, vicari general de l'arquebisbat.

Amb l'aparició d'aquest CD es tanca una trilogia apareguda sobre el màrtir tarragoní, que inclou també un llibre publicat l'any 2000 i una selecció d'imatges de la *Passió* del 2006. En aquest sentit, Andreu Muñoz, president de l'Associació Cultural Sant Fructuós, va destacar que «si per un motiu l'associació desaparegués, d'aquesta manera quedaria garantit el patrimoni literari, gràfic i musical».

Per la seva part, Mn. Miquel Barbarà, fundador i director de la Schola Cantorum, va explicar com es va produir la seva implicació en el projecte impulsat per l'Associació Sant Fructuós, cosa que va tenir lloc «arran de la representació de la catedral». Llavors Mn. Barbarà es va oferir a «assajar una versió moderna dels Goigs», que va donar peu al projecte de la peça actual. El text de la *Passió* (llibre de l'any 2000), el DVD del 2006 i la banda sonora del projecte de *La passió de sant Fructuós*, seran lliurats als arxivers de Tarragona (Arxiu diocesà, històric municipal i Arxiu de la Generalitat).

El mateix dia 20 de gener, a la nit, l'Associació Cultural Sant Fructuós (Acsf) va celebrar el sopar de germanor en un cèntric restaurant de la ciutat, en el decurs del qual es va retre un sentit homenatge a Mn. Francesc Gallart i Magarolas, director escenogràfic de *La passió de sant Fructuós*. El president de l'Associació, Andreu Muñoz, en el seu parlament, va qualificar Mn. Gallart de persona entranyable, infatigable i treballadora, «un home que ha realitzat i realitza dins i fora de l'Associació una veritable tasca d'evangelització i d'estima». L'homenatge va rebre una reproducció de la Nina d'Ivori trobada a la necròpoli paleocristiana de Tarragona, ja que va ser en aquest escenari on l'ACSF va fer la reconstrucció d'un enterrament paleocristià, a les jornades de Tarraco Viva, sota la direcció escenogràfica, per primera vegada, de Mn. Gallart.

Cada 21 de gener l'Església universal celebra la festivitat dels sants màrtirs tarragonins Fructuós, Auguri i Eulogi i, com en anys anteriors, a les nou del matí a l'arena de l'amfiteatre de Tarragona es va fer la pregària matinal i comunitària al mateix indret i el mateix dia en què, ara fa gairebé

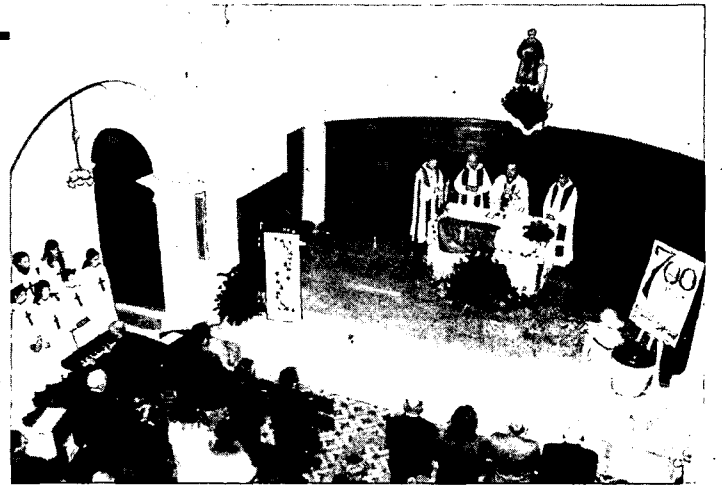
Mn. Francesc Gallart va rebre un calorós homenatge.

1.750 anys, el bisbe de Tarragona juntament amb els seus dos diaques van patir martiri.

L'acte en què es van llegir les actes martirials va ser presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i va comptar amb l'assistència d'un nodrit grup de preveres i de fidels. Posteriorment, a les onze del matí, a la catedral metropolitana i primada va tenir lloc la celebració de la missa pontifical de Sant Fructuós, presidida també per l'arquebisbe Jaume. El prelat tarragoní va recordar que «tot màrtir és un testimoni: manifesta que la fidelitat, amb la força de la fe, resisteix els sacrificis i la mort; i el martiri cristià, segons sant Pau, se'n presenta com la perfecta associació del cristià amb la creu de Crist».

Mons. Jaume Pujol també va dir que, en uns dies de l'any en què es prega per la unitat de tots els cristians, «recordem com Fructuós, en el moment suprem del seu martiri, va fer present aquesta mateixa necessitat d'unitat per a l'Església».

Text i fotos: Joan Boronat

L'arquebisbe Jaume Pujol va presidir la missa de festa major.

Sant Vicenç de Calders celebra els 700 anys de la parròquia

SANT VICENÇ DE CALDERS.— El poble de Sant Vicenç de Calders, a la comarca del Baix Penedès, ha celebrat enguany la seva festa major, de forma especial, ja que aquest 2007 s'escauen 700 anys d'ençà que el 1307 es va fundar l'antiga parròquia de Sant Vicenç, juntament amb la del Vendrell.

El dilluns dia 22 de gener, festivitat del patró, l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, va fer la visita pastoral a Sant Vicenç, en un itinerari que el portarà fins al mes d'abril a visitar totes les parròquies, esglésies i viles de l'arxiprestat del Baix Penedès. El prelat va saludar a domicili algunes persones grans i malaltes del poble, per recórrer posteriorment els racons més característics del nucli, acompanyat del president de l'Associació de Veïns, Josep Güell.

Posteriorment, amb l'església a vessar, plena de fidels de totes les edats, Mons. Jaume Pujol va presidir l'Eucaristia, concelebrada pel rector, Mn. Josep Maria Barenys, i altres sacerdots, i amb l'assistència també de l'alcaldeessa del Vendrell, Helena Arribas. Durant la celebració litúrgica es va donar gràcies a Déu per l'efemèride del 700è aniversari de la fundació de la primitiva parròquia i tothom va ser obsequiat amb el tradicional pa beneït i amb una estampa commemorativa de la visita pastoral. El sosteniment dels cants va anar a càrrec del Cor d'infants del Vendrell, dirigit per Jan Toldrà, formació que després va oferir un petit concert als presents.

Un cop acabada la missa, Josep Borrut va pronunciar unes paraules de benvinguda a l'arquebisbe de Tarragona, alhora que va fer un breu repàs a la història més recent de l'església del poble i sobre les diverses actuacions de conservació i de millora executades. Mons. Pujol, seguidament, va signar el llibre d'honor de l'Associació de Veïns i va poder saludar tothom en una trobada al centre cívic del poble. (J.B.)

VUITÈ ANIVERSARI

JOSÉ Mª IGUALADA MAS

Que va morir en la pau del Senyor a Palma de Mallorca el 25 de febrer del 1999, als 32 anys.

Et recordem i t'estimem, Pep

Sempre m'has ajudat,
sempre has estat al meu costat
i ara em dones un cop de mà
cada vegada que ho necessito.
T'estimo, Pep, germà!

Els seus pares, José i Herminia, i la seva germana María del Carmen el recorden amb afecte i preguen una oració per ell.

Terrassa

Trobada diocesana de religiosos a Sant Cugat del Vallès

■ El lema de l'encontre va ser «La vida consagrada: goig i esperança per a la diòcesi de Terrassa»

SANT CUGAT DEL VALLÈS.— El 27 de gener passat es va convocar la tercera trobada de religiosos i membres d'instituts seculars de la diòcesi de Terrassa al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès. La trobada va ser presidida per Mons. Josep Àngel Saiz, que va pronunciar la conferència «La vida consagrada: goig i esperança de futur per a la diòcesi de Terrassa».

Després de presentar els elements centrals que constitueixen una Església particular i d'emmarcar la presència dels religiosos en l'Església naixent de Terrassa, el bisbe va centrar les seves paraules, a partir del text de la segona carta a Timoteu (1,6), en la necessitat de revifar contínuament el do Déu. Mons. Saiz va recordar quins són els areòpags moderns en els quals es pot propiciar un encontre en la nostra societat: la recerca de sentit i de felicitat, la recerca de reconeixement i d'estima, i la recerca de relació i companyia. Finalment va indicar algunes respos-

tes als reptes que té plantejats la vida consagrada: el profetisme, el decidit testimoni de la vida teològica, el goig i l'alegria de qui troba un tresor, el camí en comunitat i la paciència. Al llarg de tota la seva dissertació el bisbe de Terrassa va mostrar una profunda estima i reconeixement a les persones consagrades i les va cridar a viure en profunditat la seva vocació en comunió, coordinació i responsabilitat en la vida de l'Església.

L'encontre va tenir lloc al centre Borja de Sant Cugat.

Després de la xerrada va tenir lloc un descans seguit d'un interessant diàleg motivat per l'aportació del prelat, en el qual es va fer referència a la relació de les comunitats religioses amb les parròquies, a la importància del diàleg i al treball per fer créixer la comunitat cristiana, així com també sobre les dificultats i esperances en el treball amb els joves.

Tot seguit, Mn. Francesc Pardo, vicari general, va presentar el treball d'elaboració del primer pla pastoral de la diòcesi, en el qual les aportacions dels religiosos són importants, així com la seva col·laboració. Finalment la Gna. Núria Casas Tubau, delegada episcopal de Vida Consagrada, va informar sobre les properes convocatòries de la delegació que presideix, entre les quals hi havia la celebrada el 2 de febrer passat, amb motiu de la Jornada de la Vida Consagrada.

Tota la trobada va respirar un ambient de proximitat, de comunió i de comunicació entre els religiosos i religioses que van participar-hi. (C.C.)

Els diaques de la província eclesiàstica celebren el seu encontre anual

TERRASSA.— Amb motiu de la festa de Sant Fructuós, Sant Auguri i Sant Eulogi, el 21 de gener passat es va celebrar a Terrassa la trobada anual dels diaques de les diòcesis de Terrassa, Sant Feliu de Llobregat i Barcelona. La trobada va consistir en la participació en la celebració de l'Eucaristia, a les 8 del vespre a la catedral, i en un sopar posterior amb tots els diaques permanents, acompanyats de les seves esposes i també dels candidats que es preparen a les diverses diòcesis.

La missa va ser presidida per Mons. Josep Àngel Saiz, bisbe de Terrassa. Hi van participar prop de 30 diaques de les tres diòcesis. Hi van concelebrar Mn. Fidel Catalán, secretari general, canceller i rector de la parròquia; Mn. Josep Serra i Mn. Francesc Catarineu, membres de la Comissió Interdiocesana per al Diaconat Permanent, i Mn. Josep Pausas, arxiprest de Terrassa.

A l'homilia el bisbe va remarcar la importància d'aquest orde a partir dels comentaris sobre la institució del diaconat en el llibre dels Fets dels Apòstols i de la seva recuperació amb el Concili Vaticà II. Va subratllar el sentit de la triple missió que l'Església els encomana: el servei de la Paraula, el servei de l'Altar i el servei de la Caritat. Mons. Saiz va destacar la dedicació dels diaques en moltes activitats de les parròquies i de l'Església diocesana i va tenir paraules d'agraïment, especialment per a llurs famílies. El bisbe va insistir en la importància de les seves dones, que col·laboren amb ells i són de gran ajut, sobretot en la dedicació a la pròpia família, ja que faciliten d'aquesta manera el treball dels marits a l'Església.

Després de la missa, que va resultar correguda, va tenir lloc el sopar. Com a colofó, es va felicitar els diaques que celebraven l'aniversari de la seva ordenació i es van comentar aspectes diversos sobre les sessions i els cursos de formació preparats per la Comissió Interdiocesana. (C.C.)

Cloenda del VII centenari de l'església parroquial de Santa Agnès Malanyanes

SANTA AGNÈS DE MALANYANES.— El 21 de gener, a les 12 del matí, Mons. Josep Àngel Saiz va presidir la missa a la parròquia de Santa Agnès de Malanyanes amb motiu de la solemne cloenda del VII centenari de l'actual temple parroquial. Van concelebrar l'eucaristia Mn. Albert Torrens, rector de la parròquia, Mn. Josep Mariné, antic rector, i Mn. Manuel Coronado, secretari del bisbe. Mons. Saiz va aprofitar l'homilia per fer «una acció de gràcies a Déu i als avantpassats que han celebrat la fe en aquest temple i gràcies als quals s'hi ha mantingut». També va convidar a viure el present amb intensitat, amb esperit testimonial i martirial, seguint l'exemple de santa Agnès. Finalment va demanar posar la confiança de cara al futur en Déu i en

El bisbe Saiz va descobrir la placa del VII centenari.

l'Església, tot vetllant de manera especial perquè el tresor de la fe es transmeti als infants i joves. Després de la celebració, el bisbe, acompanyat del l'alcade del municipi, va descobrir el monument en record de l'esdeveniment. Un dinar de germanor va tancar els actes. (C.C.)

Claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 887 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.es
www.claret.es

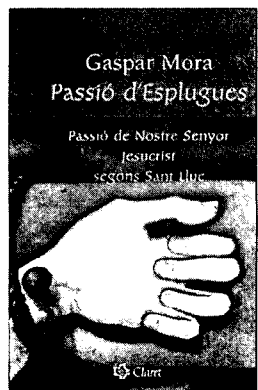
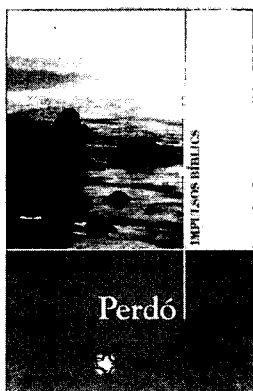
Impulsos bíblicos: Perdó

Edició a cura d'Ignasi Ricart

La bona acollida que han tingut els llibrets de la col·lecció *Impulsos bíblicos* (*Amor, Agraïment, Consol, Encoratjament i Pau*) ha portat a fer aquest nou recull per a viure i compartir el Perdó.

Es tracta de citacions bíbliques acompanyades de fotografies que ajuden a interioritzar els textos.

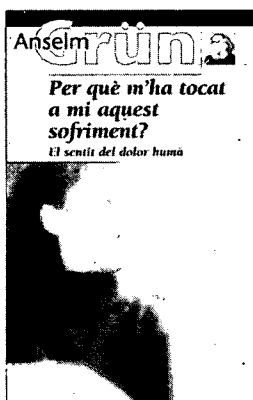
Col. *Impulsos bíblicos*. 20 pàg.

Gaspar Mora Passió d'Esplugues

Malgrat la seva extensió reduïda, aquest text ens acompanya en la comprensió de cada passatge i de cada frase de l'Evangeli, i per la bellesa i la profunditat dels seus pensaments ens ajuda a descobrir l'experiència inefable de Jesús, l'Home Fill de Déu, en el misteri de la Creu.

Col. El Bri, 49. 64 pàg.

Anselm Grün

Per què m'ha tocat a mi aquest sofriment?

El sentit del dolor humà

«¿Per què a mi?» Aquesta pregunta és la que es formulen les persones quan se confronten amb la malaltia, la mort o també amb catàstrofes naturals. Però també el patiment de cada dia, així com el fracàs de relacions o la pèrdua del treball, fa que molta gent es desesperi en front d'aquesta pregunta.

Col. Gresol, 11. 160 pàg.

Solsona

Jornada mariana al santuari de Fàtima de Tàrraga

■ Mons. Jaume Traserra va presentar la seva carta pastoral, «Mare admirable»

TÀRREGA.— El dissabte dia 27 de gener, va tenir lloc al santuari de Fàtima, de la ciutat de Tàrraga, una jornada de formació dedicada a la Mare de Déu i organitzada per les delegacions del bisbat de Solsona. A la jornada, presidida per Mons. Jaume Traserra, van assistir unes setanta persones de diferents parròquies del bisbat, així com també els alumnes de l'Escola d'Agents de Pastoral.

Per començar, després d'haver resat les laudes, va tenir lloc una interessant ponència de Joan Güell, delegat de Pastoral Familiar, sobre *Les aparicions i el missatge de la Mare de Déu de Fàtima*. Güell va explicar detalladament com van ser els encontres que van tenir els tres pastorets amb la Mare de Déu i quins van ser els missatges que ella els va transme-

Mons. Jaume Traserra va dirigir un dels tallers.

tre. Tot seguit, Mn. Joan Carreres, rector del santuari de Fàtima, va fer la presentació de l'Any Jubilar que s'ha concedit al santuari amb motiu del seu 50è aniversari. Així mateix, aquesta presentació va anar acompanyada d'un DVD en el qual es va

parlar de la història de la Mare de Déu de Fàtima i de com va arribar al bisbat de Solsona.

A la una del migdia es va celebrar al mateix santuari l'Eucaristia, presidida pel bisbe i concelebrada pel vicari general i

per altres capellans assistents a la trobada. En acabar l'Eucaristia, tots plegats es van dirigir al Col·legi Sant Josep, on, després de dinar, va prosseguir la jornada.

Mons. Jaume Traserra va presentar la seva carta pastoral, *Mare admirable*, dedicada a la Mare de Déu i amb una menció especial a la Mare de Déu de Fàtima.

Tot seguit, es van organitzar tres tallers dedicats a la Mare de Déu i cadascun dels assistents va poder escollir el taller que més li va interessar. Els tallers van ser: *La Mare de Déu en els evangelis*, a càrrec del bisbe; *La Mare de Déu en l'art*, a càrrec de Mn. Joaquim Calderé i Mn. Xavier Romero; i *Les aparicions modernes de la Mare de Déu*, a càrrec de Mn. Xavier Novell.

Ja per finalitzar la jornada es van resar les vespres i tots es van acomiadar amb la convicció d'haver viscut un dia ple de joia dedicat a la Mare de Déu.

Ramon Estany

Funeral per la Gna. Lourdes, de la Companyia de Maria

SOLSONA.— El divendres 26 de gener, va tenir lloc el funeral per la Gna. Lourdes Anglerill, religiosa de la Companyia de Maria que durant molts anys havia estat mestra de centenars de solsonins. Recordada i apreciada per diverses generacions d'escolars, la mare Lourdes, com es coneixia, va rebre el darrer comiat acompanyada de familiars, germanes de la congregació i solsonins i solsonines. La missa funeral, presidida pel bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserra, va ser concelebrada per deu capellans, entre ells un nebot de la Gna. Lourdes, Mn. Ramon Anglerill, de Gósol.

En l'homilia, el bisbe Jaume va recordar un document del Sant Pare en què es deia que la vida religiosa és una epifania de l'amor de Déu, fet que «val també per les germanes que formen part per la seva vida consagrada d'aquest orde religiós fundat per Lestonnac».

De la Gna. Lourdes, el bisbe va recordar que «va saber mostrar el rostre de Déu als infants», en aquesta escola i en aquesta

ciutat, alhora que aquest amor de Déu present en la seva vida «es tornava testimoni». El bisbe Jaume va voler destacar que la vida religiosa no és un oasi tancat sobre si mateix, i com deia Pau VI, la casa religiosa hauria de ser de vidre, perquè tothom que passés pel carrer i mirés a dins veiés com es viu la fraternitat, el servei, la tolerància, l'ajuda mútua, el perdó i l'amor.

No es va estar el bisbe de Solsona d'agraciar a les germanes «la seva fidelitat, la seva vida austera, dedicada en aquest cas a l'ensenyament». Ja finalitzant l'homilia, el bisbe va expressar la seguretat que el Senyor mirarà amb bondat els anys de la nostra vida, «mirarà el que la Gna. Lourdes presentarà al Senyor: una vida dedicada a parlar del Senyor amb paraules senzilles per als nens. Aquesta ha estat l'obra de la Gna. Lourdes». El bisbe de Solsona va tenir un darrer record per les germanes que la van acompanyar en els darrers moments, i les va exhortar a ser «una epifania de l'amor de Déu, avui

La Gna. Lourdes va morir el 25 de gener.

El bisbe Traserra va presidir la missa funeral.

encara, entre nosaltres».

La Gna. Lourdes Anglerill Pons, religiosa de la Companyia de Maria, va morir el dia 25 de gener després de 61 anys de vida religiosa. Nascuda a Olvan, bisbat de Solsona, el dia 28 d'abril del 1921, era filla del Domingo Anglerill i de Maria Pons. Va viure a la Casa Farreras de

Gironella. Va entrar a la vida religiosa l'any 1943, i va fer els últims vots el 15 de novembre del 1948 a l'orde de la Companyia de Maria de Solsona.

Fins a la seva jubilació va exercir de mestra de pàrvuls. Els primers anys solament de nens i els últims, nens i nenes, ja que es va establir la coeducació. Tenia un gran do per portar els petits, i en aquell temps en què les classes eren nombroses, dominava molt bé la situació. Els alumnes la recordaven amb tant d'afecte que quan la veien pel carrer, ara ja de gran, sempre la saludaven, i ella en recordava els noms, malgrat que ja eren uns homes fets.

També durant molt temps va ser ajudant de sagristana; era molt delicada en aquest servei. Tenia molta devoció a l'Eucaristia i a la Mare de Déu. Ja jubilada, la veïem moltes estones al cor de l'església pregant per tots. Molt estimada per la seva família; actualment pels seus nebots, els quals li tenien molt afecte i la visitaven sovint.

La comunitat sempre la recordarà com una religiosa prudent, delicada, austera i molt sofrida en les diverses malalties que va suportar al llarg de la vida. Sempre somrient, s'interessava per tothom i agraià l'ajuda que se li donava. (R.E.)

LLEIDA

El Col·legi Maristes Montserrat celebra el Dia Escolar de la Pau

LLEIDA.— El Col·legi Maristes Montserrat de Lleida va celebrar el Dia Escolar de la Pau el matí del dimarts 30 de gener. Tots els alumnes i professorat, 1.400 persones, van formar un trèvol de tres cors al pavelló poliesportiu. Aquest gegantí mural humà volia posar esperança en un món sovintejat per notícies de dolor, violència, trets, bombes... Per això l'acte es va iniciar amb una pregària per totes les persones i les nacions mancades de pau. Després, cada classe va enviar una carta de denúncia d'alguna situació d'injustícia que s'esdevé al nostre món: violència de gènere, explotació infantil, nens soldats... Tots els casos denunciats es van treballar a l'aula i són accions perseguides per l'ONG Amnistia Internacional. Les cartes s'enviaran a les ambaixades i governs dels països on es cometen casos en contra dels drets humans. L'acte col·lectiu, preparat pels alumnes de batxillerat, es va acabar cantant tots junts la cançó *Pau*, del grup dels Pets. (Equip de Pastoral del Col·legi Maristes Montserrat)

Les cartes s'enviaran a les ambaixades i governs del món.

Aplec de l'Esperit (3)

L'Aplec de l'Esperit a Tarragona, ara!

Pels qui fa temps que no sabeu res del preaplec és bo comunicar-vos que està a disposició dels animadors i responsables de grup el material previ de l'Aplec de l'Esperit amb suport paper, que podeu trobar a les delegacions de Pastoral de Joventut de cada bisbat. També el podeu descarregar de la web www.aplec-esperit07.cat o de www.jovesij.com.

Recordeu que aquest material va ser presentat com a «biblioteca», com a conjunt de recursos multidisciplinaris. Quatre eixos bàsics: persona, societat, Església, evangelització, amb els seus subtemes respectius que parteixen del tast, una primera sessió, també d'una activitat de presentació per parlar del tema i que demana la identificació del participant, explicació sobre el tema, text evangèlic, text complementari, text del Magisteri, dibuix-vinyeta, cançó, experiència, referències (web i bibliografia). Recordeu que podeu treballar-lo en grup, personalment o en grup a la web. És molt important, si voleu, concretar conclusions, opinions i propostes tot comunicant-les als fòrums de debat a www.jovesij.com.

Una nova proposta és el CD de música *Marcats per l'Esperit*, del grup Canta la teva fe, de l'arquebisbat de Tarragona. Són tretze pistes de temàtica pasqual,

Portada del CD.

bàsicament. Algunes de les cançons són del recorregut diocesà dels darrers anys a les trobades de confirmats, de l'ESO, trobades diocesanes de joves, de Pastoral Vocacional... però la majoria són de nova composició. Aquest CD és un recurs pastoral, parteix d'un material de preparació remota de l'Aplec. Aquestes cançons tenen unes catequesis que podeu trobar penjades en format PDF a www.aplecesperit07.cat, i que, en suport paper, podreu aconseguir el 3 de març a la jornada d'ani-

madors a Tarragona o a les delegacions diocesanes de Pastoral de Joventut. Els temes d'aquest CD també tindran el seu moment el dia de l'Aplec a Tarragona. Per aconseguir el CD de música ho podeu fer a la Delegació de Joventut respectiva, a la Llibreria Claret o a la web de l'Aplec (fent-vos càrrec del cost d'enviament). L'aportació a l'Aplec d'aquest recurs és de 5 euros.

Estem avançant en el tema del voluntariat. Un equip dels bons s'ha proposat aconseguir la màxima disposició per part d'alguns joves perquè el dia de l'Aplec sigui una autèntica festa!

Un últim recordatori, aquest per a animadors, responsables de Pastoral de Joventut d'àmbit parroquial, arxiprestal, diocesà, de moviments, equips de pastoral de l'escola cristiana, animadors de la fe, consiliaris: a www.aplec-esperit07.cat podeu trobar la informació sobre la jornada d'animadors del 3 de març, també des de les diverses delegacions us podran ajudar. Sempre us queda la consulta directa a info@aplecesperit07.org.

Us recordem que, per qüestions pràctiques, es fa molt necessària la inscripció

Quatre eixos d'actuació

- **Persona, Qui sóc jo?:** la imatge d'un mateix; les relacions (afectivitat, barreres i conflictes); espiritualitat, i fe (experiències i trobada amb el Déu de Jesús).
- **Social, Què hi pinten els altres?:** justícia: immigració, xenofòbia; pau; Tercer Món (ONG i missions); Quart Món, Càritas, i ecologia - consumisme i sostenibilitat.
- **Evangelització, Què els apor- to?:** associacionisme; diàleg obert; participació crítica i constructiva; estudis, i treball.
- **Església, Com ho visc?:** diversitat i comunió; celebrem?; credibilitat, i opcions.

per al dinar, l'organització de grups, fotocòpies... gràcies.

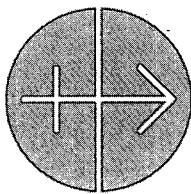
Josep Masdéu i Aymamí

Secretari general del SIJ i delegat diocesà de Pastoral de Joventut de l'arquebisbat de Tarragona

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

¿Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est subsisteixen gràcies als estipendis de les Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu

Filial: c/ Lluís Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763

BSCH - CCC: 0049-1806-91-2110636317

E-mail: ain@ain-es.org / www.ain-es.org

«Podeu ajudar-los encarregant-los misses amb el mateix estipendi que a la vostra diòcesi. Ells les celebraran amb molt de gust per les VOSTRES INTENCIONS»

* Vull que se celebrin..... MISSES per les intencions següents:.....

* Envio..... € com a DONATIU

Nom i Cognoms:.....

Carrer i número:.....

C. Postal i Ciutat:.....

La Federació Catalana de l'Esplai compleix 10 anys

■ La Fundació Catalana de l'Esplai, a la qual pertany la Federació, va convocar la primera Jornada Esplai i Municipi

Aprofitant la Jornada Esplai i Municipi celebrada el 2 de febrer passat amb motiu de la proximitat de les eleccions municipals, la Federació Catalana de l'Esplai va celebrar els 10 anys d'existència en el si de la Fundació Catalana de l'Esplai. La Federació agrupa

111 esplais, 12.800 infants i 1.457 monitors i monitores, majoritàriament voluntaris. La jornada va consistir en una trobada per compartir i analitzar les experiències d'èxit que es produeixen en els diferents municipis i debatre les propostes de política local en aquest àmbit.

El 2 de febrer passat es va celebrar el desè aniversari de la Federació Catalana de l'Esplai, l'entitat que reuneix en l'actualitat 111 esplais de 17 comarques de Catalunya, 12.800 infants i joves i 1.457 monitors i monitores.

L'acte central va ser un sopar celebrat divendres a La Farga de l'Hospitalet, en el qual van participar més de 300 persones i representants de la Generalitat, la Diputació de Barcelona i de 13 ajuntaments catalans.

El sopar va posar punt final a la Jornada Esplai i Municipi durant la qual la Fundació Catalana de l'Esplai va presentar vuit propostes concretes per potenciar, en els quatre anys propers, l'educació en el lleure i donar resposta a quatre qüestions que afecten la vida quotidiana dels ciutadans: el fenomen de la immigració; els problemes que afecten els adolescents de barris determinats; les dificultats que tenen les famílies per poder conciliar vida laboral, familiar i personal i, finalment, les dificultats d'accés a les activitats educatives de lleure per part de les famílies amb menys recursos.

La jornada, convocada amb motiu de les properes eleccions municipals del mes de maig de les quals sortiran les polítiques i els governs locals fins al 2011, es va fer amb l'objectiu de compartir i analitzar les experiències d'èxit que es produeixen en els diferents municipis pel que fa al món del lleure i per promoure la reflexió i plantejar propostes.

La Fundació va convidar a la Jornada responsables tècnics i polítics dels ajuntaments, responsables dels centres d'esplai i de projectes de lleure d'àmbit local, responsables dels moviments de lleure de Catalunya, representants dels diversos agents de la comunitat educativa del país

Participants en la primera Jornada Esplai i Municipi el 2 de febrer passat.

i responsables de política municipal i d'educació dels partits polítics. Des de la Fundació i la Federació es considera que en els darrers anys s'han produït tres coses que posen de manifest la importància política, social i educativa del temps de lleure: en primer lloc, l'Estatut, a l'article 44,3, diu que els poders públics hauran de facilitar i promoure l'accés dels infants i els joves a les activitats d'educació en el lleure.

En segon lloc, el Pacte Nacional per l'Educació, situa amb dos elements claus en l'educació la corresponsabilitat i l'entorn, i concreta, en el capítol de famílies i educació, una sèrie de propostes i acords per possibilitar l'accés de la majoria dels infants a un conjunt d'activitats i serveis més enllà de l'horari lectiu. Finalment, la feina preparatòria de la futura Llei de la Infància, situa l'educació en el lleure com un dret dels infants.

La Federació va néixer formalment el

1996 però l'entitat va recollir la feina de molts esplais que tenen més de 30 anys d'història, com el Club Infantil i Juvenil de Bellvitge, a l'Hospitalet, «un dels centres pioners en els anys setanta en l'educació en el temps lliure tal com s'entén avui», afirma Alfonso del Valle, del gabinet de comunicació de l'entitat.

Per formar part de la Federació només s'exigeix ser una entitat sense ànim de lucre que es dediqui a l'educació en el temps lliure de nens, nenes i joves. Formar part de la Federació permet als esplais integrar-se en un projecte de més envergadura, d'abast català, participar en els programes pedagògics que impulsa la Federació cada any, beneficiar-se de la xarxa de cases de colònies, aules de natura i campaments que la Federació té per tot Catalunya, a més de formar part d'una entitat de segon nivell que té més força a l'hora de fer presents els interessos de les seves entitats associa-

des davant de les administracions i altres entitats.

Una entitat de moltes entitats

A part de la Federació, formen part de la Fundació Catalana de l'Esplai, quatre entitats més. En primer lloc, l'Associació Catalana de Cases de Colònies que gestiona 11 cases de colònies i 9 terrenys d'acampada al mateix temps que desenvolupa una tasca d'educació ambiental i de conservació i protecció de la naturalesa. En segon lloc, el Centre d'Estudis de l'Esplai és l'entitat de la Fundació dedicada a la formació i producció de materials a l'entorn de l'educació en el lleure, l'educació ambiental i la gestió associativa amb la voluntat de qualificar i professionalitzar aquests sectors. En tercer lloc, Serveis d'Esplai és una associació sense ànim de lucre orientada a atendre les demandes de les famílies i de la comunitat educativa i del lleure dels infants i joves. Ofereix casals d'estiu, menjadors escolars, suport escolar per a la integració, activitats extraescolars i colònies. I per últim, el Suport Associatiu és l'entitat de la Fundació dedicada a oferir formació, serveis, instruments i assessorament per a la gestió associativa. Ofereix a les entitats sense ànim de lucre suport informàtic, jurídic, laboral, de gestió i econòmic tant a través de les consultes telefòniques com de materials específics.

A més, enguany s'inaugurarà el Centre Esplai el mes de maig proper, concretament, el cap de setmana del 5 i 6 de maig. L'equipament situat al barri de Sant Cosme del Prat de Llobregat i que a part d'albergar les oficines de l'entitat, serà un alberg de joventut amb més de 300 places, tindrà aules d'educació ambiental i espais per a la formació i dinamització de la vida associativa.

Consuelo Chaves

**Federació
Catalana
de l'Esplai**

CENTRE ESPLAI
C/ RIU ANOIA, 42-54.
08820. EL PRAT DE LLOBREGAT
TEL. 934 747 474
FAX 934 747 475
WWW.ESPLAI.ORG

Generalitat de Catalunya
Departament
de Benestar i Família

xarxanet.org
XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Espai obert i
compartit

Treball en xarxa,
punt de trobada

Gran porta d'entrada
als àmbits associatius

Informació,
coneixements,
reflexió...

Persones
i entitats

Per a més informació

012 atenció
ciutadana

www.voluntariat.org

La veu del metge

com cuidar el cuidador? (12)

Els sentits i el món

Des de l'educació escolar, sabem que el cervell és l'estructura física que conté les cèl·lules processadores de la nostra intel·ligència, conducta i emocions. Les persones que han patit un traumatisme cerebral, un tumor o han pres un excés d'alcohol coneixen per experiència que això sembla que és així.

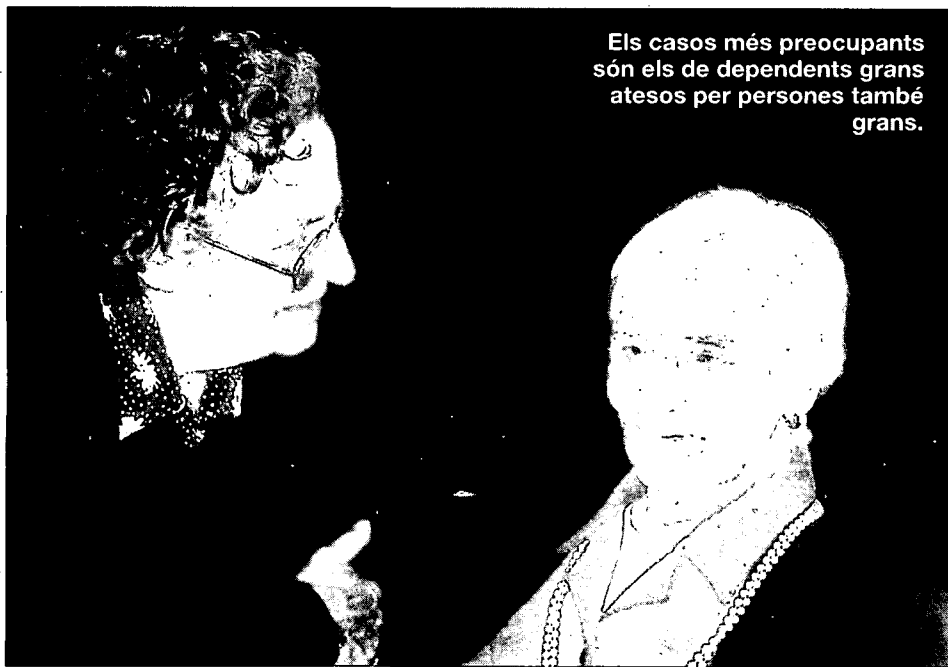
Però el cervell necessita rebre la informació del món exterior. Per això disposa d'enllaços amb els sensors o sentits. Els sentits són òrgans especialitzats de rebre un aspecte de la realitat. Uns detecten les vibracions sonores o les ones lluminoses dins d'un rang concret de freqüències. Uns altres detecten les sensacions del tacte i de la dermopressió. L'olfacte i el gust duen a terme anàlisis immediates de substàncies químiques en l'aire que respirem o en els aliments que ingerim. Fruit del processament madur de totes aquestes informacions, el cervell —tancat, en la obscuritat, dins del crani— es fa una idea del món proper i llunyà. En depèn la supervivència.

Les sensacions en la dependència

Moltes són les formes de dependència i moltes afecten els sentits. Si un cervell està incompletament informat sobre el seu entorn, prendrà decisions incompletes. Si, a més, les informacions estan distorsionades —i no se n'adona—, viurà com a certes coses que no ho són pas. A vegades semblaran fantasies, en altres ocasions seran al·lucinacions. Aquests canvis sensorials poden tenir un impacte enorme sobre l'estil de vida, els problemes amb la comunicació amb els altres, el plaer a l'hora de realitzar les activitats i les interaccions socials. Els canvis sensorials poden contribuir al fet que la persona experimenti una sensació d'aïllament.

Augment del «lindar»

Els sentits d'una persona necessiten una quantitat mínima d'estimulació abans que es percebi una sensació que s'anomena *lindar*. En l'envelliment augmenta aquest lindar i la quantitat d'informació

Els casos més preocupants són els de dependents grans atesos per persones també grans.

sensorial necessària per adonar-se de la sensació és més gran. Així, cal més llum per veure, més so per escoltar, més pressió, més gust i més olor per sentir.

L'audició

En dependències amb edat, el timpà esdevé més gros i els petits ossos de l'orella interna, més rígids; per això, l'audició pot esdevenir menor per als sons de freqüència alta (aguts) i s'anomena *presbiacusia*. A més, es produeixen canvis en la capacitat per «traduir» els sons en informació significativa: hi senten però no ho entenen. Cal no oblidar que els taps de cera poden simular una sordera que es guareix amb un rentat mèdic!

La visió

Els ulls envellits produeixen menys llàgrimes i la seva resecció pot ser molt incòmoda. La pupil·la pot ser més lenta per canviar de mida en resposta a l'obscuritat o la llum brillant, per la qual cosa la resplendor d'interiors —com la d'un pis lluent en un saló il·luminat pel sol— pot dificultar la mobilitat i facilitar les caigudes.

des. Amb l'edat, és més difícil diferenciar blaus i verds entre si que diferenciar vermells i grocs, per la qual cosa l'ús de colors grocs, taronges i vermells poden indicar més bé on són les coses i fer més fàcils les activitats diàries.

Una llum vermella a les cambres més fosques (rebedor o bany) fa més fàcil la visió, ja que la llum vermella produeix menys brillantor que una llum blanca normal. És freqüent la reducció de la visió perifèrica del camp visual, que pot limitar la comunicació amb persones que s'asseuen al seu costat perquè no les poden veure bé o no les veuen del tot i també que, per la mateixa causa, aboqui els aliments i les begudes.

Olfacte

La part més gran del gust dels aliments ve realment de la seva olor. L'olfacte permet detectar perills, com ara aliments en mal estat, gas natural i fum. Poder sentir un àpat deliciós o una aroma que provoqui plaer pot millorar la interacció social i el gaudi de la vida. Aquestes mancances de forma continuada poden enterbolir el caràcter.

Gust

En cas de perdre la sensibilitat gustativa per l'edat, generalment es perden pri-

mer els gustos: salat i dolç, i després, els gustos amarg i àcid. Potser per això a vegades demanen més sal o sucre a la dieta. Amb l'envelliment, la boca produeix menys saliva, la qual cosa provoca resecció i això dificulta la deglució.

Tacte, vibració i dolor

En les dependències amb envelliment, la persona pot presentar una alteració en les sensacions de dolor, vibració, fred, calor, pressió i contacte; així com tenir canvis en la percepció de músculs, tendons, articulacions i òrgans interns. Això produeix, per exemple, que triguin més a consultar el metge pel dolor d'una apendicitis o que no s'adonin de la formació d'una úlcera i que presentin problemes quan caminen com a conseqüència de la reducció de la capacitat per percebre la posició del cos en relació amb el terra. Alguns medicaments i malalties cròniques de la vellesa (diabetis) encara alteren més la sensibilitat fins a fer-la més anestèsica.

Pel que fa a la disminució en la sensibilitat tèrmica, la persona té el risc de lesions per cremades amb aigua calenta durant el bany. El tacte fi pot disminuir, però també pot augmentar com a conseqüència de l'aprimament de la pell.

Aïllament i dependència

Hem descrit unes pinzellades sobre el problema individual de les alteracions sensitives per edat en una persona dependent atesa per una altra. Però el problema social greu són els casos de dependents grans atesos per les seves parelles, també «cada vegada més grans» i que ja presenten forts trastorns de percepció sensorial, afegits a les xacres de la seva història mèdica. En la seva «illa», tots dos s'ajuden desesperadament com poden i es creen vincles complexos de dependència, ajuda i culpabilitat: l'un perquè no pot fer més i l'altre per no poder fer gairebé res. Institucions i religioses han estat, des de sempre, al servei d'aquests patiments. Noves lleis amb nous recursos obren l'esperança que en un futur pròxim sigui il·legal que visquin aïllament i dependència.

Dr. Ferran L. Tognetta

(22324fta@comb.es)

Membre del consell consultiu de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears

La bona notícia...

L'abolició del deute extern

El deute extern són els diners que els països del Sud deuen als bancs, als països del Nord, al Fons Monetari Internacional i al Banc Mundial com a conseqüència dels préstecs que els seus governs van rebre en el passat i als quals no han pogut encara fer front. Avui dia, el deute extern continua sent una de les demostracions més flagrants que l'existència del tercer món no s'entén sense les decisions del primer.

A l'Estat espanyol hi ha diverses organitzacions que examinen de prop aquesta qüestió, que encara és lluny de resoldre's. Entre elles, n'hi ha algunes de vinculades a l'Església catòlica, com ara Càritas, Intermón Oxfam, Mans Unides, Confer o Justícia i Pau. Aquestes institucions van recollir fa temps signatures a favor de la condonació del deute extern que van ser lliurades al Congrés dels Diputats. Es demana al Govern espanyol que condoni la totalitat del deute exterior que els països pobres tenen amb Espanya. Una iniciativa que tant de bo s'aconsegueixi; seria una bona notícia.

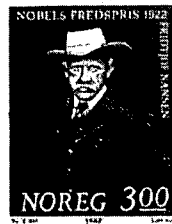
Francesc Gamissans

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Fridtjof Nansen, naturalista

Noruega va emetre el 1982 aquest segell amb motiu de 60è aniversari de la concessió del premi Nobel de la Pau, el 1922, al naturalista, explorador i científic noruec Fridtjof Nansen. Nascut el 1861 a Store-Fron, va travessar Groenlàndia d'est a oest el 1888. Va ser professor de zoologia i oceanografia a la Universitat d'Oslo. El 1905 va ser nomenat primer ministre plenipotenciari de la Noruega independent. A partir del 1920 i fins a la seva mort va servir com a delegat de la Societat de Nacions, que el va nomenar alt comissari per a la repatriació de presoners de guerra per als refugiats russos i per als refugiats en general. Nansen va morir a Lysaker el 1930.

cultura

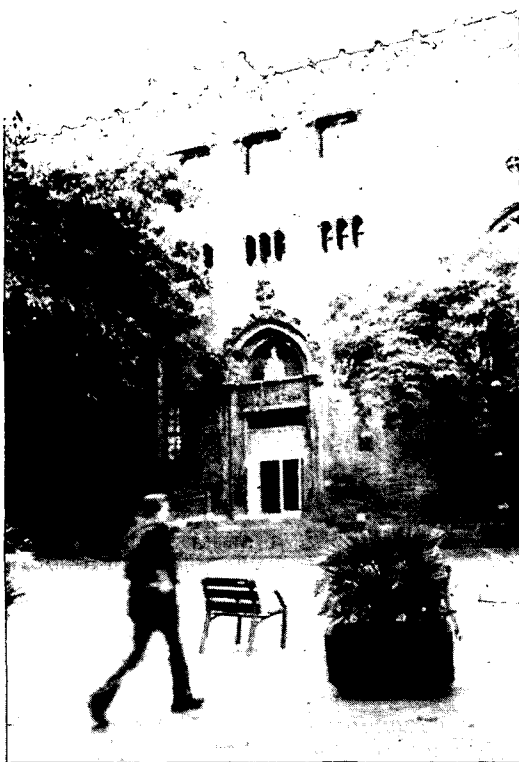
S'inicia la restauració de l'antic monestir de Sant Pere de les Puel·les

■ En aquesta primera fase es rehabilitaran les terrasses i les teulades

BARCELONA.— L'1 de febrer passat va començar la primera fase de la restauració de l'antic monestir de Sant Pere de les Puel·les, enclavat al cor de Ciutat Vella, al voltant del qual es va anar formant el barri que en pren el nom. Els treballs ja han comportat l'aparició d'unes rellevants troballes arqueològiques.

L'edifici presenta un bon estat estructural, però amb grans mostres de patologies produïdes per les constants filtracions d'aigua que es produeixen com a conseqüència del mal estat en què es troben les diferents cobertes, planes i inclinades, de l'edifici, i tot el seu sistema de sanejament, així com el deteriorament dels revestiments d'algunes de les parets perimetrals. Aquestes mostres es poden observar tant en els paraments verticals com en les cúpules.

En aquesta primera fase de restauració cal actuar de manera urgent sobre les cobertes planes de l'edifici i en els seus paraments verticals. Cal substituir tot el paviment, incloent-hi una impermeabilització, i refer els pendents. En els paraments cal procedir a una substitució del revestiment, dels minvells i dels coronaments, previ repicat i arrencada dels existents.

Façana del temple.

Troballes arqueològiques

L'actuació que va començar l'1 de febrer ha començat a donar ja els seus primers fruits. Les cales realitzades als terrats sobre la cúpula central del segle XII, amb la intenció d'estudiar-ne i recuperar-ne l'estat original, han deixat al descobert el que podria ser la base de pedra de l'antic Campanar dels Ocells del segle XII. Una empresa d'investigació, en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya, està realitzant els estudis pertinents per tal d'arribar a la datació exacta i catalogació d'aquestes troballes.

Les obres de restauració, encarregades pel rector de la parròquia, Mn. Josep Maria Martí i López, amb el suport de la Delegació de Patrimoni Històric de l'arquebisbat de Barcelona, s'han iniciat sota la direcció de l'equip d'arquitectes format per Ricard Lobo, principal restaurador de les esglésies romàniques del Pirineu català, així com del gabinet Miralles-Tagliabue, conegut per la recent recuperació del mercat de Santa Caterina, també a Ciutat Vella.

Per a l'execució material de les obres, la parròquia i l'arquebisbat de Barcelona han signat un conveni de col·laboració amb la Generalitat de Catalunya mitjançant el qual durant el període 2007-2010, aquesta aportarà el 50% del total de les obres a realitzar. Per a aquesta primera fase, l'aportació de la Generalitat de Catalunya ascendeix a 30.000 euros. Tant l'arquebisbat de Barcelona com la matei-

xa parròquia cerquen els patrocinadors i col·laboradors necessaris per aconseguir la resta de l'import.

Aquestes obres són només el primer pas de tot el procés que ha de portar a la restauració integral de l'antic monestir de Sant Pere de les Puel·les, que ha començat per la recuperació i restauració de terrasses i teulades per tal d'assegurar la viabilitat i la conservació de l'interior de l'edifici en actuacions posteriors.

Una mica d'història

El monestir de Sant Pere de les Puel·les, fundat a Barcelona pel comte Sunyer durant la primera meitat del segle X, subsisteix encara avui al pas del temps com a parròquia. La comunitat benedictina el va habitar fins al 1879, quan una permuta de terrenys la va portar a la seva ubicació actual, al carrer Anglès de Sarrià, i a la plaça de Sant Pere va quedar només la parròquia. La primera documentació que es conserva és l'acta de consagració de la seva església, de l'any 945, feta pel bisbe de Barcelona Guilard a petició del comte Sunyer, la seva esposa Riquilda i l'abadessa Adelaida.

Del conjunt monàstic de Sant Pere de les Puel·les avui només es conserva la seva església, totalment transformada en la restauració posterior a l'incendi del 1909, mentre que la resta de les estructures monacals han estat destruïdes o refor-

mades, després que el 1835 el monestir va ser destinat a presidi i el 1873 fos enderrocat el claustre i també part de les dependències que encara es conservaven.

L'església, en la seva forma original, era un edifici de planta de creu grega formada per quatre cossos rectangulars iguals que convergien en un espai central, de planta quadrada. Aquest espai estava definit per quatre grans arcs, lleugerament peraltats, suportats per columnes monolítiques i cobert amb una cúpula, de base octagonal sobre trompes, mentre que els braços de la creu eren coberts amb voltes de canó, de perfil semicircular.

A l'angle nord-est de l'església es va situar un cos d'edifici, de planta quadrada, encaixat entre els braços nord i est de la creu que formen les naus, cobert amb volta per arista, que arrenca de quatre impostes esculpides que Puig i Cadafalch ja va considerar que podrien correspondre, amb tota probabilitat, a l'atri de l'església de Sant Sadurní, que havia precedit

la construcció de l'església de Sant Pere. L'església de Sant Pere se situa en el context de l'arquitectura catalana de la fi del segle X i del començament del segle XI, dins de l'òrbita d'una tradició postcarolíngia.

A l'interior del temple de Sant Pere es conserven encastats a cada costat del portal d'entrada a la capella del Santíssim sengles relleus amb una creu patent, dels braços de cadascuna de les quals pengen lletres del crismó, alfa i omega, en una d'elles amb l'ordre invertit. Tots dos relleus es trobaven reaprofitats en el campanar del segle XII, conegut com la torre dels Ocells, d'on van ser recuperats en ser enderrocat per les obres de remodelatge. Les peces són de difícil filiació estilística i cronològica, si bé cal atribuir-les a l'època visigòtica o preromànica.

David Fornieles

Coordinador parroquial de Sant Pere de les Puel·les

LES RECETES DE

JOAN
Villaró

El tetrabric

Tots els supermercats i les botigues del barri acostumen a tenir les prestatgeries plenes de productes envasats en tetrabric. Hi ha de tot: suc, llet, tomàquet triturat i, fins i tot, vi. Sóc un gran amant d'aquests recipients, ja que són higiènics, pràctics i molt còmodes de guardar a la nevera i, a més, són de material reciclable. Abans, quan jo era ajudant de cuina, aquests envasos no existien, però la majoria d'aliments també eren més naturals.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

El diaconat permanent vist amb ulls de dona

■ Montserrat Martínez presenta el seu llibre «Matrimoni i diaconat en l'Església de comunió»

BARCELONA.— Un ambient de proximitat i de complicitat es va fer present el 25 de gener a la Llibreria Claret de Barcelona. Amics i familiars van voler acompanyar Montserrat Martínez Deschamps en la presentació del seu llibre i, amb el seu suport, van dotar l'acte d'una gran familiaritat. Perquè així com *Matrimoni i diaconat en l'Església de comunió* (ed. Claret)

pretén ser una reflexió teològica, no és menys cert que el llibre és fruit d'una experiència viscuda: la d'una dona que fa 25 anys que acompanya el seu marit en el camí del diaconat i que viu el ministeri com un enriquiment per al seu matrimoni i per a tota la família.

Fa 25 anys que el cardenal Narcís Jubany va ordenar diaca Aureli Ortín en una de les primeres ordenacions que es feien a l'arquebisbat de Barcelona d'ençà que el Concili Vaticà II havia restaurat el diaconat permanent. Aleshores com ara, Aureli Ortín va comptar amb l'acompanyament i la complicitat de la seva dona, Montserrat Martínez Deschamps, que assumia com a propi el compromís del seu marit. Fruit de la seva vivència personal de mare de família i d'esposa de diaca permanent, però també del seu interès per formar-se, és el llibre *Matrimoni i diaconat en l'Església de comunió*.

De fet, el llibre és fruit de la tesina que Montserrat Martínez, professora de Religió, va redactar per tal d'obtenir la llicenciatura en Ciències Religioses. Per això, una de les persones més satisfetes i esperançades en l'acte de presentació era Mn. Joan Torra, director de la tesina, que afirmava que *Matrimoni i diaconat en l'Església de comunió* «és un llibre per ser

La Llibreria Claret va acollir l'acte de presentació.

divulgar i per ser continuat, perquè el tema del diaca permanent encara ha de ser molt aprofundit». Passats quaranta anys del Concili Vaticà II i vint-i-cinc des que el diaconat permanent es va reinstaurar a

l'arquebisbat de Barcelona, «cal una reflexió i una valoració seriosa», va dir el director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic.

Mn. Joan Torra també va destacar que el llibre ofereix una visió femenina i no celibatària del tema, cosa molt important, perquè «malauradament la reflexió del ministeri sempre la fem des del punt de vista celibatari».

En la seva intervenció, Mn. Josep M. Rovira Belloso es va referir en un to d'humor al «drama optimista» viscut pels diaques, que han de compaginar el ministeri amb la seva vida familiar i de parella, i fins i tot de vegades amb el seu treball en

l'àmbit civil. «El llibre —va dir el teòleg— és un himne a com aquestes tasques s'exerceixen juntament amb la vida matrimonial i paternofamiliar.» Però certament que un dels aspectes que més va posar en relleu Mn. Rovira Belloso era la facilitat de l'autora de passar del nivell existencial al nivell de reflexió. Una facilitat que, tal com les paraules del teòleg deixaven entreveure, l'havia deixat fortament impressionat.

Sigui com sigui, Montserrat Martínez Deschamps va explicar que per a ella es tractava d'un exercici que flueix amb tota naturalitat. «La vida t'hi porta i en fas pregar d'una manera natural», deia Montserrat Martínez, que també va aprofitar per indicar que el llibre inclou un annex amb entrevistes a 67 esposes de diaques tant de Catalunya, com de l'Estat espanyol, de França i d'Itàlia, en què manifesten els punts positius i negatius de la seva experiència. Però l'autora va reconèixer que també hauria estat oportú incloure-hi una enquesta als fills, «perquè la repercussió del diaconat en els fills adolescents és un moment especialment delicat».

L'acte també va comptar amb la presentació del P. Pere Codina, director de la Llibreria Claret, i va acabar amb una Montserrat Martínez emocionada que donava gràcies a totes les persones que l'han ajudada a tirar endavant el llibre, a tots els matrimonis que ha conegut i amb els quals ha compartit experiències al llarg d'aquests anys, als seus fills i, molt especialment al seu marit. «Gràcies, Aureli, per aquest camí d'amor i de compromís junts», li va dir Montserrat Martínez en el que va esdevenir tota una declaració d'amor després de 37 anys de matrimoni.

Carme Munté

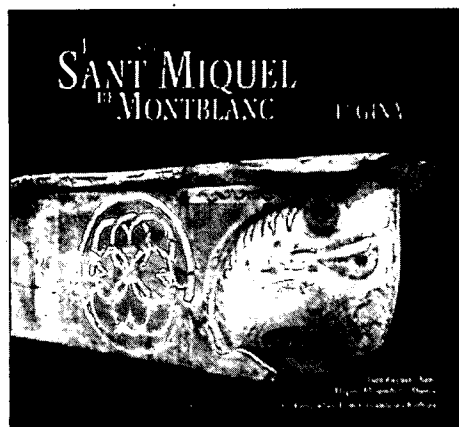
Publicat un llibre sobre l'església de Sant Miquel de Montblanc

MONTBLANC.— Recentment va tenir lloc la presentació del llibre *L'església de Sant Miquel de Montblanc i el seu teginat*, que es va dur a terme al mateix temple. La presentació del volum, de Cossetània Edicions, va anar a càrrec de Xavier Figueras, director de l'Escola de Conservació i Restauració. També hi van intervenir l'autor del llibre, Joan Fuguet, professor d'Història de l'esmentada escola, i Gener Alcàntara, autor de les fotografies que il·lustren el volum i, a la vegada, director de l'execució les obres de restauració del teginat de Sant Miquel.

L'església de Sant Miquel de Montblanc i el seu teginat és el vuitè volum de la col·lecció El Bagul, consta de 96 pàgines en color, amb 165 il·lustracions i es ven al

preu de quinze euros. La seva edició ha sorgit arran de la restauració del teginat de l'església de Sant Miquel de Montblanc, executada entre els anys 2001 i 2005 a càrrec de l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya.

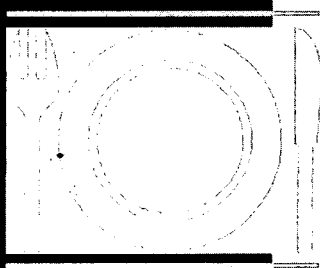
La gran quantitat de documentació que s'ha aplegat ha permès revisar els coneixements que es tenien sobre el sostre i el temple montblanquí. La presentació del llibre analitza la història i la construcció de l'edifici, i se centra en l'estudi del teginat i la seva rica iconografia amb la voluntat de donar a conèixer l'extraordinària decoració d'aquest embigat, segurament el més antic de Catalunya del seu gènere i un dels que es conserven més sencers. (J.B.)

Portada del llibre.

INGREDIENTS:

1 enciam
1 os de pernil
1 ceba
1 pastanaga
farina
llevat en pols
ou
maionesa i mostassa

PREPARACIÓ:

Agafeu un enciam i traieu-ne les fulles que no siguin comestibles. Bulliu-lo, juntament amb un os de pernil, una ceba i una pastanaga. Quan estigui al punt, deixeu-lo refredar i escorreu-lo bé. Amb les fulles, feu petites boletes com si fossin bunyols. A continuació, passeu-les per farina blanca barrejada amb dues cullerades de llevat i, després, per ou batut. Fregiu les boletes amb oli ben calent i acompanyeu-les amb maionesa perfumada amb una mica de mostassa.

Bunyols d'enciam

El Dr. Salvador Pié proposa la reforma de les estructures eclesials en la seva darrera obra

■ Ha presentat el llibre «Eclesiología. La sacramentalidad de la comunidad cristiana»

BARCELONA.— A casa seva, la Facultat de Teologia de Catalunya, el Dr. Salvador Pié va presentar el 25 de gener passat la seva nova obra: *Eclesiología. La sacramentalidad de la comunidad cristiana*, d'Ediciones Sígueme. Acompanyat i introduït pel seu amic el bisbe

Pere Tena i el seu editor, Mn. Eduard Ayuso, Salvador Pié va explicar la seva última obra, que pretén ser un tractat sobre l'Església. Hi exposa diverses propostes de reforma de les estructures de l'Església catòlica i reclama la recuperació de l'elesiologia del Concili Vaticà II.

res, sinó que el seu últim perquè és la unió íntima amb Déu i la unitat de tot el gènere humà; això és, la comunió entre la filiació de Déu en Crist i la fraternitat humana universal.» Pié presenta a les seves pàgines l'estructura triple de l'Església: el

signe més visible, que és l'Església com a societat; l'aspecte més intern, que és l'Església com a comunitat, i l'Església com a filiació i fraternitat. «Aquesta última és la més important», assegura.

Un altre dels punts més destacats de l'obra del teòleg és el plantejament de com hauria de ser el papat, partint del que és essencial, perquè pugui ser més ecumènic i amb un exercici col·legial en l'Església catòlica. Fins i tot proposa un estatut del papat: «El Codi del Dret Canònic preveu un estatut dels bisbes, sacerdots, laics i laiques, però cap del papat.

L'estatut del papat n'hauria de regular les actuacions diferenciant entre qüestions ordinàries i extraordinàries.»

D'altra banda, *Eclesiología. La sacramentalidad de la comunidad cristiana* és per al seu editor, Mn. Eduardo Ayuso, una de les millors representacions de la teologia que es fa a Espanya i omple un buit existent des dels anys vuitanta pel que fa a elesiologies publicades.

Consuelo Chaves

«És un punt de referència per a tots els estudis d'elesiologia. Té la intenció de ser un tractat sobre l'Església.» Amb aquestes paraules va presentar el bisbe Pere Tena l'últim llibre del seu amic i antic alumne, el Dr. Salvador Pié-Ninot. L'actual president de la Fundació Blanquerna i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Universitat Gregoriana de Roma va comptar amb un nombrós públic en la presentació d'*Eclesiología. La sacramentalidad de la comunidad cristiana*. Molts dels membres de la família de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Fundació Blanquerna, entre d'altres, no es van voler perdre la presentació del llibre i van omplir l'aula destinada a l'acte a la Facultat de Teologia.

En el llibre —que té una extensió de gairebé 670 pàgines— es tracta una àmplia reflexió sobre l'Església que, partint de l'esdeveniment existencial i teològic que ha significat el Concili Vaticà II (1962-1965) i, més concretament, de la seva constitució dogmàtica sobre l'Església, *Lumen gentium*, es proposen com a fonaments elesiològics les categories de comunió i sacramentalitat.

Per al degà de la Facultat de Teologia

Foto: Consuelo Chaves

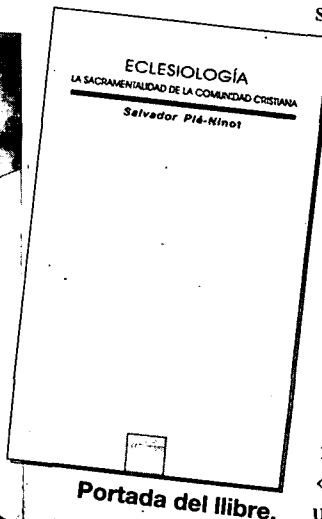
Acte de presentació de l'última obra del Dr. Pié.

de Catalunya, el Dr. Armand Puig, tal com va expressar a l'acte, Pié és l'autor pont entre la gent que va viure el Vaticà II i els anomenats postconciliaris, i la seva obra constitueix «una síntesi entre el primer i el segon mil·lenni d'història de l'Església». Precisament, l'autor advoca per recuperar l'elesiologia del Concili Vaticà II, que presenta l'Església com a comunió jeràrquica, expressat en una col·legialitat episcopal conseqüent que comporta més cor-

responsabilitat eclesial a tots els nivells (parroquial, diocesà, universal...).

Jesucrist, centre de la fe

El Dr. Pié considera que és urgent deixar clar que el valor de l'Església no rau en ella mateixa, sinó en Jesucrist: «L'Església no és el centre de la fe, sinó Jesucrist. L'important de l'Església no és estar en funció d'ella mateixa i les seves estructu-

Portada del llibre.

Els petits secrets de la catedral de Barcelona

BARCELONA.— Més d'un centenar de persones es van congregar a darredora hora de la tarda del divendres 26 de gener passat per gaudir d'un acte inusual al temple cristià per excel·lència de

Mn. Martí Bonet va explicar, entre altres coses, com moltes de les figures dels medallons i les misericòrdies del cor, que data del segle XVI, no són figuratives sinó que tenen una segona lectura; són al·legories o ironies. «En les misericòrdies, els escultors es permetien llicències. Per exemple, si a un cardenal li agradava la pompa, el representaven com un pollastre», va explicar Mn. Martí Bonet, entusiasmat davant l'enginy i la bellesa de moltes de les peces que formen part del cor de la catedral. «No hi ha res repetit o copiat. Tots els dibuixos són diferents», va advertir el canonge als presents. Estava tan meravellat que no va dubtar a afirmar:

«No hi ha un cor tan bonic en tot Europa.»

El públic va poder seguir tota l'exposició gràcies a una pantalla on cada motiu del cor comentat es reflectia mitjançant la projecció de diapositives. Cada mes hi ha previstes noves conferències per al col·lectiu de visitants de la catedral. Ja han passat dotze anys des que es van començar les visites al temple i al Museu Diocesà de Barcelona. (C.Ch.)

Foto: Consuelo Chaves

Mn. Martí Bonet va fer servir diapositives perquè els presents poguessin apreciar millor els detalls del cor.

Barcelona: una conferència sobre *Les tres catedrals de Barcelona i el seu cor gòtic*. Mn. Josep M. Martí Bonet, canonge de la catedral i director del Museu Diocesà de Barcelona, i Ramon Farrando i Ignasi Carbonell, monitors de les visites a la catedral, van explicar al llarg de més d'una hora alguns dels petits secrets d'aquesta obra arquitectònica i escultòrica tan monumental.

Recuperar el sentit humà de la medicina

BARCELONA.— La Dra. M. Victoria Roqué, professora d'Antropologia Filosòfica i Bioètica de la Universitat Internacional de Catalunya, ha publicat fa poc el seu llibre *Medicina y paciente: el lado humano de la medicina*. Aquesta obra, publicada per l'Editorial Dux, rescata la idea de la relació personal que entre metge i pacient impregnava ja des del principi la medicina a Occident. Un assaig filosòfic que reivindica que el factor humà és la clau de l'èxit

mèdic per aprofitar els recursos que aporta la tecnologia.

Com ajuda el metge a afrontar el dolor i la mort d'un malalt? Què espera el malalt del seu metge? L'autora explica en el llibre com des del començament la medicina posseïa les dimensions antropològiques i ètiques de cura, auxili, protecció, servei i respecte. Segons la Dra. Roqué, aquestes dimensions constitueixen els pilars substancials de tota relació metge-pacient. (C.C.)

BALCLI'S
SALA DE SUBASTES
DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX
MOBLES, OBJECTES
JOIES, ARGENT I RELLOTGES

**PISOS SENCERS
VISITES A DOMICILI**

☎ 932 175 607 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

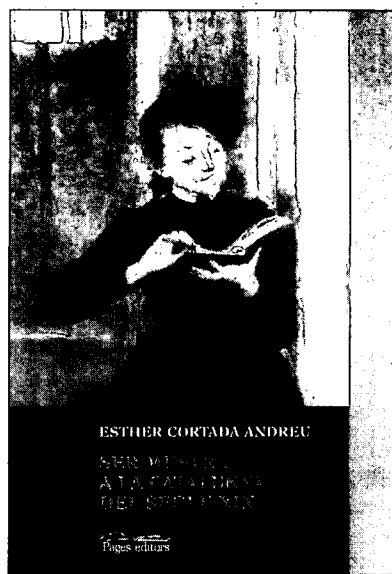
Llibres

L'enfocament humà de la medicina

Comprendre el malalt i la seva família és un dels reptes fonamentals dels professionals de la salut. Ho és, sobretot, quan la medicina considera imprescindible un enfocament humà en l'exercici professional. Aquestes pàgines escrites pel metge Àngel Cornago ens ajuden a considerar la persona en sentit global, a reconèixer que la malaltia no només té causes físiques, sinó que els aspectes psicològics, afectius i socials intervien també en els processos tant de la salut com de la malaltia. (C.C.)

Àngel Cornago Sánchez, *Para comprender al enfermo*. Editorial San Pablo, Col·lecció Salud y Vida, Madrid 2007, 234 pàg.

La lluita per accedir al magisteri

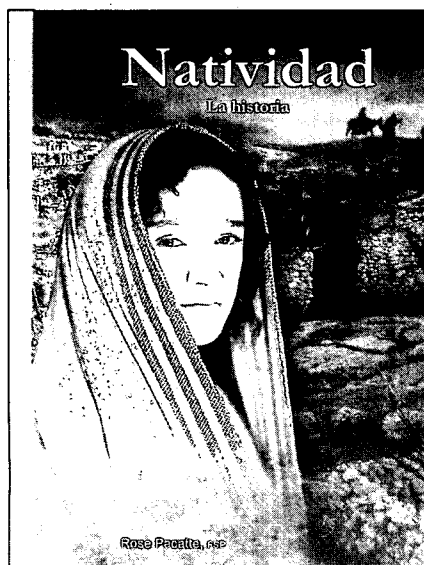
Aquesta obra analitza de manera rigorosa les condicions de treball, les expectatives i els mecanismes de lluita i resistència de les primeres mestres oficials catalanes. L'estudi d'aquest col·lectiu és especialment revelador, ja que permet conèixer com van tirar endavant les primeres dones que van accedir, a mitjans del segle XIX, a un àmbit professional considerat fins llavors masculí. La historiadora Esther Cortada demostra com aquestes mestres van haver de lluitar per accedir al magisteri. (C.C.)

Esther Cortada Andreu, *Ser mestra a la Catalunya del segle XIX*. Pagès Editors, Col·lecció Seminari, Lleida 2006, 472 pàg.

L'exemple de Maria

Inspirat en la pel·lícula *Natividad. La historia* (2006), de Catherine Hardwicke, en aquest llibre dones d'avui reflexionen sobre els camins que va recórrer Maria —tant espirituals com físics— i en contempen el creixement com a persona, com a dona, com a esposa, com a mare i com a filla de Déu. Cadascuna d'elles ha fet un camí de fe que s'ha vist enriquit o guiat per l'exemple de Maria. Ens ensenyen que tots podem trobar en Maria el coratge per trobar els nostres «camins de fe». (C.C.)

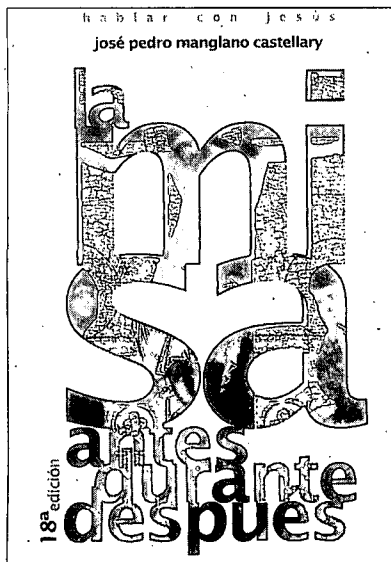
Rose Pacatte, f.s.p., *Natividad. La historia*. Ediciones STJ, Barcelona 2006, 182 pàg.

Records que són presents

Amb aquest llibre, José Saramago, un dels escriptors portuguesos contemporanis més importants, compleix el projecte llargament meditat d'escriure sobre els seus anys de formació. Sempre ha dit que en la seva infància hi havia les claus de l'home que ha estat després. «Tot el que explico en aquest llibre va passar; són records que han estat presents al llarg de la meua vida i que explico com si acabés de viure's», assegurava fa poc Saramago. El 1998 va ser guardonat amb el Premi Nobel de Literatura. (C.C.)

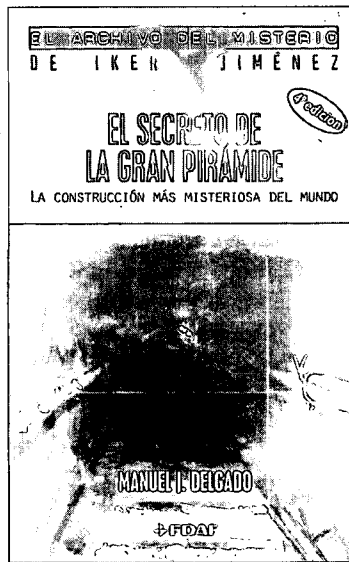
José Saramago, *Las pequeñas memorias*. Editorial Alfaguara, Col·lecció Biblioteca José Saramago, Madrid 2007, 200 pàg.

Per viure la missa

El sacerdot José Pedro Manglano ha escrit diversos articles i llibres sobre l'eucaristia i la litúrgia. Aquest llibre, que ja porta divuit edicions, s'ha convertit en tot un clàssic. L'autor proposa que els creients entenguin i gaudeixin la missa. Per això proposa tres moments: *abans* (parlat amb Jesús, encara que sigui durant un parell de minuts, per preparar la missa), *durant* (seguir els textos de la litúrgia) i *després* (parlar amb Déu uns quants minuts, donant-li gràcies). (C.C.)

José Pedro Manglano Castellary, *La misa: antes, durante y después*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció Hablar con Jesús, Bilbao 2006, 106 pàg.

Els secrets de les piràmides

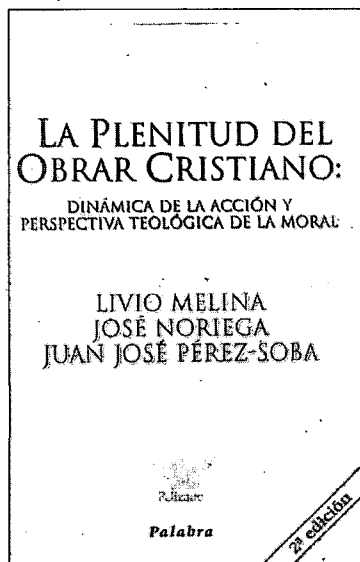
A la seva ombra s'han imaginat solemnes processons i ritus secrets. S'ha dit que cada tram dels seus túnels i cada cantonada de les seves sales simbolitzen els passos de la humanitat des del principi dels temps. S'afirma que en les seves proporcions hi ha inscrit un coneixement científic; però ningú no ha aconseguit descobrir quan es van col·locar les primeres pedres, ni qui les va aixecar, ni amb quina finalitat. L'historiador Manuel J. Delgado es proposa en aquest llibre desvetllar tots els secrets de les piràmides. (C.C.)

Manuel J. Delgado, *El secreto de la gran pirámide. La construcción más misteriosa del mundo*. Editorial Edaf, Col·lecció El Archivo del Misterio de Iker Jiménez, Madrid 2004, 213 pàg.

El sentit de la vida

La proposta moral cristiana corre avui el perill de ser vista com una cosa que s'imposa des de fora, com un conjunt de manaments contraris a la pròpia llibertat. Però la moral no ens parla només ni principalment de les normes, sinó del sentit de la vida. Aquest volum, fruit del treball en comú de tres grans experts en la matèria, ofereix una contribució important al tema. Cinc anys després de publicar-se i arran de l'èxit aconseguit, Ediciones Palabra el torna a reeditar. (C.C.)

Livio Melina, José Noriega i Juan José Pérez-Soba, *La plenitud del obrar cristiano: dinámica de la acción y perspectiva teológica de la moral*. Ediciones Palabra, Col·lecció Pelicano, Madrid 2006, 422 pàg.

Pujant l'Everest

El periodista Miquel Molina descriu en aquest volum el que és en l'actualitat la temporada d'ascensions a l'Everest, des de la mirada crítica i la distància d'algú que, tot i ser un apassionat de l'alpinisme, no ha estat mai directament vinculat a aquest món. Analitza tot el que succeeix al voltant d'aquesta muntanya i que l'ha acabat convertint en «el circ més alt del món». Per fer-lo, dóna veu tant a aquells que somien a pujar a l'Everest com als que viuen de les ascensions dels altres. (C.C.)

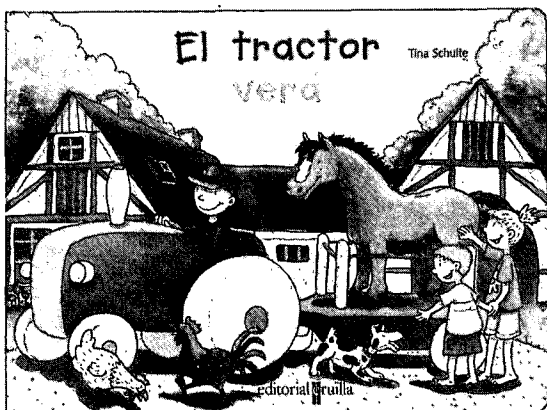
Miquel Molina, *L'Everest a l'hora punta*. Viena Edicions, Col·lecció Carta Blanca, Barcelona 2006, 194 pàg.

Llibres per als més joves

El protagonista de la granja

«Vine a la masia, que ens divertirem. I amb el tractor verd, tot junts jugarem» és la invitació que es fa a la mainada des de la contraportada d'aquest llibre de cartró, adreçat als més menuts de la casa. El volum va acompanyat d'una joguina de fusta que reproduïx fidelment el gran protagonista d'aquesta simpàtica història: el tractor verd. Un tractor que fa nombroses feines a la granja, com ara arreplegar palla, llaurar la terra, sembrar blat, etc. (C.C.)

Tina Sendler (text) i Tina Schulte (il·lustracions), *El tractor verd*. Editorial Cruïlla, Barcelona 2006, 10 pàg.

Un bon company de viatge

A partir d'ara els trajectes en cotxe seran força divertits. Aquest llibre ofereix moltes idees per fer-hi activitats entretingudes: jocs d'enginy i d'observació, concursos insòlits, etc. Tota la família està convidada a participar en els diferents reptes que s'hi proposen. A més, conté nombroses dades interessants per anar aprenent al llarg del camí: reconèixer un insecte perillós, orientar-se amb una brúixola, saber de quin país són les monedes europees, identificar els petits símbols que hi ha als mapes... (C.C.)

Vasco i Denis «Pic» Lelièvre (text i il·lustracions), *Juegos para viajar*. Editorial Zendrera Zariquiey, Barcelona 2006, 125 pàg.

Descansar d'allò més bé

El gat té son, però no sap on posar-se a dormir. Ho intenta en diferents llocs, però sempre hi troba tota mena d'incomoditats: massa soroll, massa fred... fins que al final trobarà un lloc ben acollidor. Aquests llibres, petits de mida i de cartró resistent, expliquen històries quotidianes amb un esclat de colors i imaginació. La força expressiva dels seus dibuixos converteix aquesta col·lecció de llibres en unes petites joies en mans dels infants. (C.C.)

Satoshi Kitamura (text i il·lustracions), *El gat té son*. Símbol Editors, Barcelona 2002, 14 pàg.

Llegir i escoltar contes

Ara amb la col·lecció El Cavall Volador Clàssic no tan sols tenim l'oportunitat de llegir els contes populars en adaptacions acurades, sinó que també els podem escoltar. Aquests recopilatoris contenen quatre títols i un CD per a cada sèrie amb la narració dramatitzada dels contes. Una combinació de lectura i audició que entusiasmarà els petits lectors. En altres volums hi ha contes com ara *La bella dorment*, *La rateta que escombrava l'escapeta*, *La lletera* o *La sirenetta*. (C.C.)

AA.DD. (text i il·lustracions), *El flautista d'Hamelín*, *El vestit nou de l'emperador*, *Els músics de Bremen* i *Els follets sabaters*. Editorial Combel, Col·lecció El Cavall Volador Clàssic, Barcelona 2006, 95 pàg.

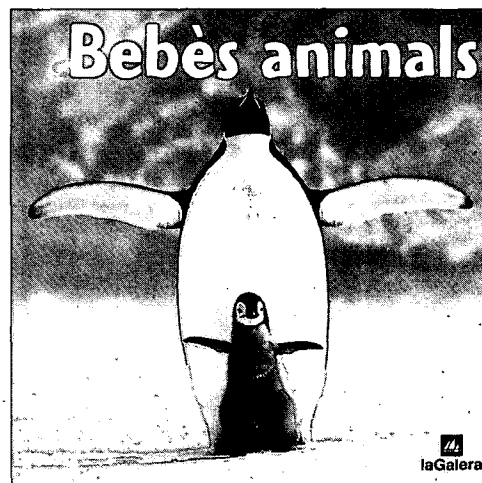
Divertir-se i disfressar-se!

Ha arribat el Carnestoltes! En Teo decideix trucar als seus cosins per inventar junts noves disfresses. Qui els ajudarà a disfressar-se? Vols saber quin disfressa escollirà cadascú? Aquesta col·lecció de llibres, protagonitzada per en Teo, està pensada per als infants que comencen a llegir. Els breus textos que acompanyen les il·lustracions, així com el tipus de lletra utilitzat —majúscula i cal·ligràfica— els ajuden a iniciar-se en aquest hàbit tan important. (C.C.)

Violeta Denou (text i il·lustracions), *Em disfresso!* Editorial Timun Mas, Col·lecció Sóc en Teo!, Barcelona 2006, 29 pàg.

La infància dels animals

Una petita foca sobre la neu, una cria d'hipopòtam que s'adorm al costat de la seva mare, un pingüí emperador i la seva cria, un gatet de tres mesos de vida, un bebè ximpanzé i la seva mare, dos pollets que s'amaguen sota les ales de la seva mare, una tortuga que acaba de sortir de l'ou... Aquest és un llibre de fotografies magnífiques adreçat als infants en què les autèntiques protagonistes són les cries dels animals. Una bona manera de conèixer la fauna en el període inicial de la seva vida. (C.C.)

AA.DD., *Bebès animals*. Editorial La Galera, Col·lecció El Món en Fotos, Barcelona 2007, 36 pàg.

L'univers de l'òpera

De la mà de grans compositors com ara Falla, Ravel, Wagner o Puccini, Jordi Sierra —després de l'èxit d'*El meu primer llibre d'òpera*— ens introdueix en l'univers d'un art on la paraula es fa més intensa gràcies a la música que l'acull. La sensibilitat del nen que llegia atrapat pels acords de la música ressona en aquests contes per arribar, després de molt de temps, a la d'altres nens i transmetre'ls el gust per un art que els farà créixer en la bellesa i la subtilitat. (C.C.)

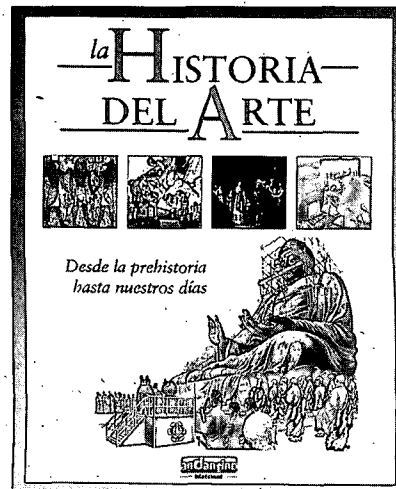
Jordi Sierra i Fabra (text) i Mercedes Sendino García (il·lustracions), *Òperes explicades per a nens*. Editorial Empúries, Barcelona 2006, 156 pàg.

L'art al llarg del temps

Aquest llibre ens descobreix les tècniques que feien servir els pintors, escultors o arquitectes, ja fossin mestres famosos o anònims; al llarg dels segles als cinc continents, alhora que exposa el context històric que envolta la realització d'una determinada obra o monument. Tot un capítol està dedicat a l'art cristià (bizantí, romànic, gòtic...). Es tracta d'una extraordinària obra sobre l'art, magníficament il·lustrada a tot color, i dirigida als joves lectors, però que entusiasmarà també el públic adult. (C.C.)

Claudio Merlo (text) i AA.DD. (il·lustracions), *La historia del arte. Desde la prehistoria hasta nuestros días*. Editorial Andantino-Malsinet, Barcelona 2006, 125 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Susanna Tamaro; decepció

Diuem que segones parts no són mai bones. De vegades, resulta un adagi encertat, sobretot si es tracta d'obres literàries. També hi ha excepcions, que confirmen la regla: *El caballero hidalgo Don Quijote de la Mancha* n'és potser la més significativa.

De la italiana Susanna Tamaro vam conèixer fa uns quants anys una narració que va ser un gran èxit. No era una obra de gran qualitat, però, tant el plantejament com el desenvolupament, van resultar suggeridors, nous, tot i que hi havia un sentimentalisme excessiu, *Vés on et porti el cor* (1994). Però els problemes de la jove protagonista, i la seva lluita per redescobrir la seva identitat i aconseguir la llibertat, van ser presentats amb una habilitat estranya, molt del gust d'un cert món lector, enemic dels sobresalts o dels cerebralismes.

I la jove protagonista d'aquesta primera novel·la es va alliberar de la seva àvia gran, per refer la seva vida a Amèrica. Un somni compartit per molts compatriotes seus, amb els quals va sobreviure uns quants anys...

En aquesta segona part, sent més la crida de la terra, i retorna al vell casalot de

Trieste, per retrobar-hi el seu únic llaç familiar. Postser tenia l'esperança que els anys haurien fet perdre energia a l'àvia de qui va fugir. Vana esperança, perquè en ella es complia la dita popular: sempre serà la mateixa, no té esmena.

Però *Escolta la meva veu* no és la segona part de *Vés on...* sinó una obra escrita en una clau diferent. La protagonista continua buscant la seva identitat, i intenta saber qui van ser els seus pares. I, naturalment, viatja. No obstant això, Susanna Tamaro recorre a molts llocs comuns de la tècnica narrativa, per obviar precisions excessives. Utilitza el recurs del «polsó-bagul-dels-records-trobat-a-les-golfes», i trufa la narració de diaris, cartes, i repetides consideracions que li inspira la naturalesa. Els arbres, el temps, els ocells, la terra li donen peu a reflexions que es balancegen entre la moralina, el sentit comú i el comareig.

Susanna TAMARO

Escolta la meva veu.

Columna, Barcelona 2007, 192 pàg.

El que feia de la seva primera obra una lectura fàcil en aquesta aclapara, tant per excés de text com per defecte de contingut. A la qual cosa cal afegir-hi la invenció de personatges, que resulten artificials a força de voler fer-los originals.

Per això hem de dir que ens ha decebut, perquè s'hi endevina un afany de presentar una cosa diferent, aprofitant l'encert de la seva obra anterior. No es tracta, sens dubte, d'una mediocritat literària, però sí d'un text que s'amplia sovint a base de consideracions repetides, sense gaire originalitat. Crida l'atenció, per irreal, la carta que suposadament va escriure el seu pare abans del seu suïcidi frustrat. I ens preguntem com es pot explicar la varietat d'escenaris als quals se sotmet la protagonista, que van des de la costa adriàtica fins als kibbuts d'Israel.

Una novel·la més de Susanna Tamaro que no respon a l'expectació exemplaritzant amb la qual s'ha pretès presentar. Pot ser contraproduent l'afany d'embolicar-ho tot en la cel·lofana d'una sèrie de fragments de poesia o filosofia de la quotidianitat. Arriba a aclaparar, i convida a deixar enrere paràgrafs sense llegir, perquè s'endevina que es repetirà en la seva xerrameca de consultori sentimental.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Quarta edició del Premi Agustí Borgunyó

L'entitat Sabadell Més Música convoca el Premi Agustí Borgunyó en àmbit nacional. S'hi poden presentar propostes de persones o entitats que hagin aportat creacions o organitzacions d'activitats, que donin a conèixer la música simfònica o lliure per a cobla. Compositors, intèrprets, organitzadors de concerts, pedagogs, etc., poden obtenir el premi que porta el nom de l'insigne compositor sabadellenc.

Les propostes s'han d'adreçar a la seu de Sabadell Més Música, c/ de Sant Joan, 20, 08202 - Sabadell, o a sabadell@sabadellesmesmusica.com, abans del dia

23 de febrer. Per a més informació podeu contactar amb Sabadell Més Música a través del telèfon 937 267 169.

L'acte de lliurament del Premi Agustí Borgunyó se celebrarà durant el mes de març, en el decurs de la festa social que, amb aquest motiu, promou l'entitat organitzadora. Oportunament es donarà a conèixer el lloc i la data exacta, així com la persona o entitat designada pel jurat. Els distingits amb aquest guardó, en les tres edicions anteriors han estat el Foment de la Sardana de Banyoles, en la primera, i els mestres Joan Lluís Moraleda i Manuel Oltra en les dues darreres.

El Foment de la Sardana de Banyoles amplia la seva seu

El Foment de la Sardana, la Dansa i la Cultura tradicional i popular de Banyoles començarà d'aquí a pocs dies les obres d'ampliació de la seva seu, situada ben a prop de la plaça Major de la capital del Pla de l'Estany.

Amb un pressupost de 180.000 euros, els treballs consistiran a condicionar l'edifici annex a la seu actual, que va ser comprat pel Foment fa vuit anys. L'ampliació permetrà guanyar uns 200 metres quadrats, repartits en tres nivells, i poder fer de manera simultània algunes de les diverses activitats que realitzen els aproximadament 500 socis que té l'associació. També s'hi instal·larà un ascensor.

Si s'acompleixen les previsions, els nous espais es podran utilitzar abans de l'estiu del 2007. L'entitat i el Consell del Pla de l'Estany van signar a finals de l'any passat un conveni pel qual l'ens comarcal assumeix la redacció del projecte i la direcció d'obres. Prèviament, el Foment ja havia aconseguit ajudes de la Diputació i l'Ajuntament. (C.C.)

CATALUNYA CRISTIANA

El cel, plenitud de comunió amb Déu

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelitzacióSubscribiu-vos-hi ara
només per 100,94€ l'anyDesitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)Edició en català ☐Edició en castellà ☐Nom Cognoms Adreça Població D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 100,94€ per any☐ Amb dos pagaments semestral de 50,47€☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)☐ Xec nominatiu que adjuntoSenyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".Titular Data Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

El problema de l'aigua

Ja fa uns quants anys que ens queixem de poca aigua. És un tema recurrent de cada final d'estiu. No deu ser també conseqüència del canvi climàtic? No és impensable que hi contribueixi, és clar, però potser la causa més important és que cada vegada en fem més abús. La quantitat d'aigua que es consumeix a Espanya per cada ciutadà diàriament és de fet de 148 litres, segons l'AEAS (Associació Espanyola d'Abastiment d'Aigua i Sanejament), si bé l'INE diu que arriba a 170.

Com hom sap, la ministra de Medi Ambient, Cristina Narbona, ha proposat que ens limitem a 60 litres diaris. Segons es diu, reduir fins a aquest nivell és utòpic, però potser sí que es podria reduir un bon tros del que gastem si tots tinguéssim en compte el que ens està passant. Enguany a Espanya ha plogut un xic més que l'any passat i altres anys. Recordem les inundacions que hi ha hagut a Galícia. Així i tot els embassaments es troben al 46,7% de la seva capacitat. Cal pensar que la mitjana de l'últim decenni ha estat del 52,5%, cosa que ens diu que no arribem al que s'ha tingut com a sostenible, però no ideal, aquests deu últims anys, que no han estat pas de sobres d'aigua. La

població creix potser més que l'augment de l'ús que es fa del líquid element, cosa que també hi influeix, lògicament. Tot això fa que tots ens hàgim de comprometre en la utilització convenient de l'aigua. És possible que l'any que ve hi hagi més sequera que enguany. Cal prevenir. Ens n'hem d'imposar un ús racional.

No es pot negar, per una altra banda, que aquest problema de casa nostra és petit en comparació del que tenen alguns països menys desenvolupats. Un informe de les Nacions Unides diu que cal considerar que un ésser humà necessita un mínim de 30 litres diaris d'aigua per sobreviure, i ens trobem que al món hi ha uns 15 milions de persones que no hi arriben. I en aquests països que passa això és clar que la influència del canvi climàtic és més notable. Al Sahel concretament, que és on el desert va avançant imparablement. Ho hem de pensar si no volem deixar de sentir-nos solidaris dels nostres germans. La tàctica de l'estruc no serà mai cristiana.

Encara que l'actualitat científica d'avui no sigui cap novetat de la ciència m'ha semblat bé parlar-ne perquè el tema s'ho val. Oi que sí?

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Panorama actual de la Paleontologia

Dèiem al capítol anterior que fins al final del segle XIX es considerà la paleontologia tan sols com una ciència auxiliar de la geologia. I certament ho és. Principalment de la geologia històrica, que no pot estudiar-se sense tenir en compte la successió dels fòssils característics dels estrats. Però a més de ser ciència auxiliar té actualment una consistència pròpia. Com la química és auxiliar de la biologia, però, a més, és ciència autònoma. El monumental *Manual de paleontologia* de Zittel, amb tot el seu mèrit, no tenia encara la part més científica que és pròpia d'aquesta ciència. Va ser concebut amb la simple finalitat de contribuir a la història geològica, o sigui, tan sols per identificar les capes sedimentàries pels fòssils de cara a l'estudi estratigràfic. Per això podem dir que encara no era un tractat de paleontologia en el sentit actual. Ara bé, a part de Zittel i els altres catàlegs de fòssils que hem citat, ja cap a mitjan segle XIX hi hagué alguns autors que veieren que convenia mirar la paleontologia com a ciència independent, cosa que es féu realitat cap a la meitat del segle XX.

Primers estudiosos d'una paleontologia a part de la geologia

El nom de *paleontologia* no aparegué per primera vegada fins al 1834 en l'obra *Bibliographia Palaeontologica* de l'alemany Gotthelf Fischer (1771-1853) professor d'Història Natural a Moscou. Però no era un tractat, sinó una enumeració dels treballs dels autors que havien parlat de fòssils. El primer *Traité de Paleontologie* (1844-46) va ser el del suís François Jules Pictet (1809-1872) de Ginebra, que era professor de l'Acadèmia ginebrina. Ja en volia ser un tractat independent de la geologia, elemental encara, però no va fer canviar gaire la mentalitat imperant. Pictet seguí publicant treballs sobre el tema i el 1867 l'elegien membre de l'Acadèmia de Ciències de París pels mèrits adquirits. Estava aleshores redactant la *Description des fossiles du terrain crétacé de Sainte-*

La paleontologia es fa ciència independent

Croix, que publicà entre el 1860 i el 1875.

Un seguidor de Pictet va ser Eugène Renevier (1831-1906), també suís, de Lausana, que des de jove havia practicat l'excursionisme a la muntanya i havia reunit una interessant col·lecció de fòssils. Havent estat un temps al costat de Pictet continuà encara més amb la dèria excursionista. Pugué descobrir que la sèrie estratigràfica dels Alps del cantó de Vaud estava invertida. El 1859 era nomenat professor de l'Acadèmia de Lausana i director del Museu Geològic de la localitat. Va ser ell qui fundà la Societat Paleontològica de Suïssa.

A la Gran Bretanya també hi hagué un autor d'una *Palaeontologie* (1860). Es deia Richard Owen (1804-1892), de Lancaster. Havia estudiat la carrera de medicina i el 1835 era nomenat conservador del Museu de Londres. Poc després feia de professor a l'Escola de Mines. A part del tractat va publicar molts treballs de tema paleontològic sobre rèptils, ocells i mamífers, reconstruïts, comparats i classificats.

De França podem citar Albert Gaudry (1827-1908) com un dels pioners de la paleontologia pura. Professor de paleontologia al Museu d'Història Natural de París des del 1872 fins a la mort, no va escriure'n cap *traité*, però s'hi va dedicar gairebé amb exclusivitat. Va ser un èmul de Cuvier en els seus treballs sobre vertebrats fòssils que li proporcionaren celebritat. Entre altres obres va publicar *Animaux fossiles et Géologie de l'Attique* (París, 1862-67), sobre els mamífers pliocens de Pikermi, regió del nord-est d'Atenes, i *Les enchaînements du monde dans les temps géologiques* (1877-1890).

D'Amèrica hem de mencionar James Hall (1811-1898), nascut a Hingham (Estats Units), professor de Geologia a Troy des del 1836, nomenat el 1843 cap de la Secció

Paleontològica de Nova York i director del Museu d'Història Natural d'Albany, va fer que els estudis paleontològics als Estats Units prenguessin volada. Va ser considerat el geòleg més important del país. El seu estudi dels fòssils va ser molt important: començà amb un estudi dels trilobits i acabà amb un mapa geològic detallat de tot l'estat de Nova York (1896). També publicà *Paleontologie of New York* (1847-1874).

Paleontologia i evolució

Arribem al segle XX i veiem que la paleontologia va ampliant els seus objectius i cada vegada es relaciona més amb la ciència de l'evolució. Es construeixen sèries filogenètiques de diferents grups d'animals amb l'ajuda dels fòssils de les diverses edats geològiques. L'estudi d'aquestes relacions comença a posar-se com un dels objectius de tot estudi paleontològic. Dels molts autors que podríem citar n'hem triat dos que creiem que són els més significatius. Seria massa llarg parlar de tants com n'hi hagué al segle XX que ja feren de la paleontologia una ciència autònoma.

Georges Gaylord Simpson (1902-1984) va néixer a Chicago i cursà estudis a les universitats del Colorado i Yale. Formà part del Museu Americà d'Història Natural i exercí de professor de paleontologia de vertebrats a la universitat de Columbia del 1945 al 1959, i de la de Harvard fins a la seva jubilació. Quan als Estats Units es fundà The Society for the Study of Evolution Simpson en va ser el primer president. Va ser en el congrés d'aquesta societat a Princeton el 1947 on es concertà un acord general per elaborar la síntesi de l'evolució amb el nom de «Teoria sintètica», com encara es diu avui dia. Simpson havia exposat en el seu llibre *Tempo and Mode in*

Evolution (1944) les proves paleontològiques de l'evolució, afirmant-hi que es pot demostrar, amb els fòssils que tenim, que els organismes han evolucionat per acumulació gradual de petites variacions en el si de les poblacions. Aquesta afirmació no va ser admesa com a absoluta per altres paleontòlegs, per molt que Simpson es mostrés competent en l'estudi dels fòssils pel seu gran treball científic que hi va realitzar.

Un altre paleontòleg americà va arribar a la conclusió que no sempre s'havia realitzat el pas d'una espècie a una altra de la forma gradual que deia Simpson. Es deia Stephen Jay Gould (1941-2002), natural de Nova York, doctorat per la universitat de Columbia. Des del 1967 fins a la mort va fer de professor a Harvard. Va exposar una nova explicació de l'evolució, en col·laboració amb Niles Eldredge, ja que, diu, a partir del que es troba en els fòssils s'ha d'afirmar que moltes vegades els canvis evolutius es produeixen en períodes breus a escala geològica, després d'haver estat inalterada l'espècie durant milions d'anys. Teoria que s'anomena «d'equilibris puntuats» (*punctuated equilibria*). Gould va escriure molt, a més d'*Ontogeny and Phylogeny* (1977), hem de destacar la seva gran obra *The Structure of Evolutionary Theory* (2002), publicada el mateix any que va morir.

Què hem de creure, doncs, evolució sempre gradual o salts evolutius? Responguem amb el que diu a *L'Évolution du vivant* (1973) el zòleg francès Pierre Paul Grassé (1895-1985): és clar que «l'única i veritable ciència de l'evolució és la paleontologia», però ni Simpson ni Gould donen plena raó de tot el fet evolutiu, per molt que tinguin una part de veritat; els organismes, diu, només poden haver evolucionat com ho han fet si tenen una orientació amb uns mecanismes interns que els porten cap a on ho han fet, com un ou té l'orientació interna d'esdevenir una gallina. Les raons que dona Grassé per dir això són de pes. Creiem que és qui més ho encerta, però la paleontologia encara té per davant un llarg camí per recórrer.

TIC

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

Dreamgirls ***

Director i guionista: Bill Condon.

Intèrprets: Jamie Foxx, Beyoncé Knowles, Eddie Murphy, Anika Noni Rose, Jennifer Hudson.

Gènere cinematogràfic: drama-musical.

Estats Units, color, 2006. 131 minuts. / Públic: joves.

La història de *Dreamgirls* transcorre en el període comprès entre el principi dels anys seixanta i la meitat dels setanta, durant el qual es decríu l'ascens d'un trio de dones: Effie, Deena i Lorrell, que han format un grup prometedori anomenat The Dreamettes. L'ambiciós agent Curtis Taylor les descobreix durant un concurs musical i els ofereix l'oportunitat de la seva vida: fer els cors per al famosíssim James «Thunder» Early. A poc a poc, Curtis comença a controlar l'aspecte físic i la música de les noies per acabar llençant-les com The Dreams.

Basada en un famós musical d'èxit,

Bill Condon trasllada la peça de Broadway al cel·luloide amb un resultat estrany i desigual. Musicalment parlant, la pel·lícula és brillant i compta amb unes veus privilegiades com les de Beyoncé Knowles o Jennifer Hudson, que representen amb encert l'evolució musical d'aquells anys. El mateix passa amb l'escenografia i tot el relacionat amb l'estilisme i la posada en escena, incloses les coreografies, que traslladen l'espectador a un dels grans moments creatius de la música afroamericana.

D'altra banda, el guió no té un focus definit en el punt de vista, cosa que fa trontollar la direcció. En realitat, això per a molts potser no tingui importància, perquè el que preval a la pel·lícula és l'espectacle i el testimoni de la corrupció, ja present, en el mercat musical, així com els riscos de l'ambició.

• Humor: 0; acció: 1 i 1/2; violència: 0; sexe: 1/2; llenguatge: col·loquial-vulgar (qualificacions de 0 a 3).

Un film on preval l'espectacle.

En busca de la felicidad ***

Director: Gabriele Muccino.

Guionista: Steve Conrad.

Intèrprets: Will Smith, Jaden Smith, Thandie Newton, Brian Howe.

Gènere cinematogràfic: drama.

Estats Units, color, 2006. 117 minuts. / Públic: joves.

Pare i fill en la ficció i en la vida real.

Chris Gardner és un pare de família que lluita per mantenir econòmicament la seva companya i el seu fill. Treballa com a comercial, tot i que somia amb altres projectes que fan perdre la paciència a Linda perquè mai no arriben a ser realitat. Cansada d'aquests somnis,

Linda els abandona. Chris i el seu fill —el fill de Will Smith en la vida real— comencen un nou camí, encara més complicat, en el qual només compten dues coses: el seu amor mutu i la possibilitat d'entrar a treballar en una important corredoria de borsa.

En alguns moments, el relat —arrossegat per la veu en off del mateix Gardner— té algun punt naïf per la bandera simple que fa del clàssic «somni americà». A diferència, però, de la «filosofia» de Frank Capra (*¡Qué bello es vivir!*), aquí queda una mica confús el plantejament de la felicitat. De vegades, la pel·lícula dona a entendre que per aconseguir-la cal un triomf i diners. No obstant això, pare i fill semblen feliços —amb moments durs, però donant-se suport l'un a l'altre— malgrat que no tenen aquesta seguretat material. Una petita contradicció que no resol el film. Amb tot, ofereix bons moments per a un espectador que tampoc no cerqui grans plantejaments.

• Humor: 1; acció: 1; violència: 0; sexe: 0; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

Estrena en vídeo i DVD

World Trade Center ***

Director: Oliver Stone.

Guionista: Andrea Berloff.

Intèrprets: Nicolas Cage, Michael Peña, Maggie Gyllenhaal, Maria Bello.

Gènere cinematogràfic: drama-catàstrofes.

Estats Units, color, 2006. 129 minuts. / Públic: joves.

La pel·lícula relata la veritable història de John McLoughlin i Will Jimeno, dos policies que pertanyen a l'Autoritat Portuària de Nova York que van quedar atrapats a les runes del World Trade Center l'11 de setembre del 2001 després d'intentar ajudar la gent a sortir de les torres. El film segueix les seves famílies, mentre miren de saber què els ha passat, i l'equip de rescat i els mateixos John i Will.

Després de *Vuelo 93* —que seguia la terrible peripècia del quart avió segrestat, que es va estavellar a una zona no urbana— i *Once de septiembre* —integrat per diferents curts de diferents directors que donen la seva visió del tràgic esdeveniment—, es tracta de la primera gran superproducció sobre aquesta fatídica data.

Oliver Stone ha modelat una producció que no entra, cosa rara, en cap afer polític. El resultat final és una trama que crida l'atenció pel recent i intens esdeveniment que relata, però no per la seva innovació cinematogràfica o originalitat. Es limita a seguir els canons d'altres pel·lícules de catàs-

trofes, amb els seus punts forts (la solidaritat i el companyerisme) i els febles (l'estereotipació dels personatges, essent persones reals). En definitiva, per a qui tingui curiositat en una recreació de l'11-S, en la qual hi ha algunes escenes molt ben filmades.

Una gran superproducció sobre l'11-S.

• Extres DVD: idiomes (anglès i castellà), subtítols (anglès i castellà), comentaris del director, escenes eliminades, documentals, entrevistes amb supervivents i herois de les tasques de rescat, etc.

• Humor: 0; acció: 2; violència: 1; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.

El món de la televisió

► **MIR ****

Dimecres - 22 h - Telecinco

Continuen els drames mèdics en aquesta sèrie que pretén, o això diu la promoció, emular la famosa sèrie americana *Anatomía de Grey*. MIR posseeix l'argument de sempre: joves guapos i disposats a triomfar professionalment que viuen situacions personals tan gastades i rebuscades que no hi ha qui se les cregui. La reiteració de professions, drames, personatges, arguments i estereotips porten l'espectador, o si més no el crític, a esperar més d'una sèrie que no aporta res de nou al panorama televisiu actual. Recomanada per a adults.

► **Manolo y Benito Corporeison ****

Dilluns - 22 h - Antena 3

No calia el retorn d'aquesta parella a la petita pantalla. No obstant això, són aquí. Cinc anys després de la incomprensible reeixida *Manos a la obra*, Manolo i Benito tornen amb el seu humor fàcil, grolier i vulgar per recordar a l'espectador que no necessàriament «qualsevol temps passat va ser millor». Tot i això, esperem que el seu pas per la graella sigui fugaç i que a Antena 3 recuperin el sentit comú, el bon gust i el respecte que es mereix el telespectador.

TIC

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

07.00-08.00	El tren de les set (reflexió) Evangeli Sant Rosari Espurna d'Alba Santorai
08.00-09.00	El Primer Cafè (informatiu i tertúlia)
09.00-18.00	Radiofórmula
22.00-23.00	Finestra oberta (l'actualitat de l'Església)

Dilluns

18.00-20.00	Radiofórmula
20.00-21.00	Parlem de salut
21.00-22.00	Sense embuts
23.00-00.00	Planeta Blau (medi ambient)
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons (música en català)
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Dimarts

18.00-19.00	TaxiCat FM
19.00-20.00	Coneixes Jesús?
20.00-21.00	Endavant Espanyol
21.00-22.00	Buscant la llum
23.00-00.00	Paraules d'amor
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Dimecres

18.00-19.00	Amb els ulls de Maria
20.00-21.00	Piscolabis

21.00-22.00	Per un grapat de pel·lícules
23.00-00.00	Persona i vida
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Dijous

18.00-19.00	TaxiCat FM
19.00-20.00	Temps d'oci
20.00-20.30	Cerdanya
23.00-00.00	Mirades
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Divendres

18.00-19.00	Amb els ulls de Maria
19.00-20.00	Catalunya sense barreres
23.00-00.00	Amb llum pròpia
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Dissabte

07.00-08.00	El tren de les set Evangeli Sant Rosari Espurna d'Alba Santorai
08.00-10.00	Radiofórmula
10.00-11.00	A tota costa (submarinisme)
11.00-12.30	Trotamundos

12.30-00.00	Radiofórmula
00.00-01.00	Pregària de Completes Radiofórmula
01.00-02.00	Ressons
02.00-02.30	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
02.30-07.00	Música instrumental- Radiofórmula

Diumenge

07.00-08.00	El tren de les set Evangeli Sant Rosari Espurna d'Alba Santorai
08.00-09.00	Radiofórmula
09.00-10.00	Tot sardana
11.00-12.30	Missa de Montserrat Rutes per Catalunya (excursions)
12.30-14.30	La taula de l'Evangeli (comentari de les lectures dominicals)
18.00-18.30	Avui és el dia del Senyor (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
18.30-20.00	La cantata del diumenge (música de Bach)
20.00-20.30	Melodies de fe (música cristiana)
20.30-23.45	Moments a mitjanit (reflexió cristiana)
23.45-00.00	Pregària de Completes Cova de Country Jazz
00.00-00.30	Ressons
00.30-01.00	Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba
01.00-02.00	Música instrumental- Radiofórmula

Desconnexions de
Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00	Informatiu matí + el temps + agenda
10.30	Agenda
12.00	Butlletí informatiu
14.00	Informatiu migdia + el temps + agenda
16.00 i 18.00	Butlletí informatiu
18.30	Agenda
20.00	Informatiu vespre + el temps + agenda
20.30	Música Principat (Dl., Dm., Dc.) La Taula de l'Evangeli (Dj.) Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00	Agenda
14.00	Agenda
16.00	Agenda
17.30	Agenda

Diumenge

08.00	Agenda
14.00	Agenda
16.00	Agenda
17.30	Agenda

RÀDIO
BARCELONACadena
SER

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

2

Diumenge 18

08.45 Buenas noticias TV
Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez.

09.00 Shalom

Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.

09.15 Islam hoy

Programa de la comunitat musulmana.
Director: Mohamed Chakor.

10.00 Últimas preguntas

«Producciones católicas.»
Avui coneixerem «Goya Producciones», una iniciativa catòlica de produccions audiovisuals que tracta temes com la història, l'art, la medicina, etc.
Directora: M. Ángeles Fernández.

10.25 Testimonio

«La enseñanza de la religión en la escuela.»
Juan Carlos López, laic, casat i pare de tres fills, ens parla de la religió com a assignatura.
Director: Isidro Catela.

10.30 Santa Misa

Amb la participació de la coral Sant Jaume de Salt (Gironès), sota la direcció de Salomé Jorillo.
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Ignasi Miranda.)

11.20 Els camins de la calma

Programa de documentals que proposa itineraris per indrets de Catalunya que tenen les esglésies com a eix central.
Director: Ferran González.

Dilluns 19

17.00 Pueblo de Dios

«La vida en el corazón del Henares.»
En aquesta zona s'instal·len empreses, els pobles multipliquen la seva població i sorgeixen urbanitza-

cions noves. L'Església posa a punt els seus serveis pastorals per acollir aquests nous veïns, entre ells, molts immigrants.

Director: Julián del Olmo.

33

Diumenge 18

10.25 Signes dels Temps

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. Director: Francesc Rosaura.

TV3

Cada divendres

20.00 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai Temps de reflexió.

El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

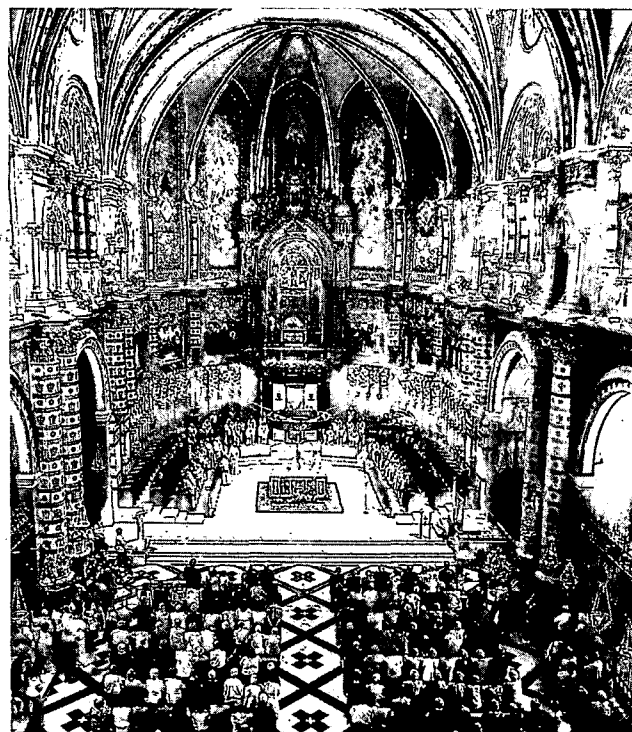
Canal Català Televisió Tarragona

Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.

El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona i que dirigeix Carles Sánchez. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9 h; Televisió de l'Escala, dissabtes i diumenges, a les 11.30 h; Televisió de Lloret de Mar, diumenges, a les 8.30 h; Televisió de Tossa de Mar, dissabtes i diumenges, a les 22.00 h; Televisió de Banyoles, dissabtes a les 8 h i diumenges a les 20.30 h; Canal Nord de Figueres, diumenges a les 11 h; Televisió Costa Brava, diumenges a les 22.45 h.

Cada
diumenge

La Missa Conventual
de Montserrat
en directe
a les 11 del matí

ràdio
principat

□ Barcelona 106.6

□ Tarragona 100.6

□ Catalunya Central 93.7

□ Girona 103.4

□ Tortosa 90.1

□ Garraf 96.8

□ Vic 91.3

□ Lleida 91.5

□ Cerdanya 104.4

□ La Seu d'Urgell 105.0

□ Andorra 107.5

www.radioestel.com

FEBRER ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PURIFICACIÓ DE LA MARE DE DÉU

Internet

- **SAL ILLUM.**— La xarxa catòlica canadenca Salt + Light Television ha llençat «Zoom» a Internet, un informatiu diari amb els esdeveniments més importants per a la vida dels catòlics d'arreu del món: www.saltandlighttv.org

Altres bisbats

- **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS.**— Del 26 de febrer al 2 de març, dirigits per Mons. Damián Iguacén, al Seminari de Solsona. Més informació: tel. 973 480 619; en les mateixes dates, predcats per Gabriel Cruz, a Herencia (Badajoz). Més informació: tel. 926 250 250.

Barcelona

- **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL.**— Propers cursos: *Pedagogia de l'espiritualitat laical*, amb Armando Pego (dilluns i dimecres, del 12 de febrer al 28 de març, de 19.00 a 21.00) i *La comunió amb la persona de Crist i els seus manaments*, a càrrec de Jaume Roig (dimarts i dijous, del 13 de febrer al 29 de març, de 19.00 a 21.00). Informació i matriculació a la secretaria: Seminari Conciliar, c/ Diputació, 231 - Barcelona, de dilluns a dijous, de 19.00 a 21.00, tel. i fax 934 514 942.
- **PARRÒQUIA DE SANT PERE DE LESPUEL·LES.**— Continuant les trobades periòdiques de diàleg sobre temes d'actualitat, el 17 de febrer, a les 18.15, Joan Rigol (expresident del Parlament de Catalunya) parlarà sobre *El sentit de la fe en l'esfera pública*.
- **ESENCIA DE VIDA.**— El 17 de febrer, a les 21.00, monogràfic sobre *La Pasión*, música espiritual moderna interpretada pels instrumentistes i cantants d'Esencia de Vida, i dirigits per Damaris Galán, directora artística i musical. Aquest espectacle és el protagonista de la gira «Pasión por el Románico» a l'església del Carme, c/ Bisbe Laguarda, s/n - Barcelona.
- **MARE DE DÉU DE LES NEUS.**— A la basílica dels Sants Just i Pastor, el 18 de febrer, a les 11.30, celebració de l'eucaristia i cant dels goigs amb la coral L'Amistat de Premià de Mar. Més informació: tel. 933 017 433.

- **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El 19 de febrer, a les 19.30, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat. C/ València, 244, 1r - Barcelona.

- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 19 de febrer, a les 20.45, escola de pregària amb col·laboració amb Justícia i Pau, Càritas i el Secretariat Social de Pastoral Social, amb Eloi Aran sobre *Prega-Rock*; el 20, de 19.30 a 21.30, claus de lectura de les notícies del mes amb Lluís Sols, cap de l'Àrea Social de Cristianisme i Justícia; els dies 22 de febrer, i 1, 8, 15, 22 i 29 de març, de 19.30 a 21.30, seminari *Eines per interpretar els mitjans de comunicació*, coordinat per Montse Girbau (periodista); el 23 de febrer, de 19.00 a 21.30, cinefòrum sobre la pel·lícula *Agua*, a càrrec d'Ignasi Salvat (president de CCJ i professor de Moral a la FTC), Quim Pons (director de Migra-Studium) i Neus Forcano (pedagoga); els dies 26 de febrer, 12 i 26 de març, 16 d'abril, i 7 i 21 de maig, de 19.30 a 21.30, seminari *Lectura de l'evangeli de Mateu*, amb Francesc Riera (director de CCJ). Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, a/e: info@fespinal.com, web: www.fespinal.com

- **CERCLE LA SALLE.**— El 20 de febrer, a les 11.00, visita cultural al Liceu de Barcelona. Més informació: tel. 932 181 077 i 690 378 450, a/e: mariano.magaz@terra.es

- **AULES EIXAMPLE.**— El 20 de febrer, a les 18.00, conferència *Els papes Borja: història i llegenda*, a càrrec de la Dra. Eulàlia Duran (historiadora). Serà a la Casa Elizalde, c/ València, 302 - Barcelona. Organitza: parròquia de la Concepció, tel. 934 576 552, web: www.concepciobcn.com

- **PARRÒQUIA DE SANT JUSTIPASTOR.**— El 20 de febrer, a les 20.30, meditació evangèlica a càrrec d'Armand Puig. Rera Sant Just, s/n - Barcelona.

- **PARRÒQUIA DE LA BONANOVA.**— El 20 de febrer, a les 21.30, catequesi d'adults amb el tema *Déu com a fonament de «sentit» enmig d'un món amenaçat*, a càrrec d'Antoni Ben-tué. Pl. Bonanova, 12 - Barcelona.

- **COSMOCAIXA.**— El 20 de febrer, de 9.30 a 14.00, jornada de divulgació científica amb el tema *Dones i investigació*; el 24 i 25, a les 11.00, activitat familiar *Bombetes humanes i circuits elèctrics*. Més informació: c/ Teodor Roviralta, 47-51 - Barcelona, tel. 932 126 050, fax 932 537 473, a/e: savicosmocaixabcn.fundacio@lacaixa.es

savicosmocaixabcn.fundacio@lacaixa.es

- **CAIXAFORUM.**— El 20 de febrer, a les 19.30, conferència d'Alois Maria Haas (professor emèrit de la Universitat de Zuric) sobre *Parsifal: de Wolfram von Eschenbach a Richard Wagner*; el 21, a les 17.00, Joan Vives (professor de la història de la música i divulgador musical) tractarà el tema *Etapas de Leipzig (I) (1723-1750): el Bach Kantor*; a les 19.30, taula rodona sobre periodisme cultural; el 24 i 25, espectacle infantil *Tot bufant i taller La poesia encantada*; el 25, a les 17.00, projecció de *Parsifal*. Més informació: av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona, tel. 934 768 635, web: www.laCaixa.es/Obra-Social

- **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El 21 de febrer, a les 17.30, M. Josep Dachs parlarà sobre *Joana de Lestonnac, fundadora de la Companyia de Maria*. Prèviament, a les 16.30, missa. Riera de Sant Miquel, 1 bis - Barcelona.

- **DIMECRES DE CENDRA.**— El 21 de febrer, inici del temps de Quaresma a la catedral de Barcelona: a les 18.30, cant de vespres; a les 19.00, eucaristia, benedicció i imposició de la cendra.

- **ESCOLA DE PREGÀRIA.**— El 22 de febrer, a les 20.00, espai de pregària per als joves a la catedral de Barcelona, juntament amb l'arquebisbe de Barcelona Mons. Lluís Martínez Sistach, sobre el tema *Marcats per l'Esperit. Consell*.

- **PASTORAL DEL SORD.**— Conferències sobre *La família: per a tota la vida...* amb Merche Alenza. Per a pares, el 22 de febrer, a les 18.00; per a avis i famílies, el 24, a les 19.30. Totes dues, a la parròquia de Santa Teresa de l'Infant Jesús (Via Augusta, 68 - Barcelona, entrada pel jardí del carrer Sant Marc), i interpretades amb llengua de signes per als sords.

- **«CIBER-CAPELLA».**— El 23 de febrer, a les 21.30, sessió de «Ciber-Capella»: pregària jove, micro obert amb Josep M. Turull i Xavier Morlans, professors de Teologia, música, menjar i diversió. Lloc: parròquia de Sant Ramon de Penyaforat, rambla de Catalunya, 115 - Barcelona, tel. 932 150 237, fax 934 879 833, a/e: divendresjove@hotmail.com

- **X JORNADES D'APOSTOLAT SEGLAR.**— Els dies 23 i 24 de febrer, al Centre Salesià Martí Codolar. El tema serà *Preveres i laics en el nou paradigma cultural*, amb els ponents J. M. Esquirol, A. Bentué i R. Figueroa. Hi

participaran els bisbes de Sant Feliu de Llobregat, Terrassa i Barcelona. Més informació: tel. 934 121 551.

- **TIBIDABO.**— El 24 de febrer, a les 10.00, recés de Quaresma: temps de preparació, reflexió i convivència.

- **GOA.**— Celebració comunitària de la Penitència el 24 de febrer, a les 10.30, a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè. Serà presidida per Mn. Josep Serra, acompanyat per diferents sacerdots que administraran el sagrament de la Penitència. Tot seguit, celebració de l'Eucaristia. Obert a tothom. Per a més informació: tel. 932 181 005.

- **P. JORDÁN GALLEGÓ.**— El 24 de febrer, a les 11.00, la comunitat dels Pares Dominics i Acrisdi (Associació Cristiana de Persones Separades i Divorciades) conviden a la presentació del llibre *Padre Jordán Gallego Salvadores, dominico*; a les 12.00, missa en record del fundador d'Acrisdi, el P. Jordán Gallego, o.p. Convent dels Pares Dominics, c/ Bailèn, 10 - Barcelona

- **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA MEDALLA MIRACULOSA.**— Recés de Quaresma el 25 de febrer, de 9.30 a 14.00 (missa inclosa), amb el tema *Temps de pregària*. C/ Consell de Cent, 114 - Barcelona.

- **CONFRARIA DEL NEN JESÚS DE PRAGA.**— El 25 de febrer, a les 17.00, missa, consagració dels nens al Nen Jesús de Praga i petició de fills pels matrimonis que ho desitgin. Monestir de la Visitació, passeig Vall d'Hebron, 256 - Barcelona, tel. 934 281 620.

- **CATECUMENAT.**— El 25 de febrer, ritu d'elecció per a catecúmens, joves i adults, que han seguit el procés catecumenal: a les 17.00, explicació del ritu; a les 19.00, eucaristia presidida per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Lluís Martínez Sistach, a la catedral.

- **BÍBLIABAR.**— Els joves de la parròquia de Sant Lluís Gonçaga (c/ Andradé, 80 - Barcelona, tel. 679 494 124) ofereixen, el 25 de febrer, de 17.30 a 21.30, un espai en el qual passar l'estona amb els amics, prendre alguna cosa i xerrar; veure alguna pel·lícula; llegir o pregar amb la Bíblia, jugar amb jocs de taula; veure una exposició artística, etc.

- **TEATINS.**— El 25 de febrer, a les 18.00, concert de la coral Eirené, dirigida per Víctor Frigola. Tot seguit, concert d'orgue d'Eudald Danti. Entrada gratuïta, aportació voluntària. C/ Consell de Cent, 293 - Barcelona, tel. 934 549 863.

- **PARRÒQUIA DE SANT RAMON NONAT.**— El 25 de febrer, de 18.00 a 19.00, pregària itinerant del quart diumenge a la parròquia de Sant Ramon Nonat de Collblanc.

- **CONFERÈNCIA QUARESIMAL.**— El 25 de febrer, a les 19.00, conferència de Mons. Ricardo Blázquez, bisbe de Bilbao i president de la Conferència Episcopal Espanyola, sobre *Mirando el corazón del misterio*; a les 19.45, silen-

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

Diumenge dia 18 de febrer, a les 17.00 h, 27è aniversari amb missa d'acció de gràcies, assemblea general i festa en honor de les persones residents.

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
 Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones a Sarrià-Sant Gervasi

a 10 minuts del centre de la ciutat
 Estades curtes i llargues
 Centre de dia, també els festius
 Visiteu-nos sense compromís!

Tel. 932 039 740, Isabel
 web: <http://www.albaresidencia.es>
 a/e: info@albaresidencia.es

Des del carrer

Cristina Zucconi Galli Fonseca (Treviso, Itàlia) té 46 anys i des de en fa quatre presideix —i n'és fundadora— l'Institut d'Estudis Superiors de la Dona, una entitat de l'Ateneu Pontifici Regina Apostolorum de Roma. Llicenciada en Filologia, ha treballat a la Toyota Motor Itàlia i ha creat l'Associació de Dones per Europa (As.D.E.). Dirigeix el Màster «Dona, Cultura i Societat» a la Universitat Europea de Roma i és partidària del que anomena un «nou feminisme cristià».

Cristina Zucconi Galli Fonseca, presidenta de l'Institut d'Estudis de la Dona a Roma

«Ens proposem un nou feminisme cristià»

—Què hi fa un institut sobre la dona dins un ateneu pontifici romà?

—La idea de crear-lo neix de l'exigència de defensar i tutelar la dignitat i la veritable identitat de la dona. Es tracta de recuperar un valor cultural i social que ha quedat compromès per alguns corrents històrics i filosofies utilitaristes i materialistes, així com per les teories més radicals del feminisme, però també per la quotidianitat i els models externs del nostre temps. El nostre institut es proposa, a través de la formació personal i cultural de la dona, transmetre al món i a les futures generacions els valors de l'humanisme cristià. Cerquem, doncs, el pla de Déu imprès a la història del gènere humà des de la creació, moment en què queda establert el valor imprescindible de la reciprocitat i de la complementarietat entre home i dona. Hem estat inspirats, en el nostre projecte, pel magisteri il·luminador de Joan Pau II que va guiar l'Església i la humanitat a una revolució del significat i valor del «geni femení» per a la construcció d'una societat de l'amor.

—Quin és el vostre camp específic? No us dediqueu a la teologia feminista, per exemple...

—L'Institut vol difondre a la societat contemporània un corrent de pensament fonamentat sobre l'autèntica identitat de la dona i sobre la seva específica capacitat d'humanitzar la cultura i la

societat. «Sí», doncs, a la defensa dels drets de la dona, però «no» a la manca de coneixement de les seves diferències específiques que la fan primera custòdia de la vida i primera educadora de l'ésser humà. El que ens proposem és un nou feminisme cristià que consideri l'home i la dona com a complementaris i no com a antagonistes, un feminisme basat en una adequada comprensió de la dimensió social de la persona humana, que posi en relleu els homes i les dones que han decidit dedicar una part important de la seva vida a la família i a l'educació dels propis fills i que ajudi la societat a reconèixer i a recompensar de manera tangible aquest servei.

—I això és feminisme, segons vostè?

—És un feminisme que, en definitiva, ja no tindrà necessitat de dir-se feminisme, precisament perquè està basat en la complementarietat i en la reciprocitat entre home i dona. Organitzem un màster anual sobre *Dona, cultura i societat* que, partint d'aquest humanisme cristià, afronta de manera global i interdisciplinària les temàtiques relatives a l'univers femení, en una perspectiva de visió integral de la societat i de l'ésser humà, home i dona.

—Com ha estat la seva implicació en aquesta àrea de la dona?

—Mare de quatre fills, fins fa pocs anys era una dona en carrera molt ocupada en una important empresa japone-

sa. Intentava dividir-me amb extrema dificultat —com sap bé tota dona que treballa— entre compromisos urgents de feina i afectes familiars. El resultat frustrant era un sentiment de culpa continu i una forta penalització professional. Mentre travessava, doncs, un moment difícil de la meua vida, vaig trobar una persona especial, una consagrada a qui m'agrada dir «el meu àngel custodi terrenal». Una profunda i íntima reflexió em va dur a trobar a la Bíblia la resposta a la pregunta incòmoda que cada matí em passava pel cap: per què? Al Gènesi, Déu confia l'home a la dona, li dona la tasca de formar l'home, de portar la seva humanitat a la perfecció. Allà va començar aquesta nova i fascinant aventura humana i professional que va desembocar, el 2003, en l'Institut d'Estudis Superiors de la Dona.

—En quin sentit pensa que la dona té «tant a oferir a l'Església i al món»?

—Les dones tenen una sensibilitat educativa natural i espontània, i també gràcies a la seva capacitat d'acolliment, que pot ser potenciada a través d'un procés de formació, poden prendre consciència d'elles mateixes i de les seves disposicions. El model de societat que se'ns proposa actualment està molt lluny d'aquesta visió, que de fet és una visió antropològica que segueix la doctrina social de l'Església. La dona, com a mitjancera de cultura, pot i ha de ser considerada una indispensable riquesa de la humanitat vers l'edificació de la civilització de l'amor i de la pau.

Miriam Díez Bosch

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Invitació al silenci interior

Ben aviat, a partir de la setmana que ve, els catòlics d'arreu del món tindrem els ulls posats en les festes de Pasqua. Serà Quaresma. En veurem algun reflex en la vida social: tornaran, per exemple, les entranyables representacions de *La Passió* de Jesús que parlaran del missatge evangèlic a milers d'espectadors de maneres de pensar diverses... En sentit negatiu, ens n'arribarà també més d'un comentari banal i, potser, alguna brometa...

Però és a l'interior de les nostres comunitats que serem convidats i ajudats a viure una nova experiència pasqual. Tindim a pensar: «Com cada any...» No serà ben bé així. Ningú de nosaltres no és exactament el de l'any passat... I és en la nostra nova i irreplicable conjuntura que ens ve a trobar la gràcia de la Pasqua d'enguany.

És freqüent avui perdre's en el laberint de les pròpies idees, dels propis sentiments, de les pròpies opinions, de la pròpia subjectivitat... L'ambient ens inclina a viure molt plens de nosaltres mateixos i dels nostres arguments. Potser per això també ens costa més d'entendre'ns amb els altres i d'integrar-nos en projectes amplament compartits. Estem molt enamorats de les nostres fórmules personals. En el treball pastoral, sovint quedem absorbits per les objeccions a la fe, pel gruix de la increença, per l'entorn laicista. La preocupació per les contínues interpel·lacions d'una societat agressiva fa que no prioritzem prou allò més important: la possessió de resposta.

Doncs bé, en aquest temps de Quaresma som cridats a posar-nos nosaltres mateixos en segon terme i a centrar l'atenció en la proposta de Déu. A cedir-li la iniciativa. «Parla», li diem, «que el teu servent t'escolta» (1Sa 3,10).

L'èxit inesperat del film *El gran silenci* fa pensar que molts contemporanis nostres són encara sensibles al gust d'abaixar el volum de tanta remor atabaladora i d'escoltar la veu de l'Esperit. El dels contemplatius no és un silenci buit. És, com deia sant Joan de la Creu, «soledat sonora». O «música callada». Només hi sintetitzarem si som capaços d'evitar allò que sant Agustí explica que li passava amb Déu, abans de convertir-se: «Tu estaves dintre de mi, i jo fora... tu estaves amb mi, però jo no estava amb tu.»

Tant de bo en la Quaresma d'enguany aparquéssim, per un temps si més no, els nostres neguits, les nostres solucions, les nostres propostes, i respectéssim la llibertat de Déu per revelar-nos, en el silenci, la seva pau, les seves solucions, la seva proposta.

Ara mateix

Rauxa

El coratge de Mons. Blázquez

Al voltant de la resolució del conflicte etarra, i més en concret arran de la crisi del procés de pau al País Basc, hem sentit nombroses i molt diverses opinions. L'Església també hi ha fet sentir la seva veu, que ha estat especialment assenyada. La iniciativa l'ha pres Mons. Ricardo Blázquez, president de la Conferència Episcopal Espanyola i bisbe de Bilbao, que va organitzar una concentració a favor de la pau al marge de qualsevol interès partidista i reclamant als polítics un compromís real amb el problema.

Entre totes les actituds i declaracions que hem vist les darreres setmanes al voltant del conflicte, les de Mons. Blázquez, sens dubte, han estat les més normals i assenyades. La seva aposta per la pau és honesta, vertadera i gens hipòcrita, per la qual cosa sobresurt clarament entremig d'una munió d'actituds mesquines i vergonyants. Blázquez representa la veu de la serenitat i de la normalitat, i expressa així en veu alta allò que senten la majoria de ciutadans de l'Estat, encara que no es manifestin: el desig d'una pau veritable. L'actitud honesta i clarivident del bisbe de Bilbao és el millor model per encarar un futur sense violència, i tothom que tingui un mínim de sensatesa li hauria de fer costat.

Eduard Brufau